

Pater Van Luyn nieuwe bisschop van Rotterdam

ROTTERDAM - De salesianer pater drs. A.H. van Luyn (58) is de nieuwe bisschop van Rotterdam. De benoeming door paus Johannes Paulus II is zaterdag gelijktijdig door het Vaticaan en het bisdom Rotterdam bekendgemaakt. In RK-kringen in Nederland is positief op de benoeming gereageerd.

Van Luyn is sinds begin 1991 secretaris-generaal van de bisschoppenconferentie, de hoogste bestuurlijke instantie in de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerk.

Cardinaal Herman van Luyn volgt op drs. R.Ph. Bär op, die in maart van dit jaar aan de paus zijn ontslag heeft aangeboden wegens berichten over vermeende homoseksualiteit.

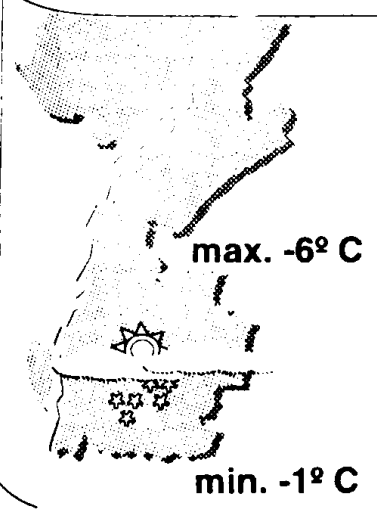
De nieuwe bisschop van Rotterdam wordt bekend als een bekwaam bestuurder, met goede contacten in de kerk, die zich zeer inzet voor de problemen van deze tijd. Als volgeling van Don Bosco draagt hij het jongerenwerk een warm hart toe.

Cardinaal dr. A.J. Simonis, de voorzitter van de bisschoppenconferentie, heeft namens zijn collega's van vreugde uitgesproken over de benoeming van Van Luyn. Alle bisschoppen zijn 'bijzonder ingenomen met diens uitverkiezing, zegt Simonis in een verklaring.

De progressieve Acht Mei Beweging binnen de RK Kerk heeft 'geen negatief positief' gereageerd op de benoeming, zegt voorzitter Hedwig Meijer. Zij noemt het 'prima' als Van Luyn in plaats van zijn voorganger de gesprekken met de Acht Mei Beweging zou voortzetten.

Bisschop Ernst van Breda en de vorige bisschop van Rotterdam, mgr. Bär, spraken de afgelopen jaren op persoonlijke titel met de koepelorganisatie van ruim 100 RK en oecumenische organisaties.

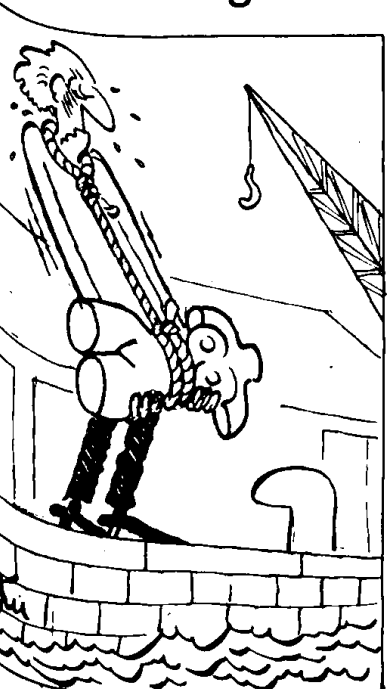
Nieuwe bisschop had slapeloze nachten

ZONNIGE PERIODEN
Ook vandaag is er nog een oostelijke stroming die koude lucht aanvoert. Daarin komen nu wolkenvelden, vooral in de middag, opklaringen voor. Het is een matige oostelijke wind. De temperatuur, afgelezen op de laatste metingen, loopt tijdens de opklaringen op tot dicht bij het vriespunt. Als overmorgen de winterse periode begint, lijkt het er op dat dan, hoe paradoxaal ook, er een einde komt aan de achterliggende winterse periode. Morgen zou dan een overgangsdag met zijn, weliswaar koud, met later op de dag toenemende sneeuwchansen.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.
VANDAAG:
van op: 08.22 onder: 16.29
aan op: 16.43 onder: 08.29

Kunstgaleries
in Limburg op
rand van afgrond

Opschudding in Groot-Brittannië. De regering blijkt, ondanks ontkenningen, toch met de IRA te hebben gesproken. PAGINA 3

De smartlap heeft veel trouwe fans, maar sedert kort groeit de aanhang van het levenslied weer gestaag. PAGINA 8

Met het behalen van de officieuze wereldtitel dubbelspel hebben Jacco Elting en Paul Haarhuis een nieuw hoofdstuk Nederlandse tennischiedenis geschreven. PAGINA 16

De wereldkampioenen Jacco Elting (links) en Paul Haarhuis. Foto: REUTERS

Het JIM was wederom een geslaagd paardesportpektakel met Franke Sloothak als de gevierde held. PAGINA 9

Terwijl de derby Roda JC-VVV onbeslist eindigde, onderstreepte Fortuna Sittard met een zege tegen ADO Den Haag terug op de goede weg te zijn. PAGINA 9

René Eijer. Het eenzame gevecht van een zieke voetballer. PAGINA 16

Hechtenis Lieben verlengd, Erkens op vrije voeten

Van onze verslaggevers

MAASTRICHT - Officier van justitie mr. R. Philippart heeft in het afgelopen weekeinde de inwerkingstelling van oud MVV-voorzitter Bert Lieben met twee dagen verlengd. Justitie bekijkt vandaag of de 52-jarige Lieben voorgeleid moet worden aan de rechter-commissaris in Maastricht met het verzoek hem voor een periode van maximaal tien dagen in bewaring te houden. De inwoner van het Belgische Chaudfontaine werd afgelopen vrijdag ingesloten. Hij geldt als één van de verdachten in de omkopingsaffaire rond de wedstrijd MVV - FC Utrecht in het seizoen 1990/1991. De voormalig commercieel-manager Hans Erkens uit Schinnen werd zondagmiddag weer in vrijheid gesteld. Ook hij wordt verdacht een aandeel te hebben gehad in de omkopingsaffaire. Hij werd evenals Lieben formeel aangehouden op de verdenking het misdrijf 'valsheid in geschrifte' gepleegd te hebben.

Hans Erkens wilde gisteravond nog niet ingaan op zijn verblijf in de cel.

Zie verder pagina 9
Dittrich biedt excuses aan

Maastrichtenaar dood gestoken

MAASTRICHT - Een 52-jarige Maastrichtenaar is in de nacht van zaterdag op zondag overleden aan verwondingen die hij bij een steekpartij heeft opgelopen. Als verdacht van het toebrengen van de dodelijke steekwonden is een 51-jarige plaatsgenoot aangehouden. Ook de 21-jarige zoon van het slachtoffer is in verzekering gesteld. Hij wordt ervan verdacht de man die met het mes heeft gestoken zodanig mishandeld te hebben dat deze een gebroken neus en een hersenschudding opliep.

De problemen tussen de mannen ontstonden omstreeks middernacht in een flatwoning aan de Schellingruwe. Er was herrie ontstaan tussen de 52-jarige man en zijn vroegere echtgenote, waarbij enig huisraad naar buiten werd gegooid. De politie werd ontboden en toen deze arriveerde verliet de ex-man in gezelschap van zijn zoon de woning. De rust leek weergekeerd. Maar ruim een uur later probeerde de ex-man geholpen door zijn zoon opnieuw de woning binnen te dringen via het balkon. Uit angst heeft de vrouw samen met de 51-jarige Maastrichtenaar, die een kennis van haar is, de woning verlaten. De vrouw is daarna alleen met een taxi weggereden. Op de hoek Schellingruwe/Dukaatruwe is er een vechtpartij ontstaan toen de drie mannen elkaar ontmoetten waarbij met een mes is gestoken.

Het zwaargewonde slachtoffer van de steekpartij is naar het ziekenhuis gebracht waar hij nog werd geoperieerd. Korte tijd later is hij overleden. Ook de verdachte van de steekpartij liet zich aan zijn verwondingen behandelen in het ziekenhuis. Daar werd hij door de politie aangehouden. De 21-jarige zoon werd op de plaats van de vechtpartij ingerekend.

Vandaag zal sectie worden verricht op het slachtoffer om de juiste doodsoorzaak vast te stellen. De twee aangehouden mannen worden dinsdag voorgeleid aan de officier van justitie.

Oplosmiddel di-isopropylether aangetroffen bij Eijsden Maas weer ernstig vervuild

Van onze redactie binnenland

EIJSDEN - De Maas is sterk verontreinigd met di-isopropylether, dat in de industrie onder meer wordt toegepast als oplosmiddel voor harsen en verfstoffen. Dit heeft het Riza, onderdeel van Rijkswaterstaat, in het afgelopen weekeinde geconstateerd bij metingen in de Maas te Eijsden. Minister Maij van Verkeer en Waterstaat zal vandaag opheldering vragen aan haar Waalse collega Lutgen over de verontreiniging.

Maij is verbaasd dat de vervuiling pas door het meetstation bij Eijsden werd geconstateerd en dat de Belgen niet eerder hebben gewaarschuwd.

De kwaliteit van het Maaswater wordt daar dagelijks bewaakt. In 1993 werd al acht keer eerder verhoogde gehalten van dit oplosmiddel in de Maas aangetroffen. Bij de laatste metingen is de alarmingswaarde voor deze stof met een factor 30 overschreden, een record voor dit jaar. Naar schatting ruim 3.000 kilo is in het Maaswater terechtgekomen. Gistermiddag was er, volgens een woordvoerder van Riza, nog sprake van een overschrijding van 1,5 keer de alarmingswaarde.

Opheldering bij de Belgische autoriteiten heeft tot nu toe volgens het Riza niets opgeleverd. Het is de vierde keer dit jaar dat de alarmwaarde van twintig microgram per liter wordt overschreden. De vorige verontreiniging met dezelfde stof werd op 22 oktober jongstleden vastgesteld.

Vluchtig

Het duurt ongeveer 14 dagen eer de verontreiniging het drinkwaterinnamepunt in de Biesbosch bereikt. Het Maaswater heeft momenteel een geringe stroomsnelheid en passeert nog diverse stuwen en sluizen. Het is volgens een woordvoerder van het Riza nog niet zeker of de waterinname over twee weken moet worden gestaakt. Di-isopropylether is namelijk vluchtig. Mogelijk verdwijnt er van de concentratie in de loop van het traject zoveel dat de hoeveelheid geen gevaar meer oplevert.

Uit een onderzoek van Project Onderzoek Maas (POM), door de gemeente Rotterdam opgezet, bleek medio dit jaar dat twee Nederlandse en zes Belgische bedrijven de voornaamste vervuilers van de Maas zijn. Namen zijn toen niet genoemd.

Volgende maand gaan Nederland en Wallonië - samen met de overige Maasoeverstaten - met elkaar praten over de aanpak van de vervuiling van het Maaswater. Dat moet gebeuren tijdens een conferentie in Parijs. Een datum is nog niet genoemd.

Vader schiet zes keer op 8-jarige zoon

SLIEDRECHT - Een 35-jarige inwoner van Sliedrecht heeft in de nacht van zaterdag op zondag geprobeerd zijn achtjarige zoon met zes schoten uit een zwaar kaliber luchtdrumpistool om het leven te brengen. Het zoontje raakte licht gewond aan hoofd en pols en is na medische behandeling ondergebracht bij een politiemann.

De jongen bleek drie kogelinslagen aan de linkerslaap te hebben, twee aan de rechterslaap en een in zijn arm. De kogels uit het pistool waren te licht om het hoofd te kunnen binnendringen, aldus de politie. De vader heeft zichzelf direct na zijn daad aangegeven bij de politie. Hij is in verzekering gesteld.

Koerdische actie tegen verbod

Crisis tussen PLO en Israël

JERUZALEM/HELSINKI - De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO beschuldigt Israël ervan het vredesakkoord in gevaar te brengen door te talmen met de terugtrekking van zijn leger uit bezet gebied. Volgens PLO-leider Jasser Arafat houdt Jeruzalem zich niet aan de afspraak zijn troepen vanaf 13 december terug te trekken uit de Gaza-strook en Jericho. Premier Jitschak Rabin hecht echter niet zo aan die datum.

De PLO-leider sprak van een impasse in het overleg met Israël. „Ze dringen aan op hergroeperen in plaats van terugtrekken. Maar aan geduld komt een eind,” waarschuwt de een zichtbaar geïrriteerde Arafat gisteren in Helsinki. Als Israël de terugtrekking uitstelt „dan wordt het vredesakkoord niet uitgevoerd en zal eenieder de verantwoordelijkheid moeten dragen voor wat er verder gebeurt”, zei hij. De PLO wil het overleg echter „een nieuwe kans geven”.

Arafat, die bezig is met een rondreis door Noord-Europa, kreeg vrijdag een 'geheel negatief' verslag over het verloop van de besprekingen met Israël van de leider van de Palestijnse onderhandelingsdelegatie in Cairo, Nabil Shaath. De PLO-delegatie was ontstemd over Rabins dreigement donderdag om de Israëlische terugtrekking uit Gaza en Jericho, de gebieden waar de Palestijnen beperkt zelfbestuur krijgen, uit te stellen wegens het geweld in de Gaza-strook.

Rabin drong gisteren aan op een zo gedetailleerd mogelijk akkoord over de terugtrekking uit Gaza en Jericho. „Het belangrijkste is dat er geen onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop het akkoord wordt uitgevoerd,” zei hij tijdens de wekelijkse ministerraad. Hij liet doorschemeren niet zo te hechten aan de eerder vastgestelde datum van de terugtrekking, zo is uit regeringskringen vernomen. Eerder had Rabin gezegd het niet erg te vinden als de afspraken op die datum niet

rond zijn, mits daarmee misverstanden worden voorkomen.

Volgens de regering is er geen sprake van een impasse in het overleg. „Er zijn moeilijkheden, maar dat is normaal,” aldus milieuminister Yossi Sarid. „Ik neem aan dat we voor 13 december een akkoord bereiken, maar het belangrijkste is dat

de Israëlische terugtrekking op 13 april is voltooid.” Hoge Israëlische militairen wijten de crisis aan tegenstellingen onder de Palestijnen.

Volgens Faisal Hoesseini, een hoge PLO-functionaris, kan het geweld in Gaza alleen maar afnemen als Israël zich terugtrekt.

(ADVERTENTIE)

alles onder één dak

EQUA Electronics maatwerk in computers.

- Exact geautoriseerd reseller
- novell geautoriseerd reseller
- Tulip geautoriseerd reseller

tel. 045-442323

kantoor en showroom: Irmstraat 5, Simpelveld

**WITLOF EN
BRAADWORST.**

Witlof, 500 gram 1.49

Braadworst, 500 gram 6.25 3.49 5.99
kilo 11.49

Aanbiedingen gelden t/m zaterdag 4 december a.s.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.

Koerdische families maken het V-teken uit het Koerdisch centrum in Frankfurt. De Koerden hebben het gebouw gisteren bezet, nadat de Duitse regering vrijdag had besloten de Koerdische Arbeiderspartij PKK en 34 geassocieerde Koerdische organisaties te verbieden. Foto: EPA

limburgs agblad

**U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?**

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.

Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): (VEX)

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,65 per maand
☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is:

..... (Plaats hier uw handtekening.) 29-11

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren ☐ memokubus ☐ luxe handdoek ☐ kerktje

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar: Limburgs Dagblad Antwoordnr. 46 6400 VB Heerlen

OF BEL GRATIS 06-022 99 11

8 710404 400017

Criticus pleit voor persoonlijke betrokkenheid

Van Melick spreekt mild over Limburgse literatuur

DOOR ROB MOLIN

MAASTRICHT – Literatuur moet origineel en persoonlijk zijn. Dit zei criticus en kenner van de Limburgse letteren Ben van Melick gistermiddag in de Groote Sociëteit aan het Vrijthof in Maastricht. Voor een belangstellend publiek presenteren zich daar tien schrijvers en dichters, afkomstig uit of verbonden met de streek tussen Eijsden en Mook.

Het begint op een traditie te lijken, want een jaar geleden verzorgde Van Melick zo'n programma voor het eerst. Ook nu waren auteurs uitgenodigd die vrij recent (tussen juli '92 en september '93) een titel aan

hun oeuvre hebben toegevoegd en die op de een of andere manier op literaire kwaliteit aanspraak kunnen maken.

Dr. Harry Prick opende even na drieën het festijn met een ironisch toespraakje (van meer dan drie kwartier) zonder daarin iets wezenlijks te melden over de Limburgse literatuur. Dat kwam van Ben van Melick die daarover door Math Geenen aan de tand werd gevoeld. „Limburgse literatuur bestaat als sociologisch verschijnsel al erg lang, alleen al omdat de provinciale media haar altijd al als zodanig hebben onderscheiden”, stelde hij. Dat wil echter niet zeggen dat zij heel anders is dan de Nederlandse, de Vlaamse of welke literatuur dan ook, al ziet Van Melick wel een specifieke thematiek. Hij is het verder met de criticus Aad Nuis roerend eens dat katholieke auteurs uit onze provincie minder rancuneus zijn over hun verleden dan hun calvinistische collega's in het noorden. Eigenzinnigheid ziet Van Melick in elke literatuur, dus ook in de Limburgse: Kemp, Hanlo, Franquinet en natuurlijk Leo Herberghs met zijn pas verschenen 'Straat- en windgedichten'. Maar ook jongeren: Jan Roeven en Eric Caspers.

Beeldend spel LSO

DOOR JOS FRUSCH

MAASTRICHT – Beelden van denderende stoomlocomotieven, Spaanse vergezichten en de Mont Saint Michel doemden afgelopen zaterdagavond op in het Theater aan het Vrijthof van Maastricht. Er was geen filmavond, of een dialoog, maar een concert van het Limburgs Symfonie Orkest dat onder leiding van zijn chefdirigent Salvador Mas Conde suggestief en beeldend musiceerde.

Het LSO was goed op dreef zaterdagavond. Het speelde bevolgen, solide en alert. Mas Conde zette zijn orkest meteen op het goede spoor: in sneltreinvaart denderde het LSO door de partituur die Arthur Honegger schreef om er het enorme geweld van een stoomlocomotief mee uit te beelden. Een compositie die snel kan onttaarden in het louter produceren van decibels, wat in de aanpak van Mas Conde echter nooit gebeurde. Zelfs toen de trein op het hoogtepunt van zijn snelheid voorttraasde, bleven klankbalans, orkestdiscipline en souplesse het spel dicteren.

Na dit spektakel volgde de lyriek: de Symphonie Espagnole van Lalo, een van origine Spaanse componist, uitgevoerd door een Spaanse violist - Angel Jesus Garcia - met een Spaanse dirigent op de bok. Ondanks deze Spaanse troika werd het zuidelijk karakter van het werk niet uitzonderlijk sterk benadrukt. De voor Spanjaarden zo typische onderhuidse spanning was alleen in het afsluitende rondto te horen en de toon van de solist, een echte vioolvirtuoso, miste de nodige warmte. Zijn solo imponeerde, roerde slechts zelden.

Na de pauze Francks Symfonie in d. Toen ontvouwde zich voor mijn ogen het beeld van de Mont Saint Michel, die als een angstaanjagend brok graniet tegen grijze wolkenpartijen opdoemt in het vlakke Bretonse landschap. De monumentalijs die van de verheven uitvoering uitging was enorm, de machtige klankzuilen die door Mas Conde zorgvuldig en met gevoel voor dramatiek werden opgebouwd, lieten niet na diepe indruk te maken op het talrijk opgekomen publiek. Vooral de blazers - het hout lieflijk en fijnzinnig, het koper imposant en stralend - zorgden daarbij voor wondermooie momenten.

Maar het was de rijke visie van Mas Conde die het zwaarmoedige en plechtige karakter van deze symfonie in al zijn facetten blootlegde. Een meesterlijke uitvoering, ook in dit langzame tempo.

De roman van Kees Simhoffer 'De apotheek van Hippocrates' waarvan hij voor de radio vrijwel geen spaan heel heeft, bestempelde hij nu als een „ambitieuze satire op de psychiatrie in de jaren '60 en '70". Huub Beurskens die niet in de zaal was, kreeg meer kritiek: „Hij schrijft over alles” en maakt niet echt afwegingen in de keuze van zijn onderwerpen. Waar blijf je dan met je eigenheid?” Het is met andere woorden 'maakwerk', een geveulde uitdrukking, aan lezers van QM even bekend als aan ieder ander de roep van de keurslager.

Over Ton van Reen, het moet gezegd zijn, houdt Van Melick er een positievere en verder ook consistentere opvatting op na. Jammer genoeg gaan de verhalen van Ad van Iterson in 'Een hoofd vol fruit' volgens de criticus alle min of meer uit als een nachtkraak, terwijl de gedichtenbundel van Jan Roeven 'Rebel is oude kous' door de boeiende woordspelingen een belofte inhoudt voor de toekomst.

Laatste vraag voor Van Melick: 'Is zich een nieuwe generatie aan het ontwikkelen in de Limburgse literatuur?' „Misschien. In de jaren negentig zie ik een experimentele richting voorzichtig opduiken. Onder de jongeren zetten vooral Roeven, Hüsken en Caspers de traditionele taal op de helling en, wat heel belangrijk is, ze hebben daarom een bijzonder hoog persoonlijkheidsgehalte. In de dialectliteratuur zie ik trouwens een soortgelijk experiment.”

De Gigantjes

● Muziek met een hoog entertainment-gehalte. Daarvoor staan de Gigantjes ook anno 1993 garant. Hoewel de belangstelling voor de groep de laatste tijd enigszins geluwd is, weten de Gigantjes een zaal nog steeds plat te spelen met hun combinatie van medium en up-tempo pre-Elvis rock 'n roll, de muziek van de stedelijke zwarte Amerikaanse dance hallbands uit de jaren veertig en vijftig. En dat geldt ook voor de theatershow, waarmee de groep momenteel door het land toert. Vrijdagavond doen de Gigantjes met dit programma, *Live Alive, het Wijngrechttheater van Kerkraade aan. Aanvang 20 uur.*

Foto: TON ZONNEVELD

Uitschieter op matig toneeltoernooi Elsloo

MAASTRICHT – Binnen een tot nu toe kwalitatief matig toneeltoernooi in Elsloo zorgde 'Het Witte Vuur' uit Nijmegen afgelopen zaterdag in het Maaslandcentrum voor een uitschieter. Het gezelschap deed zijn naam eer aan, want alleen als het heilig vuur bij een amateur toneelgroep aanwezig is, kan een moeilijk stuk als 'Macbett' van Ionesco met succes op de planken worden gezet.

De groep deed dat bovendien op een manier die in het toneeltoernooi nog ongewoon is, met gebruikmaking van alle denkbare theaterelementen, zoals film, muziek, zang, licht en geluid, spreekkoor, gestileerde lichaamsbeweging. Deze mix bracht in de moeilijk verteerbare teksten veel afwisseling en klopte ze luchtig op.

Het spel werd door 'Het Witte

Vuur', dat voor het eerst aan het toneeltoernooi deelnam, met verve, en toch uiterst gedisciplineerd, gebracht. Tekst en actie vloeiden met grote vanzelfsprekendheid in elkaar over, de vijf acteurs bewogen zich frank en vrij, maar resoluut, over de scène. Dat het stuk in diverse Nederlandse steden in totaal al 25 keer is opgevoerd, zal aan de in Elsloo bereikte perfectie niet vreemd zijn. De Roemeens/Franse auteur Ionesco (1912) schreef Macbett in 1972. Het is een bewerking van het beroemde koningsdrama van de even beroemde auteur William Shakespeare, dat Ionesco op een eigen, vervreemdende, manier heeft gereconstrueerd. 'Het Witte Vuur', in de regie van Wim Segeren, zag Macbett als een figuur die zich tot iedereen persoonlijk richt. Macbett is als een zwarte schaduw, die in het duistere binnenste van de mens huist. Geheime gedachten en verlangens worden onderdrukt, ze worden weliswaar beredeneerd, er wordt over gefilosofeerd, maar de diepgewortelde oerdriften zijn uiteindelijk niet in te tomen.

'Het Witte Vuur' leverde met deze bijzondere Macbett een opmerkelijke prestatie, waarbij alles wat de presentatie betrof tot in de finesses werd afgewogen. En waarin elk onderdeel, ook de kostumering, zijn betekenis had.

heeft gebrand, dat is goed te Evenwel weerklinkt in de vopen Maastrichtse St.-Matthkerk reeds kerstmuziek. Stijl daar niet van. Maar toch...

Stijlvol kerstconcert van 'Lingua e Musica'

DOOR PETER P. GRAVEN

MAASTRICHT – Tijdens het concert blijft hij voortdurend mijn aandacht trekken. De adventskrans, die precies boven de musici hangt. Slechts één kaars

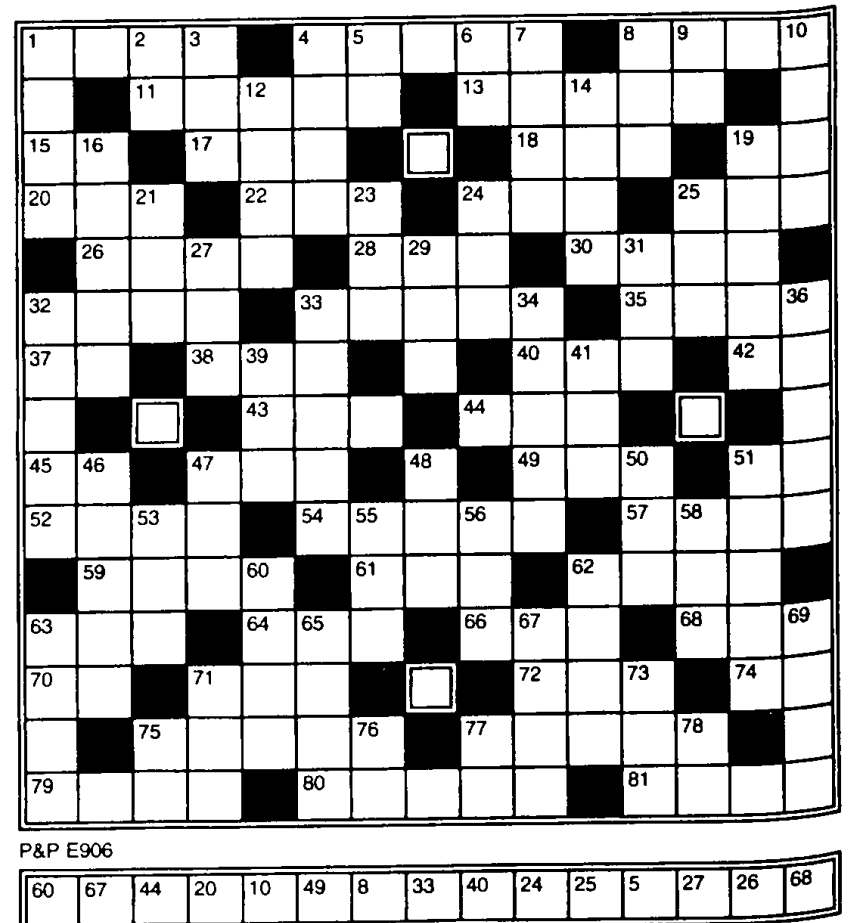
Diverse strofen van het bekende kerstlied van Martin Luther, 'Himmel hoch da komm ich bin', lopen als een rode draad door het programma. Het vocaal ensemble Lingua e Musica zingt ze niet alleen met pietet, maar tevens direct. De eerste Cantate uit het Weihnachts-Oratorium van Johann Sebastian Bach wordt eveneens uitgevoerd zonder de in Romantiek aan de Barok toebedachte tierlantijntjes en sentimentele uithalen. Uiteraard per het authentiek instrumentarium van het gepast begeleidende ensemble Concerto '91 beter bij stijlvolvatting van dirigent Dan Reuß dan moderne instrumenten. In zijn visie klinkt de bekende kerstcantate delicaat, bijna daisant. Een vijftal jonge vocale listen sluit zich stijlvol hieraan.

De uitvoering van een ander werk van de grote Duitse cantor, Magnificat, wordt getekend door hetzelfde authentiek-barokke karakter. Al brengt men dit werk vreemd genoeg in de zogenaamde Paas- of Pinksterversie. De 'Wierth' 'Weihnachtliche Einlegesätze', het Magnificat juist zijn kerststerven geven, worden ijskoud weggevoerd. Merkwaardig, temeer daar de eerste 'Satz' Bachs vierstemmige zetting is van Luthers 'Vom Himmel hoch'.

De grote meester van de protestante kerkmuziek vóór Bach schiedt echter niet over. Van Heinrich Schütz horen we vier kerststukjes uit verschillende perioden van zijn lange componistenloopbaan, stijlvol en 'mit fröhlichem Mut' gebracht.

Komend weekeinde wordt in geval de tweede adventskrans kaars aangestoken. Kerstmis dan nog twee kaarsen ver...

puzzel van de dag

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 hemellichaam; 4 niet fraai; 8 boom; 11 lang en slank; 13 stof; 15 klaar; 17 dwaas; 18 kloosterzuster; 19 file; 20 kleverige stof; 22 zonder moed; 24 vlaktemaat; 25 zoogdier; 26 kajuit; 28 pl. op de Veluwe; 30 vogel; 32 graanproduct; 33 kleur; 35 paard; 37 dun; 38 vruchtenat; 40 gangstem; 42 militair; 43 lichaamsdeel; 44 riv. in Rusland; 45 eerstkomende; 47 sneeuwschaats; 49 wandversiering; 51 per adres; 52 stad in Italië; 54 schoenmakersgereedschap; 57 myth. god; 59 pech; 61 bladplant; 62 knop; 63 metaal; 64 zoogdier; 66 zangtoon; 68 scheepsvloer; 70 zangtoon; 71 strafwerktuig; 72 lidw.; 74 chem. symbool; 75 neerslag; 77 spuitwaterles; 79 deel van een boom; 80 kansspel; 81 voortreffelijk.

VERTIKAAL: 1 genotmiddel; 2 bijwoord; 3 bevoren dauw; 4 kleur; 5 landbouwwerktuig; 6 lekkemij; 7 vaartuig; 8 drank; 9 voorz.; 10 kleur; 12 geneesmiddel; 14 omwenteling; 16 vis; 19 losgeraakte draad; 21 afgemat; 23 hoofddekse; 24 mnl. diers; 25 laagte; 27 priem; 29 gegat; 31 kloosterverster; 32 hoofddekse; 33 maand; 34 projectiel; 36 oogziekte; 39 vaartuig; 41 smal stuk hout; 46 afschrift; 47 wijnsoort; 48 blad papier; 50 plaaggeest; 51 kaartspel; 53 onbep. vnm.; 55 ratelpoulier; 56 schutsluis; 58 inhoudsmaat; 60 omheining; 62 klevring; 63 bloeiwijze; 65 adelstand; 67 staat in de VS; 69 mortel; 71 mnl. diers; 73 hoogste punt; 75 uitroep; 76 soort onderwijs; 77 sint; 78 heden.

oplossing puzzels zaterdag

OPLOSSING E 807

HORIZONTAAL: 1 falset; 6 ratuur; 11 later; 13 teder; 14 cl; 16 Regi; 17 Eden; 18 Rb; 19 tel; 21 nagelen; 23 Beb; 24 ogen; 26 loven; 27 brie; 28 regen; 30 ren; 31 kluns; 32 neven; 34 plots; 35 egel; 36 bleu; 37 alles; 40 mesto; 43 steen; 49 sik; 46 forum; 48 poen; 49 stelt; 51 node; 52 rok; 53 mieters; 55 mes; 56 om; 57 bate; 58 raad; 60 NT; 61 zijtak; 62 kaart; 64 groter; 65 graven.

VERTIKAAL: 1 factor; 2 l.i.; 3 sar; 4 eten; 5 tegal; 6 reden; 7 Aden; 8 ten; 9 Ur; 10 rebbes; 12 rigor; 13 telen; 15 legen; 18 reins; 20 lege; 22 even; 23 brut; 25 nevelen; 27 blouson; 29 negen; 31 Kleef; 33 Nes; 34 plm; 37 atoom; 38 leek; 39 biet; 41 trom; 42 ouden; 43 sprong; 44 steek; 45 klerk; 47 mesten; 49 silar; 50 traag; 53 ma-

te; 54 Saar; 57 bijt; 59 dra; 61 zo; 63 tv.

Winwoord: TELEFOONTOESTEL

OPLOSSING CRYPT 8301

■ D ■ A
■ WACHTWOORD
■ A L L O O N N A
■ K R U I D E N B I T T E R
■ S P I D E R V
■ L A S E R S T R A L E N
L I D ■ A R R P N
■ A B C O O R L O G
■ A H U U O O
E R N S T W I P P E N
R S ■ B B E D
V L A S B A A R D
■ A A A A A A
■ G E V O R D E R D
■ A A A A A A
■ S N A P P E N
■ T
■ E

UITGEVERMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad bv

Directie:
mr. F.A.M. van Heilemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
in de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

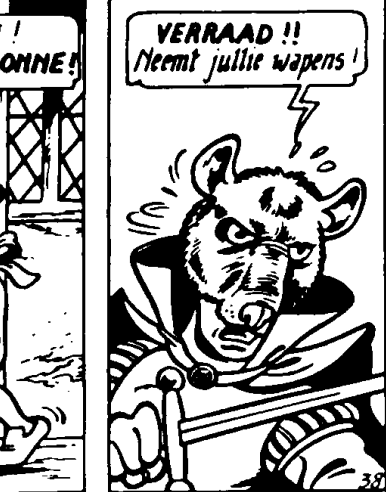
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brussard 045-256363
Gelen 045-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro:
per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiebezoek en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de pottenproever

recept

Noten-ijsbollen met chocoladesaus

DOOR HUUB MEIJER

De ijsbollen met noten kunnen tot drie dagen van tevoren gemaakt worden. In plaats van walnoten voldoen ook pecannoten.

Benodigdheden voor 6 personen: 1 liter vanilleijs, ca 125 g walnoten, 3-4 el gemalen kokos, 125 g chocolade (lieftst couvertepuur), 4-5 el slagroom of koffieroom.

Schep ijs in bollen en leg ze op met huishoudfolie bedekte schaal. Dek geheel af met twee laag huishoudfolie en leg ongeveer 1 uur in diepvries. Hak ondertussen walnoten en meng het walnotengruis met de gemalen kokos. Wentel ijsbollen door dit mengsel. Leg ze daarna weer terug in diepvries en maak ondertussen de saus. Verbrokkel de chocolade in de room en verwarm al roerend zo lang tot chocolade gesmolten is. Serveer warme chocoladesaus bij de ijsbollen.

HILVERSUM - Radio 1 blijft voorlopig nog te besluiten via de middengolf. Minister D'Ancona van WVC heeft een brief klaarliggen voor de Tweede Kamer waarin zij dit toelicht, zo zei ze gisteren voor de Avro-radio.

Het verzoek van het parlement om te onderzoeken of de zender permanent via de middengolf kan worden beluisterd, vergt zeker nog enkele maanden. Ondertussen verandert er niets, aldus de minister. Het onderzoek strekt zich uit tot juridische adviezen en bekijken hoe dit probleem in het buitenland is geregeld. Precies zo had een deel van

Radio 1 voorlopig nog op middengolf

de Kamer dit gevraagd, aldus D'Ancona. Ondertussen hebben zich acht negen gegadigden gemeld voor de etherfrequenties die zijn aangewezen voor commerciële toepassingen. Vrijdag sloot de aanmeldingstermijn daarvoor. De minister zei niet te weten wie zich heeft aangemeld. Zij weet

wel dat het om uitgeverijen of combinaties daarvan gaat. Volgens haar verwachting zal toewijzing van de frequenties 'kort duren'. Een nadere aanduiding had ze niet. Vrijdag werd bekend dat de Dagbladunie (uitgever van onder meer Algemeen Dagblad en NRC Handelsblad) samen met

de Franse uitgeverij Hachette/VDB Magazines zich onder de naam Nieuwsradio BV heeft aangemeld. Ook de uitgeverij Wegener en De Telegraaf hebben zich samen met de ANWB en NS aangemeld, met de bedoeling een nieuws- en verkeerszender te exploiteren.

Bij de toewijzing van etherfrequenties zal D'Ancona er vooral naar kijken of het om een legaal en financieel gezond bedrijf of combinatie gaat. Verder is een voorwaarde dat de potentiële zendgemachtigde een bijdrage levert aan een divers programma-aanbod.

Brinkman: PvdA durft ingreep sociale zekerheid niet aan

Van onze parlementaire redactie

EDE - CDA-fractieleider Brinkman verwijt de PvdA dat ze het niet aandurfte in te grijpen in de sociale zekerheid. De waarschijnlijke CDA-lijsttrekker reageert hiermee verbolgen op de kritiek van de PvdA dat hij alleen maar onrust zou veroorzaken met zijn pleidooi voor verdere ingrepen in onder meer de wao. Dat bleek zaterdag op de partijraad van het CDA in Ede.

In een reactie zei PvdA-leider Kok gisteren dat Brinkman bezig is met het spelen van een 'onsmakelijk politiek spelletje' rond de wao. Hij vindt dat Brinkman op met houden met dat soort uitspraken. „De CDA-fractieleider heeft deuken en schrammen opgelopen omdat hij zijn eigen hand heeft overspeeld.

Laten we er nu een streep onder trekken en ons ervoor inzetten de

arbeidsongeschiktheid terug te dringen,” aldus Kok.

Een zichtbaar getergde Brinkman liet zaterdag weten nog steeds vast te houden aan volgens hem noodzakelijke ingrepen in de sociale zekerheid, zoals hij vorige week in de Tweede Kamer bepleitte. De kritiek van onder meer coalitiegenoot PvdA dat hij hiermee onrust onder wao'ers veroorzaakt, wees de CDA-fractieleider van de hand. „Ik pas ervoor een beeld van schijnzekerheid op te houden.” De kritiek op het sociale karakter van zijn uitspraken deed Brinkman 'pijn', want het enige dat hem drijft is 'de boel overeind te houden'.

De PvdA daarentegen durft het volgens Brinkman niet aan om dieper in te wao te snijden. „Om die discussie kunnen we niet heen, dat was en blijft mijn stelling.” Premier Lubbers stelde zich - in tegenstelling tot de dag ervoor - nu wel pal achter zijn opvolger op. „Tussen Elco en mij is geen verschil van mening. Ik sta naast hem en achter hem.”

Eerder liet Brinkman weten dat het kabinet hem met zijn wens voor forsere ingrepen onverwacht alleen had laten staan. Zaterdag heette het echter dat Lubbers en zijn kroonprins samen altijd al tegen de stroom hebben opgeroeid. De ene keer liep Brinkman voorop, de andere keer Lubbers zelf. „Hij heeft zijn neus gestoken, maar ik ook.” Samen hebben zij in de discussie over de sociale zekerheid hun nek uitgestoken, terwijl andere partijen simpelweg 'geen onrust willen'.

Lubbers deed over de hoofden van zijn achterban heen een dringend beroep op de CDA-fractie in de Eerste Kamer om in te stemmen met de euthanasie-regeling van het kabinet. Enkele senatoren twijfelen nog, maar Lubbers bezwier hen dat in de aanpassing van de wet euthanasie strafbaar blijft. Artsen die melden worden ten alle tijden vervolgd, maar 'een zorgvuldig handelende arts mag rekenen op een zorgvuldig handelend openbaar ministerie'. Morgen wordt in de Eerste Kamer over het wetsvoorstel gestemd.

Lijken ook gebruikt om effect kogels te bestuderen

HAMBURG - Lijken zijn in Duitsland niet alleen gebruikt voor proeven in het kader van de verkeersveiligheid, maar ook voor proeven om na te gaan wat voor uitwerking bepaalde kogels kunnen hebben. Dit schreef het Hamburger Abendblatt zaterdag.

In de jaren '70 en '80 werden in de Universiteitskliniek Hamburg-Eppendorf schedels met munitie beschoten. De kliniek zou daarvoor niet altijd de toestemming van verwanten van de overledenen hebben gehad.

Op zeker 113 schedels is van 20 centimeter afstand geschoten met dummkogels, die bijzonder grote verwondingen veroorzaken. Het resultaat van de onderzoeken is opgeborgen in het criminologisch archief.

De afgelopen week ontstond er opschudding toen bekend werd dat in Duitsland lijken van volwassenen en kinderen waren gebruikt bij het testen van de veiligheid van auto's.

Duitse giftrein bedreigt Albanië

BONN - Al maanden staat aan de noordgrens van Albanië een Duitse goederentrein vol pesticiden die een bedreiging vormt voor het milieu. Verscheidene vaten met pesticiden zijn gaan lekken en de giftige substantie is in de wagons gelopen. Volgens deskundigen kan dit gevaar opleveren voor de mensen die in de buurt wonen.

De Duitse minister van Milieu, Klaus Topfer, wil 1,4 miljoen mark uittrekken om onmiddellijk veiligheidsmaatregelen te treffen. De lading van de trein bestaat uit pesticiden die werden gebruikt in de voormalige oostbloklanden. In de vroegere DDR zijn zij sinds januari van dit jaar verboden.

De pesticiden zijn aan Albanië geleverd op Albanese verzoek, aldus een Duitse woordvoerder, die benadrukte dat alles geheel legaal is gebeurd. Na de politieke verwikkelingen in het land, wilde Albanië de gevaarlijke stoffen niet meer hebben en verzocht het Duitsland de lading terug te nemen.

Volgens de Westdeutschen Allgemeinen Zeitung is het gevaar van een gifwolk niet denkbeeldig. Die wolk zou de stad Shkodra kunnen treffen en, afhankelijk van de windrichting, Montenegro en zelfs delen van Italië kunnen bereiken.

Bosnisch-Servische leider eist groter deel van Bosnië Karadzic zet overleg Genève onder druk

Van onze redactie buitenland

BELGRADO - De Bosnisch-Servische leider, Radovan Karadzic, zal vandaag in de onderhandelingen over Bosnië-Herzegovina in Genève 64 procent van het grondgebied van de republiek eisen. Dat is aanzienlijk meer dan de 52 procent die Bosnische Serviërs volgens het vredesplan aan beide internationale bemiddelaars moeten krijgen. Dit plan voorziet in 34 procent voor de moslims en veertien procent voor de Bosnische Kroaten.

Ik ben zeer pessimistisch over de onderhandelingen. De Serviërs zullen geen verdere druk op hen toelaten. Wij eisen 64 procent, terwijl de militair 70 tot 72 procent beheert,” zei Karadzic zaterdag volgens de Bosnisch-Servische persbureau Sema.

Vrijdag sloot Karadzic verdere territoriale concessies aan de moslims onder onmiddellijke opheffing van de sancties tegen Servië uit. Wij hebben niets tegen een onafhankelijke moslimstaat in Bosnië, maar de moslims moeten minder ver eisen stellen ten aanzien van het grondgebied dat zij krijgen, zei hij op de Britse tv.

Vorige week probeerden de EU-ministers de Serviërs te paaien met een geleidelijke opschorting van de sancties tegen Servië en Montenegro, als zij aan de Bosnische moslims ruim drie procent meer land zouden geven.

Karadzic sprak drie dagen voor de vandaagse internationale conferentie over Bosnië in Genève, die bedoeld is om het vredesoverleg weer op gang te brengen. De bijeenkomst zal worden bijgewoond door de twaalf EU-ministers van Buitenlandse Zaken, terwijl de uitnodiging ook is aanvaard door Karadzic, de Bosnisch-Kroatische leider Mate Boban zowel als de Bosnische (moslim) president, Alija Izetbegovic.

Met zijn opmerking over de onafhankelijke moslimstaat reageerde Karadzic op de donderdag door internationale bemiddelaar Lord Owen (EU) geuite opvatting dat zo'n staat onvermijdelijk ontstaat doordat de Kroatische en Servische gebieden in Bosnië zich uiteindelijk bij Kroatië en Servië zullen aansluiten.

De VS voelen niets voor het jongste Europese vredesplan voor Bosnië. Volgens dat plan zullen VN-sancities tegen Servië geleidelijk worden opgeschort in ruil voor Servische territoriale concessies aan de moslims. Misschien zullen de Serviërs wel met dat plan akkoord gaan om opheffing van de sancties te krijgen. Maar de Amerikanen vrezen dat de Serviërs zich niet aan hun woord zullen houden. Amerikaanse regeeringsfunctionarissen zeiden de Washington Post dat het heel moeilijk zal zijn sancties opnieuw in te voeren als zij eenmaal zijn opgeschort.

Franse politie verzwijgt moord door kinderen op clochard
PARIS - De betrokkenheid van drie kinderen in de leeftijd van acht tot tien jaar in Frankrijk bij de moord op een clochard is een maand geheim gehouden wegens het Britse proces tegen twee kinderen die de tweejarige peuter James Bulger op gruwelijke wijze ombrachten. Volgens de Franse justitie hebben de kinderen bekend op 29 oktober in Vitry-sur-Seine ten zuidoosten van Parijs een rond 50-jarige dakloze geslagen en getraapt te hebben en zijn lijk in een bron te hebben vergoed. De hoofdverantwoordelijkheid is volgens de onderzoekers echter bij een volwassene te zoeken, een andere clochard die hen zou hebben opgestoot tot de daad. Die clochard is gearresteerd. De kinderen zijn vrijgelaten.

Van de baan

• Een Antonov-12 vrachtvliegtuig van de vliegmaatschappij Balkan Bulgarian Airlines is gistermiddag op de luchthaven Zestienhoven bij Rotterdam tijdens de uitloop na de landing van de baan geraakt. Er hebben zich geen persoonlijke ongevallen voorgedaan. De kleine viermotorige Antonov was ongeladen. Het toestel was afkomstig van Djerba in Tunesië. Het kwam naar Rotterdam om onderdelen voor olieboorinstallaties op te halen. Start- en landingsbaan 06 is door de luchthavenautoriteiten voorlopig voor het vliegverkeer gesloten omdat het Bulgaarse vliegtuig de baan blokkeert.

Foto: ANP

Britse regering sprak in geheim met IRA

Van onze correspondent

LONDEN - De Britse regering heeft gedurende vele maanden met de IRA gecommuniceerd. Dit heeft de minister voor Noordierse zaken dit weekend toegegeven. De regering had steeds ontkend met de IRA in contact te hebben gestaan.

De contacten liepen meestal via tussenpersonen, zoals plaatselijke zakenlieden. Maar volgens een zondagblad, de Observer, was er ook een ontmoeting tussen een topambtenaar en de IRA. Die ontmoeting vond plaats op 22 maart van dit jaar, twee dagen nadat een IRA-bom dood en verderf had gezaaid in het stadscentrum van het Noordengelse Warrington. Bij die aanslag kwamen twee kinderen om het leven en raakten 56 anderen gewond, van wie sommigen ernstig.

De Observer had afgelopen vrijdag een document in handen gekregen dat betrekking had op de ontmoeting van 22 maart. Het document was een 'aid memoire' voor de betrokken topambtenaar, een brief waarin hem verteld werd wat hij tegen de IRA moest zeggen. Geconfronteerd met het uitgelekte document moest de regering vervolgens erkennen dat er contacten met de IRA waren geweest. De IRA zou de regering in februari hebben benaderd met de boodschap dat zij vrede wilde, verklaarde een rege-

lingswoordvoerder. „De regering moest die boodschap natuurlijk serieus nemen.” De besprekingen met de IRA werden in juni op een zijspoor geraakt. Juni was de maand waarin de regering-Major de steun nodig had van de protestantse partijen in het Lagerhuis om het Verdrag van Maastricht bekrachtigd te krijgen.

Lagerhuisleden van de protestantse partijen, de UUP en de DUP, eisten gisteren het ontslag van de minister voor Noordierse zaken. Sir Patrick Mayhew, zo verklaarden ze, had hen 'verraden'.

De minister wees er echter op dat er geen onderhandelingen hadden plaatsgevonden. „De IRA is geen enkel bod gedaan,” zei Sir Patrick Mayhew.

Hoewel het communicatiekanaal met de IRA weer gesloten is, onderhandelt de katholieke politicus John Hume nog altijd met de politieke arm van de terreurgroep. Hume houdt de Britse regering op de hoogte van zijn gesprekken.

Volgens Hume is vrede mogelijk 'binnen een week' als de regering 'ja' zegt tegen het resultaat van zijn onderhandelingen. Hume heeft dat resultaat nooit onthuld. Maar volgens ingewijden is de IRA bereid om de protestanten een beslissende stem te geven in een toekomstig Noord-Ierland op voorwaarde dat het Britse leger de aftocht blaast.

(ADVERTENTIE)

BEVEILIGING!

KIES DAN VOOR BETROUWBARE, UNETO ERKENDE BEVEILIGING

ISAR

BEVEILIGINGS
TECHNIEK B.V.

11 VESTIGINGEN DOOR HEEL NEDERLAND
ISAR BEVEILIGINGS-TECHNIEK B.V., RIJKSWEG 4, NOORD, TEL. 04758-1741
MAASTRICHT/LEENLAAN 32, BLEEK, TEL. 046-378888

Nieuwe bisschop had slapeloze nachten

Vervolg van pagina 1

ROTTERDAM - De nieuwe bisschop van Rotterdam, drs. A.H. van Luyn, had slapeloze nachten, nadat hij eind vorige week door de nuntius voor het bisdomsambt was gevraagd. Hij zag er 'erg tegen op' een bisdom te gaan leiden dat hij nauwelijks kende, zei hij zaterdag.

De leiding van het bisdom is 'erg gelukkig' met de nieuwe bisschop, zei dr. J. Zuidgeest, die het bestuur van het bisdom heeft waargenomen na het plotselinge vertrek van mgr. Bär. Zuidgeest prees de bestuurlijke kwaliteiten van Van Luyn en roemde hem om zijn eerbied voor God en de medemens.

De nieuwe bisschop, sinds begin 1991 secretaris-generaal van de bisschoppenconferentie, ziet het als zijn eerste taak het bisdom te leren kennen. Hij zal contact opnemen met de beleidsorganen en met de priesters en pastoraal werksfers. Verder gaat hij op bezoek bij oud-bisschop R.Ph. Bär in de abdij van Chevetogne in de Belgische Ardennen. Van Luyn liet zich niet uit over de gang van zaken bij het aftreden van Bär, met wie hij zaterdagmorgen nog telefonisch contact heeft gehad.

Hoewel hij het bisdom nauwelijks kent, kon Van Luyn twee problemen noemen waaraan hij veel aandacht zal geven: het tekort aan pastores en de kerkverlaten door jongeren. Hij liet zich niet uit over problemen op landelijk niveau, zoals

• Drs. A.H. van Luyn

de moeizame relatie tussen bisschoppen en Acht Mei Beweging. Van Luyn heeft nog geen wapenspreuk gekozen. Ook de datum van zijn wijding en installatie staat nog niet vast. Een mogelijkheid is de feestdag eind januari van Don Bosco, stichter van de congregatie der salesianen waarvan de nieuwe bisschop evenals twee van zijn broers lid is.

Van Luyn heeft van kardinaal Simonis een ikoon met een afbeelding van de Emmausgangers gekregen. De kardinaal heeft deze ikoon als blijk van vriendschap en erkentelijkheid afgelopen zomer ontvangen van Van Luyns voorganger, mgr. Bär.

punt

uit

• Escobar

De Duitse politie heeft vier familieleden van de Colombiaanse drugsbaron Pablo Escobar, die gisteren op het vliegveld van Frankfurt aankwamen, de toegang geweigerd. Zij zullen naar een land van hun keuze worden gestuurd. Escobars vrouw, twee kinderen en de vriendin van zijn zoon werden na aankomst vier uur onderhouden. De Bondsrepubliek wees hen uiteindelijk af omdat toelating de belangen van de Bondsrepubliek zou schaden, zei een woordvoerder. De familie Escobar verliet Colombia nadat procureur-generaal Gustavo de Greiff vrijdag had besloten hun officiële bescherming op te heffen.

• Arrestatie

De Italiaanse politie heeft vrijdag een maffia-baas gearresteerd, zo heeft zij zaterdag bekendgemaakt. De 33-jarige Francesco Onorato, die verdacht wordt van de moord op een Siciliaanse politicus in 1992, werd vrijdagavond aangehouden in zijn huis in Palermo.

• Maij-Weggen

Minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat is aangewezen als kandidaat-CDA-lijsttrekker voor de komende verkiezingen van het Europees Parlement. Zonder stemming ging de CDA-partijraad zaterdag akkoord met de voordracht van het bestuur.

• Miss World

Een Jamaicaanse van achttien lentes, Lisa Hanna, is zaterdag met veel glitters tot Miss World 1993 gekroond in het Zuidafrikaanse gokoord Sun City ten westen van Pretoria.

• BVD-chef

Het hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) mr. A. Docters van Leeuwen wordt genoemd als kandidaat voor de hoogste ambtelijke post op het ministerie van Justitie. De huidige secretaris-generaal mr. G. van Dinther gaat 1 juli volgend jaar met pensioen.

• Vuurwerk

De politie van Emmen heeft zaterdag een partij van vijftienhonderd kilo illegaal vuurwerk in beslaggenomen. De explosieven lagen opgeslagen in een schuurtje op een woonwagenveld in de woonwijk Bargeres. Er zijn geen aanhoudingen verricht.

• Sigaretten

De Rijksmacht heeft gisteren een man uit Heist-op-den-Berg gearresteerd. Hij wordt gezien als het kopstuk van een bende sigarettensmokkelaars. In het weekeinde had de douane van Genk in een vrachtwagen op de autoweg in de provincie Antwerpen en in een loods niet ver van die stad, tien miljoen Marlboro-sigaretten uit het illegale circuit in beslag genomen. Drie Spanjaarden, een Duitser en een Ier, werden aangehouden. Zo'n 3,5 miljoen sigaretten werden ontdoet tijdens de routinecontrole van een vrachtwagen met Nederlandse nummerplaat. Een huiszoeking bij een van de verdachten leverde nog eens 6,5 miljoen sigaretten zonder banderol op.

(ADVERTENTIE)

een
Culinaire
Herfst
Surprise
bij
Prinses Juliana

Een exclusief
3-gangen menu
inclusief aperitief,
wijn en mokka.
f 115,- per couvert
(uitsluitend van zondag
t/m donderdag)

Uw reservering
noteren wij gaarne:
04406-12244

prinses Juliana
Hotel/Restaurant
Broekhem 11, Valkenburg

Limburgs Dagblad

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,35.
Verwijzingen naar rubrieken Proficiat en Vrijheid/Gedrag f 1,20 per mm, Onroerend Goed en De Rijksweg Transacties f 1,85.

Realisatiepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minstens één woord in grotere letters (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,85.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prinzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptatiekaart die u wordt toegezonden.
Erkelte rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitieme.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de middag - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Vijf kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.

(Bron: Cebus Bureau Scanner)

Schilder

kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aanbrengen, met winterschilderstoring. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave 045-325050.

SINT en Piet komen op bezoek en stroomden dan wat leiders... Tel. 045-222700.

USK, gesl. f 95,-; wasaut. f 175,-; diepv. f 175,-; wasdr. f 175,-. 045-725595.

Bent U negatief?

Verkoopkantoor van Amerikaanse multinational zoekt voor haar nieuw te openen kantoor in de regio Maastricht, voor de verkoop van topkassie product:

Vertegenwoordigers m/v

- * U zoekt een slechtbetaalde job.
- * U droomt van een laagte baas.
- * U bent gek op rijkdom.
- * U wilt een job zonder doorgroei mogelijkheden.
- * U bent helemaal niet representatief.
- * U bent vooral zeer lui en wilt in 2000 pas beginnen.
- * U houdt van een eenzijdige job.
- * U wilt een reproductie verlegwoordigen.

SORRY, maar dan kunnen wij U helaas niet helpen. Alle anderen, op zoek naar een snelle, goed betaalde carrière en in het bezit van een auto, indien U onmiddellijk vrij bent, bel tussen 10.00 en 17.00 uur naar afdeling personeelszaken, Dhr. R. Putker, tel.nr. 01621-13372.

medewerkers

mv tot 30 jr. voor "Sport- werbung" in Duitsland of België gezocht. Hoge vergoeding, info dagelijks van 10-17 uur. Tel. 09-49. 241504949, Oligendend- gasse 10 Aachen.

GEZOCHT: enthousiaste sportleraar, mv (bv CIO), voor aerobics en fitness- centrum. Omgeving Maas- tricht. Leuk zelfstandig werk. Br. met foto en cv. n.r. B- 04890, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Gevraagd parttime TAXI- CHAUFFEURS mv, voor een leuke afwisselende weekend-baan. Wegens regionale uitbreiding. Bel Loo- tax V.O.F. Tel. 045-419595.

Gevraagd bediening restau- rant: ONTBUTHULP, ka- memeise, afwas-poets- hulp + administratieve hulp. Hotel-rest. 'de Oude Geul', Gulpen. Tel. 04450-1254.

City Tax Kerkrade BV zoekt nog enkele nette parttime CHAUFFEURS voor de weekenden. Sol. na tel. af- spraak van ma. t/m vr. van 9.00-17.00 uur 045-452323.

Snelgroeide firma zoekt ambtelijke, COMMERCIE- LE medewerkers. Bent u i. b.v. auto en rijbewijs, dan kunt u na een interne oplei- ding direct aan de slag. Inter- esse? Bel tijdens kantoor- uren van 9.00-17.00 uur. Telef. 045-237359. Adv.nr. 32122.

KAMERS te huur met vol- pension, enkel voor alleen- sters. Tel. 045-214804.

KAMERS te huur met kost, verzorging en huiselijk ver- keer. Tel. 045-729784.

MULLER, kunststof-, alum- nium- en houten ramen-deu- ren-puien, zeer interessante prijzen, vraag vrijblijvende prijsopgave. Tel. 09-49. 245142768 of 045-253538.

Te koop gebruikte MATE- RIALEN: cv radiatoren, ge- velkachets, kantelpoorten, deuren met kozijn, diverse ramen met kozijn, balken, planken en kepers. Telef. 045-212191.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

SPAARBRIEFBEURS Eind- hoven, 040-457080. Dis- crete verzilvering van waardepapieren aan loon- der. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatre- gen. Boschdijk 383.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop 6-persoons PAAR- DENRECREATIEWAGEN, type marathonwagen. Tele- fon 04408-2746.

Ook in '94 één Rai, daarom op 4 december met de bus naar de AGRITECHNICA in Frankrijk. Info: G. Queisen 046-582640.

Te koop GEVRAAGD vee- houderij of akkerbedrijf, 25- 40 Ha, evt. pacht over te ne- men, regio Zuid-Limburg. Br. o.n.r. B-04880, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Vrij voorraad leverbaar HE- TELUCHTKANONEN met of zonder thermostaat, nu speciale prijzen. J. Spors, Eijsden, 04409-3500.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Master HETELUCHT- KANONEN; uit voorraad leverbaar. Collé Sittard, Nusterweg 90, 046-519880.

Honda CIVIC 1.3 GL, 5-bak, '86, div. access., bijz. mooi f 7.750,-. 045-424128.

MAZDA 323, bijz. '88, in st.v. r.w., zilvermet., m.w. APK, f 7.750,-. 045-323178.

Nissan MICRA, '85, auto- matic, zeer mooi, f 6.500,-. Pr. Hendriklaan 15, Brun- sum. 045-255027.

Opel Kadett 1200 SC Sedan '86; 2 x Opel Manta '82 en '85; VW Passat Sedan '85; Mitsubishi Colt 1200 GL 5-bak '84; Suzuki Alto '84; Vol- vo 340 Diesel '84; Opel Ka- dett 1600 Diesel '83; Auto- bedrijf M. HOGENHOUT, Wilhelminastr. 146, Hoens- broek. 045-215557.

Opel CORSA HB, '84, zien is kopen, f 4.900,- zilver- met. Pr. Hendriklaan 15, Brunsum. 045-255027.

CORSA type 12 S, Hatch- back, '86, zeldz. mooi, f 5.950,-. 045-424128.

Voordelig te koop 2x PEU- GEDT 605 SLI, bijz. '91; Peugeot 605 SFI, bijz. '90, een koop f 38.000,-. Te be- v. 045-453018.

Te koop RENAULT 21 GTS op gas, i.z.g.st. bijz. '87, pr. f 8.250,-. 045-424128.

Te k. gevr. AUTO's bedrijfs- auto's, schade/defect geen bezw. 045-727742/723076.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorraad. Passant- weg 38, Hrl. 045-222675.

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto! 045-411572.

Audi 80 Turbo diesel '92; Audi 80 2.0 '93; Omega Combi 2.0 '92; Vectra 2.0 GL '92 nieuw model; Kadett 3-drs. 1.4i '91; Astra Combi 1.6i '92; Mitsubishi Pajero 2.5 Turbo diesel '91; Astra com- bi 1800i '92; Vectra 1600i '93. Garage BUISMAN, Ste- nen Brug 6, Landgraaf (Ind. terrein Strijthagen). 045-323800. Inruil en financie- ring mogelijk. 1 jaar garantie.

Te koop Fiat UNO, bijz. '87, i. z.g.st., km.stand 80.000, v.p.r. f 6.250,-. 045-225230.

Te k. Ford FIESTA 1100, bijz. '80, km.stand 80.000, APK 3-94, in goede staat, f 1.500,-. Tel. 045-310239.

Ford FIESTA 1.1 Python, '83, zeer mooi, f 2.900,-. Pr. Hendriklaan 15, Brunsum. Telefoon 045-255027.

Ford ESCORT 1.3 model Bravo, 1985, APK bijz. mooi, f 3.950,-. 045-454087.

Ford ESCORT 1.3 Laser, bijz. '85, 1e lak, bijz. mooi f 4.500,-. 045-424128.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Sierra 2.0 CL '87; Opel Ka- dett 1.3 S '86; Ford Sierra 1.6 '86; Fiat Ritmo '85; Nis- san Sunny 1.5 '85; Opel As- cona '85 LPG; Corsa TR '84; Mini Cooper '84; Fiesta '84; Toyota Corolla 1.6 HB '84; Honda Civic 1.3L '84; Volvo 340 GL; Honda Prelude 1.6 EX '83; BMW 320 81; Mercedes 280 S 79 LPG; Verlangde Lindelaan 23, Oirschik. 04492-5782.

Wintervakanties haalbaar en betaalbaar naar o.a. Zierikzee, Karinthij, Zuid- Tirol en Beierse Woud, 8 dgn. v.a. f 575,-. Kristal Reizen, Den Bosch/Berlicum. Bel 073-131491.

CARAVAN en botinstalling aangeb.: Gronsveld, Sta- tionstr. 44. 04408-1251.

Te huur gesloten CARA- VANSTALLING. Tel. 045-214333.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Auto- sloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. on- derd. Autosloperij K. KÖR- FER, 045-227377, Indus- triestr. 7, Hoensbroek.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. loop- sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop 046-512924/046-519637

Te koop PUCH Maxi, bijz. '89, kl. zwart, i.z.g.st., pr. f 400,-, zonder verzek. 04451-1805, na 18.00 uur.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge ras- hondjes. Meer dan 80 ras- sen plus gar. en tattooage. KI. America, Th. Watsonin 34 Achel(B). 09-3211644488. Zond. open maand. gesl.

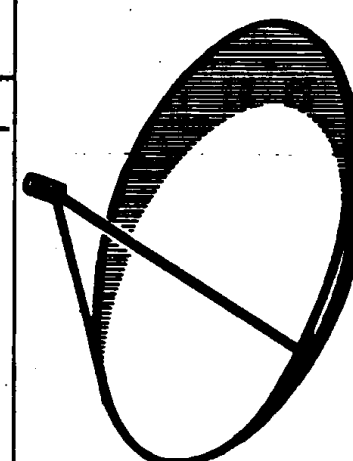
Dierenartsenpraktijk Nuth: cocktailkoning f 39,- voor hond/KAT. 045-244247.

TUINHUISJES, 25 types, f 435,- show! Schuurjies, hondenhokken enz. Vele af- handels v.a. f 195,-. Hout- bouw Ubachs, 50 jaar af- fabriek aan gebruiker. Kerke- de-Vink. Tel. 045-460522.

KERSTBOMEN div. soorten van 80 cm tot 8 mtr hoog. Kwekerij Janssen, T. Brands- mastr. 4, Brunsum. Telef. 045-256423.

Te k. gevraagd alle merken AUTO'S. Bel. hoogste prijs! 045-416239 tot 21 u. open.

Autohandel de ANJELIER heeft voor U plm. 25 occa- sions v.a. f 750 tot f 10.000,-. Anjelierstraat 123a, Heerlenheide. 045-231448.

Nederland 1

Journal. Alles kits. Met om: **Vrouwje Theelapel.** Breakfast club. **Journal.** Boggie. Herh. **I love Lucy.** **Journal.** **Vesuvius:** Suriname weer een nie? Herh. **Total work out.** **Bolke de beer.** (TT) Postcode bingo. Herh. **Lekker leven lekker lijnen.** **Britse en Amer. literatuur.** (TT) Ruimte sport aarde. (TT) Journal. (TT) Studio sport. Herh. (TT) Studio sport. Herh. **J'accuse.** Discussies over het pokken rechtsbeginselen. (TT) Journal. **Wildlife International.** De jaargetijden in Oost-Europa. **Via Rio.** Talkshow. **Boggie.** Woordspel. **Papierclip.** Muziekclip. **Sesamstraat.** Aff.: Tellen. (TT) Jeugdjournal. (TT) Klokhuus. Informatief. **Dinges.** Spelprogramma waarin mensen moeten raden wat kind bedoelen. Panel: Marix Kap- en Carry Telsen. **Blik op de weg.** Verkeersmag- met de verborgen camera. (TT) Journal. (TT) Coverstory. Nederlandse aserie. Aff.5: Kinderen om te en. Marlies krijgt de moeder van voorbeeldig adoptiegezin maar te spreken. De ontfanging van mysterie brengt de toekomst van probleemkinderen in gevaar. **Hier en nu.** Actualiteitenrubriek. (TT) **Ha, die pa.** Nederl. com- die. Aff.55: Reisgezelschap. **Jos Brink** langs heilige hule- religieuze series portretten. **Assisi.** Italië. **Assisi.** Amerikaanse comedy. Aff.: Coaches daughter. 23.51 Journal.

Nederland 2

Veronica/Tros/EO 13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden. 15.23 Nieuws voor doven en slechthorenden. 15.30 Eenmaal andermaal. Veiling- programma. Herh. 16.23 **Wonderland** (gepresenteerd door Bessie en Adriaan). Kindermagazine met Opgroeien in het wild (Growing up wild). Aff.9: Oefenen voor onderwater!; Widge. Aff.9: Laat Widge maar rollen. 17.25 **Foreign affairs.** Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie. Aff.41. Noëlla treft haar man in het ziekenhuis lijdend aan. Marcello's snodde plannen raken in de knel door de vermissing van Andrew. 17.49 TV tandarts. 18.00 Journal. 18.15 2 vandaag. Actualiteiten. 18.41 Sportjournal. 18.51 Het weer en de hoofdpunten uit het nieuws. 19.00 (TT) Safari rond de wereld (World safari). Avontuurlijke reizen met avonturier Alby Mangels. Aff.13. 19.53 **Onze ouwe** (Der Alte). Duitse misdaadserie. Aff.10: Een te snelle conclusie. Inga Syrich wordt verkracht door Theo Baron. Vlak voordat het proces tegen Baron van start zal gaan wordt Inga doodgeschoten. De dader lijkt voor de hand te liggen... 20.57 (TT) De besten van 10 jaar Be- grammatie. Compilatie van de be- grammatie met de verborgen camera. 21.47 **Oorlogen in vredesstijl** (Wars in peace). Documentaire over twee oorlogen die na WO II gevoerd werden. Aff.6: Afghanistan 1980. 22.32 **Top cops.** Gedramatiseerde verhalen over het dagelijks leven van politie-agenten. 22.56 Het elfde uur. Talkshow. 23.46 **Middernacht-klassiek.** Klassieke muziek met Vlootconcert in a KV 219 van Mozart, uitgevoerd door Orchestre National de Chambre de Toulouse en Augustin Dumay, viool. 00.18-00.23 Journal.

Nederland 3

Vpro/vara 08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden. 10.00-10.20 Huisje boompje beestje. Aff.80. 10.30-10.55 Duitsland 1871-1990. Aff.5. 17.30 **Villa achterwerk:** Van heinde en ver, 26-delige documentaireserie over kinderen in verschillende landen. Aff.: Pablo, Argentinië. 18.00 Journal. 18.18 **Comedy op 3:** Mary Hartman, Mary Hartman. Amerikaanse soapserie. Herh. 18.45 (TT) **Lingo.** Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulange. 19.14 **Open deur tv.** Een programma waarin de kijker zich kan laten bekijken. 19.25 **Tv-nomaden.** Jongerenmagazine. 19.57 **Young ones.** Engelse comedyserie. Herh. 20.37 **Marco Polo.** Wekelijkse reportages over de oude buurten van Amsterdam West. 21.13 40 minutes: Battered men. Documentaire over mannenmishandeling. Uit recent onderzoek is gebleken dat steeds meer vrouwen hun man mishandelen. In deze aflevering komen twee mannen aan het woord die jarenlang door hun echtgenotes werden geschoot, gebeten en geslagen. Een vrouw beken haar man gedurende hun 28-jarige huwelijk vaak te hebben mishandeld. Ze pleit voor onderkenning van het probleem, want 'vrouwen die slaan, zijn vaak potentiële kindermishandelaars'. 22.00 (TT) Journal. 22.15 Sportjournal. 22.30 **Nova.** Actualiteitenrubriek. Presentatie: Charles Groenhuijsen. 23.00 **Den Haag vandaag.** Parlementaire rubriek. 23.15 **Trekking dagelijkse lotto.** 23.21 Tussen dag en nacht. Praatprogramma. Vanavond: Literatuur en de bijbel. 00.06-00.11 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.00 Luxemburgs programma.. 06.30 RTL Classique. Klassiek concert, uitgevoerd door het RTL Orkest. 07.00 Nieuws en krantenoverzicht. 07.05 Scooby Doo. 07.30 Nieuws en krantenoverzicht. 07.35 Eigen huis en tuin. 08.00 Nieuws en krantenoverzicht. 08.06 The bold and the beautiful. Amerikaanse soap. Herh. 08.30 Nieuws. 08.35 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap. Deel 1. Herh. 09.00 Nieuws en krantenoverzicht. 09.10 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap. Deel 2. Herh. 09.35 **Goede tijden, slecht tijden.** Nederlandse dramaserie. Herh. 10.05 **As the world turns.** Amerikaanse serie. 10.50 **Sons & daughters.** Herh. 11.15 **RTL Shop.** RTL Club shopping. 11.25 Clip van de dag. 11.30 Rad van fortuin. Spelprogr. 12.00 Telekids. Kinderprogramma. 13.00 Cartoon. 13.05 **World of discovery.** Amerikaanse documentaireserie. Herh. 14.00 **Ouders van nu.** Herh. 14.30 **General Hospital.** Amerikaanse soap. 15.15 **RTL Shop.** RTL Club shopping. 15.20 **Santa Barbara.** Amer. soap. 16.10 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh. 17.00 5 uur show. 18.00 **Zee uur nieuws.** 18.20 **RTL Club.** 18.35 **The bold & the beautiful.** 19.00 **Rad van fortuin.** Spelprogr. 19.30 **Avondnieuws.** 19.50 **Weer.** Door: John Bernard. 20.00 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse dramaserie. 20.30 **Vrienden voor het leven.** Nederlandse comedyserie. 21.05 **Wie ben ik?** 21.55 **Monte Carlo.** Miniserie. 23.45 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh. 00.30 **As the world turns.** Herh. 01.15 **General Hospital.** Herh. 02.00 **De thuiswinkel.** 02.30 Nachtprogramma.

RTL5

16.55 **Felix the cat.** Tekenfilmserie rond de zwarte kat Felix. 17.05 **Tropical heat.** Amerikaanse detectiveserie. 18.00 **RTL Zee uur nieuws.** 18.15 **Family ties.** Amerikaanse comedyserie. 18.40 **Miami Vice.** Amerikaanse politierserie. 19.30 **Paradise Beach.** Australische serie. 20.00 21, Jump Street. Canadese politierserie. 20.55 **Film 5.** Filmmagazine. 21.20 **Thatcher: the Downing Street years.** 4-delige documentaireserie over Margaret Thatcher. 22.30 **I.S.C.H.A.** Talkshow. 23.30 **V extra.** 00.30-01.00 **Hel elst, kuck elst al- tuel.** Luxemburgs programma.

● Sander de Heer en Peter Lusse uit 'Vrienden voor het Leven'. (RTL4 - 20.30 uur).

RTBF/La Une

16.10 **Vacaturebank.** 16.25 **Nouba nouba.** Kinderprogr. 17.25 **Parker Lewis (Can't lose).** Amer. jeugdserie. Aff.: Le fils de son père. 17.50 **Promo '96** (Class of '96). Amer. serie. Aff.: Un week-end perturbé. 18.15 **L'empire des médias.** Spelprogr. 18.50 **Servi chaud.** Gevarieerd magazine. 19.30 **Nieuws.** 20.10 **Ecran témoin: Scandale à la une** (The image). Amer. speelfilm uit 1989. Aff.9: **Discussie.** Thema: De toekomst van de publieke omroep. 23.10 **Laatste nieuws.** 23.30 24 H sur les marchés. Beursberichten. 23.35-23.45 **Le coeur et l'esprit.** Katholiek magazine.

SPORTS 21

19.30 **Nieuws** (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.10 **Mémoire d'exploits.** Portretten van Belgische motorcrosskampioenen zoals Joël Robert, Sylain Geboers, Walter Baeten. e.a. 21.30-22.05 **Nieuws** en beursberichten.

TV 5

06.00 **Ochtendprogr.** 11.55 **Nieuwsflits.** 12.00 **La chance aux chansons.** Amusementsprogr. 12.40 **Zwitsers nieuws.** 13.05 **Monsieur le ministre.** Canadese serie. 13.30 **Savoir plus.** Magazine. 14.50 **Autant savoir.** 15.10 **Palais royal.** Documentaire-serie over koninklijke families. 16.00 **Nieuws.** 16.10 **Vision 5.** Gev. magazine met intern. actualiteiten. 16.25 **Comment ça va.** 16.50 **Kookrubriek.** 17.05 **Une pêche d'enfer.** Jongerenmagazine. 17.40 **Populaire wetenschappelijk magazine.** 18.10 **Questions pour un champion.** 18.30 **Nieuws.** 18.55 **Revue de presse.** Persoverzicht. 19.00 **Des chiffres et des lettres.** Spelprogr. 19.30 **Belgisch nieuws.** 20.00 **Enjeux - le point.** Magazine. 21.00 **Nieuws** en intern. weerbericht. 21.40 **Ovation.** Vandaag: Hommage à Edith Piaf. Met o.a. Gilbert Bécaud en Georges Moustaki. 23.00 **Les grands jours du siècle.** Aff.5: 00.10 **Nieuws.** 00.35 **Le cercle de minuit.** 01.35 **La chance aux chansons.** 02.15 **Sept sur sept.** 03.20 **Face à la presse.** 04.00 **Sept jours en Afrique.** 04.15 **L'heure de vérité.** 05.20 **Eurojournal.** Europees nieuws. Met Franse ondertitels.

RAI UNO

06.00 **Ochtendprogr.** 12.00 **Cuori senza età.** Serie. 12.25 **Weerbericht.** 12.30 **Nieuwsflits.** 12.35 **La signora in giallo.** Serie. 13.30 **Nieuws.** 13.55 **Ti Tè minuti di...** 14.00 **Uno per tutti.** 17.35 **Sette giorni al Parlamento.** 18.00 **Nieuws.** Aansl.: **Appuntamento al cinema.** 18.15 **Nancy, Sonny & Co.** Serie. 18.45 **Totò, un altro pianeta.** 19.40 **Almanacco del giorno dopo.** 20.00 **Nieuws.** 20.30 **TG 1 Sport.** 20.40 **Presumed Innocent.** Speelfilm. 23.00 **Nieuws.** 23.05 **Parole e vita - Le radici.** 23.35 **Fantasy party.** 00.00 **Laatste nieuws.** 00.30 **Oggi al Parlamento.** 00.40 **DSE - Sapere.** 01.10 **A scuola con papà.** Speelfilm.

BBC 1

07.00 **Business breakfast.** 08.00 **BBC Breakfast news.** 10.05 **Kilroy.** 10.45 **Newsround.** 11.00 **nws.** 11.05 **Playdays.** 11.30 **Gev. ochtendmagazine.** Met om 12.00 en 13.00 **nws.** 13.15 **Pebble M.M.** 13.55 **Reg. nws.** 14.00 **nws.** 14.30 **Neighbours.** 14.50 **XV2.** 15.15 **Knots Landing.** 16.05 **Family affairs.** 16.35 **Cartoon double Bill.** 16.45 **The adventures of Spot.** 16.50 **The greasy-saurus gang.** 16.55 **Dienmagazine.** 17.10 **Bananaman.** 17.15 **Mortimer and Arabel.** 17.30 **Albert the 5th Musketeer.** 17.55 **Newsround.** 18.05

Blue Peter. 18.35 **Neighbours.** 19.00 **nws.** 19.30 **Regional nws.** 20.00 **Telly addicts.** Tv-quiz. 20.30 **Consumentenmagazine.** 21.00 **Dr Who - 30 years in the Tardis.** 21.50 **Tv heroes.** Portret. 22.00 **nws.** 22.30 **Panorama.** 23.10 **The life and loves of a she devil.** 00.05 **Filmmagazine.** 00.35 **Careering ahead.** 04.00-04.30 **BBC Select.**

BBC 2

07.45 **■ Ace of aces.** Engelse speelfilm uit 1933. 09.00 **Breakfast news.** 09.15 **Westminster Daily.** 09.30 **Toeristische tips.** 09.50 **■ A week to remember.** Serie oude weekjournaals uit 1953. 10.00 **The history man.** Aff.: **West Stow.** 10.05 **Schooltv.** 14.20 **Gordon T.** Gopher. 14.30 **Christopher Crocodile.** 14.35 **Cristal Traps** and **Alistair.** 14.40 **Schooltv.** 15.00 **nws.** Aansl.: **Schooltv.** 15.15 **Reg. progr.'s.** 15.45 **Tuiniertips** voor de maand december. 16.00 **nws.** Aansl.: **Songs of praise.** 16.40 **■ A week to remember.** 16.50 **nws.** 17.00 **Catchword.** 17.30 **Wildlife showcase.** 18.00 **Today's the day.** 18.30 **The war-time kitchen** and garden. 19.00 **(■+TT)** **The Addams family.** 19.25 **Def II: D Energy.** 19.55 **Def II: Les lives.** 20.00 **Def II: The real McCoy.** 20.30 **Open space.** 21.00 **In the red.** Serie gesprekken. 21.30 **Pals.** Amer. speelfilm uit 1987. 23.00 **Inside Victor Lewis-Smith.** Humor en satire. 23.30 **Newsnight.** 00.15 **The late show.** 01.00-02.40 **■ While the city sleeps.** Amer. speelfilm uit 1956. 03.00-05.00 **Night school: Teaching today.**

Eurosport

08.30 **Aerobics.** 09.00 **Paardesport.** ECC Trophy vanuit Maastricht. Hoogtepunten. 10.00 **Skien.** Wereldbeker. 12.00 **Motorsport.** Supercross indoor. 13.00 **Intern.** autosport-verslag. 14.00 **Handbal.** WK voor vrouwen. 15.30 **Tennis.** Ladies Trophy. Finale. 17.00 **Eurofijn.** 17.30 **Skien.** Wereldbeker. 18.00 **Skien.** Vervolg. 19.30 **Eurosport-nws.** 20.00 **Stockcar-races** vanuit Amerika. 22.00 **Boksen.** 23.00 **Eurogoals.** 00.00 **Golf.** 01.00-01.30 **Euro-sportsnws.**

Super Channel

05.30 **Victory.** Religieuze progr. 06.00 **Super shop.** 06.30 **NBC Network News.** 07.00 **ITN World News.** 07.15 **Eur. business today.** 07.30 **NBC nighty news.** 08.00 **ITN world news live.** 08.30 **NBC nighty news.** 09.00 **Super shop.** 12.00 **CNBC World business.** 12.30 **Financial Times reports.** 13.00 **Today.** Actualiteitenrubriek. 14.30 **Financieel nieuws.** 18.00 **Today.** Actualiteitenrubriek. 19.00 **ITN World news.** 19.30 **Cultured club.** 20.00 **NBC's Tom Brokaw special.** Actualiteitsreportages. 21.00 **Disaster chronicles.** Documentaireserie over natuurrampen. 21.30 **Memories now and then.** 22.00 **ITN World news.** 22.30 **Eur. business today.** 22.45 **Market wrap.** 23.00 **Super Sport.** 23.30 **Documentary Showcase.** 00.00 **Real personal.** Talkshow. 00.30 **NBC network news.** 01.00 **Equal Time.** 01.30 **The detectives.** Politie serie. 02.00 **China news Europe.** Chinese taalprogr. 04.00-05.30 **■ Fantare.** Nederlandse speelfilm uit 1958 van Bert Haanstra.

MTV

07.00 **Rock day.** Met om: 07.00 **Awake on the wild side.** 10.00 **Ingo.** 13.00 **Greatest hits.** 14.00 **Simone.** 16.30 **The report.** 16.45 **At the movies.** 17.00 **News.** 17.15 **3 from 1.** 17.30 **The grind.** 18.00 **Hit list UK.** 20.00 **Unplugged with Aerosmith.** 21.00 **Musica Non-Stop.** 22.00 **Greatest hits.** 23.00 **The report.** 23.15 **At the movies.** 23.30 **News at night.** 23.45 **3 from 1.** 00.00 **Rock block.** 02.00 **Marjine van der Vlugt.** 03.00-07.00 **Night videos.**

CNN

08.00 **World wide update.** 08.30 **World report.** 09.45 **CNN newsmoon.** 11.30 **World report.** 12.30 **Business morning.** 13.30 **Business day.** 14.30 **Business Asia.** 15.00 **Larry King live.** 17.30 **CNN & Co.** 18.00 **NewsHour.** 20.00 **World business today.** 21.00 **Intern. hour.** 22.45 **World sport.** 23.00 **Showbiz to-day.** 00.00 **The world today.** 01.00 **Moneyline.** 01.30 **Crossfire.** 02.00 **Prime news.** 03.00 **Larry King live.** 05.30 **Showbiz today.**

radio

Radio 1

Eik heel uur om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30 en 17.30 **Nieuws.** 7.07 **NCRV's Her en nu** (8.45 en 11.45 Kerstelijke actualiteiten). 12.07 **Tijdschrift.** 14.05 **Veronica Nieuwsradio.** Elk heel uur om 18.30 en 6.30 **Nieuws.** Vervolg **Veronica Nieuwsradio.** 21.00 **Tijdschrift.** 22.04 **Veronica sportradio.** 23.07 **Met het oog op morgen.** 0.04 **Demokides.** 1.02-7.00 **Nemandsland.**

Radio 2

7.04 **De haversmoutshow.** 9.04 **TROS Ouden urnen.** 12.04 **50 pop** of een envelop. 14.04 **Dennis Christian draait op verzoek.** 15.04 **Nederlandske fabelgates.** met om 15.04 **Nederlandske fabelgates.** 16.04 **Nederlandske fabelgates.** 17.04 **Alle mensen.** 18.04 **Ekkel horizontaal.** 19.04 **Wils rozen.** 20.04-24.00 **Vanocht tot gader-nacht.**

Radio 3

AKN: 6.02 **Breakfast-club.** 9.04 **Arbeidsdynamiek.** 12.04 **Denk aan Henk.** 14.04 **Carole.** AKN: 15.04 **Popop (I en II).** 17.04 **Rijksoverheid.** 18.04 **De avondspil.** 19.04 **Spoor 7.** 20.04 **Forza.** 21.04 **Vila.** 22.04 **TROS Nachtwacht.** 2.02 **Mol of Mark.** AKN: 4.02-6.00 **Pjama-FM.**

Radio 4

Om 7.00, 8.00 en 13.00 **Nieuws.** 7.02 **Aubade.** 9.00 **Muziek voor**

miljoenen. 11.00 **Ochtendconcert I: Planomuz.** Ochtendconcert II: **Groot Orkestproor o.l.v. Kenneth Montgomery** met alt en tenor. 13.03 **In antwoord op uw schrijven.** 14.00 **Middagconcert.** 16.00 **De Nederlandse Radiosymfonieorkest.** 16.55 **Vrijdagavond.** 17.00 **De kof-fer.** Om 18.00 en 20.00 **Nieuws.** 18.02 **De wereldse tak.** 19.00 **De grote oversteek.** 20.02 **Nieuwe maandag.** De gecomponeerde rumts. 0.00-1.00 **Vier na midder-nacht.**

Radio 5

Eik heel uur 1/m 17.00 **Nieuws.** 6.45-6.50 **Mededelingenrubriek** met uitgebreid weerbericht en scheepswaarschuwingen. 7.05 **Vraag op 5.** 8.55 **Westvanden-0.02** in gesprek. 9.55 **Vrijdagavond.** 10.52 **Van belang.** 11.02 **Op de 13.10** De documentaire: **Sluis.** 14.03 **Boven het dal.** 14.30 **De verbeelding.** 15.02 **Ophof en verlor.** 17.00 **Radio UT.** RVD: 17.45 **Post-bus 51** op 5. 18.00 **Nieuws.** Orib: 18.02 **Orb.** 19.00 **Weer** want we ook alweer? 19.15 **Nieuws** en actualiteiten in het Turk. 19.29 **Nieuws** en actualiteiten in het Me- roidans en Berbers. 20.40 **Nieuws** en actualiteiten in het Chi- nese. 21.00 **Kopere rade (5e ja- hoop).** 21.15 **Yr Imberier (Goed- nieuws).** 21.30 **Snij het jai kai van** (Goed nieuws op maandag). 22.00 **Met zwarte geit.** 23.07-24.00 **Met het oog op morgen.**

Omroep Limburg

Eik heel uur ANP-nieuws. 07.00 **Limburg Algemeen** met sportover- zicht. 08.00 **RadioNieuwsCentrale.**

Duitsland 1

Klapt'n Blaubär. Morgenmagazin. Ontbijtv. **Tageschau.** **Mil-Mona Lisa.** Magazine. **Tele-Gym.** Ochtendgymnastiek. **Tageschau.** **Weltepelel.** **Fall auf Fall - Jedem sein** hti Juridisch magazine. **Tageschau.** **Wetten, dass...?** Spelshow. **Presseschau.** **Tageschau.** **ARD-Mittagsmagazin.** **Wirtschafts-Telegramm.** **Tageschau.** (TT) **Die Sendung mit der S.** Informatief kindermagazine. **Janosche Traumstunde.** Se- **Tageschau.** **Marika Röck-cyclus:** Gaspe- Duitse speelfilm uit 1937. **Cartoons im Ersten.** **Hey, Dad!** Australische come- die. Aff.: Vorsicht, Einbrecher! **Tageschau.** **punkt 5 - Länderreport.** (TT) **Empty nest.** Amer. come- die. Aff.: Die Heidin des Tages. **Regional Informatie.** **Tageschau-Telegramm.** **Alles o.k., Corky, serie.** **Bacca's erste Liebe.** **Vervolg alles o.k., Corky, serie** **Tageschau-Telegramm.** **Nicht von schlechten Eltern.** Aff.: Hochzeitstag. **Heute abend im Ersten.** (TT) **Tageschau.** (TT) **Wunder der Erde.** Docu- mentaire. Aff.: Hinter der blauen - Bilder von der Schwäbischen De Donau in de Zwabische Alb. **Tagesthemen-Telegramm.** **Report.** Vanuit Baden-Baden. **Magnum.** Amerikaanse mis- daadserie/Aff.: Tödliche Tiefe. **Tagesthemen.** (TT) **Tatort.** Duitse misdaadse- Aff.: Tödliche Vergangenheit. **Tageschau.** **Tod in Hollywood (The loved** Amer. speelfilm uit 1985. **02.50 Zischauen - Entspan-** Nachdenken. Zwischen den

Duitsland 2

06.55 **Gezamenlijk programma** **ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1. 13.45 **Ganz persönlich: Leipzig -** **Phönix aus viel Asche.** Portret van Leipzig. Herh. 14.30 **Roda Roda Geschiedten.** Se- rie korte verhalen. Met om: 14.40 **Der Fall Berta Klausner.** 14.55 **ZDF-Glücktelefon.** 15.00 **Heute.** 15.03 **Kinderstudio.** Met om: 15.03 **Helme Helme:** Sauerkraut. Te- kenfilmserie. Aff.: Das Geheimrezept. 15.25 **Abenteuer vor der Haustür.** Tips en trucs van Rüdiger Nehberg. 15.30 **Phantastische Reisen in die Wirklichkeit.** Natuurserie over de flora en fauna voor de huiseur. 16.00 **logo.** Jeugdjournal. 16.08 **Heute-Schlagzeilen.** 16.09 **Die Simpsons.** Amerikaanse tekenfilmserie. 16.35 **Die Simpsons.** Amerikaanse tekenfilmserie. Aff.: Der Fahrschüler. 17.00 **Heute, sport en weerbericht.** 17.15 **Länderjournal.** Aansl.: Heute-Schlagzeilen. 17.45 **Der Alte.** Duitse politierserie. Aff.: Der schöne Alex. Alex Berg- mann verstaat de kunst om op kosten van anderen te leven. Als hij op een dag bij zijn vriendin Alice Sellow weg- gaat, valt hij dood neer. Hij blijkt ver- giftigd te zijn en als commissaris Köster zijn leven onderzoekt, blijken er heel veel vrouwen met een motief rond te lopen. Aansl.: Guten Abend. 18.00 **Vervolg Der Alte.** 19.00 **Heute.** 19.20 **Weerbericht.** 19.25 **Der Fernsehfilm der Woche:** **Goldstaub.** Tv-film. 21.00 **Auslandsjournal.** Actualiteiten- magazine met reportages van buiten- landcorrespondenten. 21.45 **Heute-journal.** 22.15 **Die besten Absichten.** 2-delige tv-film van Bille August. Aff.2. Aansl.: Filmtip. 23.45 **Apropos Musik.** Muziekmagazine. Vandaag: De gevolgen van de bezuinigingen in Italië voor theaters. 00.15 **Heute.** 00.20-01.55 **Dies ist mein Kind!** (My body, my child). Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Marvin Chomsky. Met: Vanessa Redgrave e.a.

Duitsland 3 West

08.15 **Tele-Gym.** 08.30 **Cursus informa- tica.** 09.00 **ARD-Morgenmagazin.** 09.55 **Aktuelles** aus dem Videotext. 10.00 **Schooltv.** 12.00 **Das Recht zu** **lieben.** Aff.143. 12.30 **Westpol.** 13.15 **In** **Zukunft.** Reportage. Herh. 14.00 **West** **3 aktuell.** 14.05 **Hit-Clip.** 14.30 **Gift-** **grün.** Aff.4. 15.00 **Fensterplatz.** 16.00 **Hier und heute unterwegs.** 16.30 **Cursus** **informatica.** 17.00 **Sesamstrasse.** 17.30 **Babar.** 18.00 **West 3 aktuell.** 18.05 **KuK - Klon** und **Klaaf.** 18.30 **Tui-** **nierpits.** 18.45 **Reg. magazine** met sport. 19.25 **Fensterprogr.** der Landes- studios. 19.45 **fit + mobil.** Vandaag over o.a. Tennis, Friese paarden en korta, vakanties in Helsinki. 20.15 **Sportmagazine.** 21.00 **West 3 aktuell.** 21.15 **WAS.** Sociaal-econ. magazine. 21.45 **Magazine** voor ouderen. Vandaag over het houden van huisdieren als therapie. 22.30 (TT) **Lindenstrasse.** Aff.417. 23.00 **Befreite** und **Befreite.** documentaire over Duitse vrouwen die aan het eind van WO II werden verkracht door de soldaten die hen kwamen bevrijden van de Hitler-dictatuur. Aff.1. 00.31 **Nachrichten.**

Duitsland 3 SWF

08.15 **Tele-Gym.** 08.30 **Cursus Com- putertechniek.** 09.00 **Schooltv.** 10.50 **Non-Stop-Fernsehen.** 14.00 **Schooltv.** 15.00 **Hallo, wie geht's?** 15.15 **Bei den** **Letzten Zeugen der Finsternis.** Docu- mentaire. 15.45 **Magazine** voor oude- ren. 16

Tante Leen en Jacques Herb zijn 'camp'

De smartlap mag weer

DOOR WILMA DE REK

Trouwe fans hebben het genre nooit verloochend, maar sinds een tijdje schuiven ook mensen die zulks vroeger niet in hun hoofd zouden halen, Jacques Herb op de laserstraal. Een serieuze musical over het leven van Wilie Alberti is in voorbereiding. Jonge mensen, studenten, intellectuelen of wat daar voor door gaat: het zingt massaal van 't Kinderfietstje, treurt om Manuela en staat even stil bij de problemen van Een Kind Zonder Moeder. Ze vinden het mooi, maar vooral erg en omdat het zo erg is, wordt het weer mooi.

„Het is een gecompliceerd onderwerp,” waarschuwt Jacques Klötters. De programmamaker en voormalig cabaretier (bij Don Quishocking) zocht bij platenmaatschappij EMI in de archieven en bracht een aantal levensliederen bijeen die onder de titel 'De ergste smartlappen' zijn uitgebracht. Een wit zakdoekje met geborduurd bloempje wordt gratis bijgevoegd, „want je krijgt bakken met leed over je uitgestort.” Klötters schreef in tijdschrift Onze Taal een verhandeling over de smartlap en werkt nu aan een boekje over het onderwerp.

„Een smartlap werd vroeger voor een bepaalde volksklasse geschreven. De gewone man, zeg maar. Je hoorde je daar als beschaafd mens buiten te houden; je ging naar het Concertgebouw of naar Wim Kan, en er was geen sprake van dat je je afgaf met de Zangeres Zonder Naam. Maar nu zijn er steeds meer mensen die met een soort vilein, dubieus genoegen naar Willeke Alberti luisteren.”

Neem bijvoorbeeld Andre Krouwel, 29, politicoloog en werkzaam bij de Vrije Universiteit in Amsterdam. „We draaien thuis erg veel Tante Leen, vooral tijdens de afwas, en dan zingen we alles mee. En Wilma hebben we ook, want die kan helemaal niet. Ik moet zo vreselijk lachen om haar teksten. Er zijn mensen die er echt bij huilen, dat is toch geweldig.”

Hij omschrijft het verschijnsel met 'camp'. „Dat heeft alles te maken met een vrije manier van waarnemen, met accepteren dat je smaak veel gecompliceerder in elkaar steekt dan je jezelf vroeger toestond. Daar hoort bij dat je naar The Bold en The Beautiful mag kijken, waar je geen hoger IQ voor nodig hebt dan je schoenmaat; dat je een gebloemde bank neer mag zetten, een huilend zigeunermeisje aan de muur kan hangen en mag luisteren naar smartlappen waar hevige emoties met de deegroller tot enorme proporties zijn uitgegroeid. Het is lullig, mooi en leuk tegelijk.”

Camp, dus. Over de herkomst ervan circuleren verschillende visies: het woord zou aan de filmwereld zijn ontleend, of de afkorting zijn van het Engelse

campus. Van Dale vertaalt camp als 'zo lelijk, smakeloos, ouderwets dat het uiteindelijk toch weer mooi of interessant gevonden wordt en weer in de mode komt; kitschig'.

„Camp is alles wat overdreven is, theater, bizar, mooi van lelijkheid,” zegt politicoloog André Krouwel.

„En je komt het met name in de homocultuur tegen. Wat je daar ziet is dat er enerzijds kritiek geleverd wordt op de rest van de maatschappij, op de dominante cultuur, maar dat dingen die die dominante cultuur laat vallen, gelijk worden opgepikt. Zo is het nu bijzonder intellectueel om je volkse dingen aan te meten: drukke schemerlampen, kitsch, bloemetjesbehang, smartlappen.”

Jacques Klötters heeft, zoekend naar de reden voor de gestegen populariteit van het levenslied, een theorie bedacht waar hij zelf tamelijk trots op is. „In de tijd dat een elite nog geloofde in de maakbaarheid van de samenleving en in het socialisme, zag ze het als een opgave om mensen te verheffen, hun lot te verbeteren. Aan de smartlap had ze een vreselijke hekel vanwege zijn defetistische karakter, dat niet past bij de idee dat je je lot in eigen handen hebt. Maar nu gaat dat verhaal dus helemaal niet meer op. Er is scholing, er is welvaart: maar mensen zijn er niet gelukkiger op geworden. En nu kan die smartlap, waarmee mensen elkaar moedeloos en vaag troostend toezingen, weer aan bod komen. Ik zeg wel eens dat de opgang van de smartlap omgekeerd evenredig is aan de neergang van de PvdA.”

Het aanbod aan mooie nachtkleding is voor komend seizoen erg groot. De meeste modellen worden uitgevoerd in katoen, soms met een lycra-mix. En daarmee is de brandgevaarlijkheid, die voor veel synthetische nachtkleding speelt, een stuk teruggedrongen.

Daarnaast zien we de sexy 'nighties' zoals ze werden gedragen in de films van de ja-

Slapen in een echte 'nightie'

ren vijftig met glanzend satijn of vlinderachtige zijde en smalle schouderbandjes. Nieuw in die stijl zijn modellen van volle met accenten van kant of fraaie borduursels.

Het kleurenbeeld loopt uiteen van tere wittonen via poederpastels naar roodtinten en warm bruin. Goud en brons geven een extra accent aan het nachtmodebeeld.

Maar of het besteed is aan de doornie consument is nog maar de vraag. Die laat al dit fraais vaak links liggen en duikt in een oud, vertrouwd T-shirt, of gewoon naakt, tussen de lakens.

Mode voor een habbekrats

De recessie. De meeste mensen voelen het klamme zweet al op hun lichaam als ze eraan denken. Beelden van ontslagen, geldgebrek en dalende koersen doemen ongewild op. Toch zijn de gevolgen van de recessie niet alleen maar negatief. Niets blijkt zo dodelijk voor de menselijke creativiteit als succes als welvaart. Nu het met iedereen een beetje slechter gaat, zijn er talloze lieden die zelf creatief de problemen te lijf gaan. Het resultaat is verfrissend. Opeens is het voorbij met designer-paraplubakken voor 1500 gulden, die al omvallen als je ernaar kijkt. Dure interieurzakken liggen er stil en verlaten bij, terwijl de doe-het-zelf markt groeit en bloeit. Modebladen doen hun best om met mooie mode voor weinig geld furor te maken. En dat lukt. Zaken waar goede spullen voor een habbekrats te koop zijn en vlooiemarkten, geven de toon aan, naadloos aansluitend op de Grunge-trend, een wijze om je te kleden voor minder dan weinig geld. De grote merken snakken naar adem, en gooien hele collecties aan het eind van ieder seizoen in de uitverkoop. 'Zelf doen' zijn de sleutelwoorden. De dictatuur van 'het design' is definitief voorbij.

Europeaan reist lichter

Bagagetrend klein, compact en zacht

DOOR DESIRÉE VAN OOOYK

Klein, compact en zacht, dat zijn de jongste eisen die worden gesteld aan reisbagage. Helemaal nieuw in Europa en sterk in opkomst is de kledinghoes. De harde kunststof koffer daarentegen mag alleen nog mee als er een vliegvakantie wordt gepland met het hele gezin. De Europese zakenman en -vrouw reist steeds vaker en vooral korter. Snelle vliegtuigen van twee à drie dagen zijn gemeengoed. Nieuw zijn daarom handzame koffers die zowel kleding, als papierwerk en portable computer bergen in het formaat van toegestane handbagage. Consumentenonderzoek leert dat daarmee de grootste ergernis van vliegen wordt omzeild, het wachten op de koffers en er wordt voorkomen dat de bagage zoekraakt.

Bagage in Europa wordt kleurrijker. In voorbeeldland Amerika zijn koffers en tassen in felle en lichte tinten gemeengoed. In Europa blijft zwart voor zakelijk verkeer favoriet maar krijgt stevige concurrentie van diepgroen. Bordeaux is een opkomende kleur. Bij citytrips en vakantievluchten is dit jaar helder indigoblaauw het meest gezien. „Zestig procent van de bagage wordt gekocht voor mannen, negentig procent door vrouwen. Dat wil dus zeggen dat vrouw in de meeste gevallen de reistas koopt voor haar man. Zaken-vrouwen nemen in getal toe. De eisen wijken nauwelijks af, voor zakelijke trips kiezen man en vrouw overwegend voor zwart,” zet Walter Hendrickx van bagagefabrikant Delsey uiteen. „In vormgeving kiest de vrouw wel voor wat eleganter, verfijnder ogende modellen.” „De hang naar lichtere bagage komt vooral door het toenemend aantal reizende vrouwen,” stelt directeur Syperda van 's werelds grootste kofferproducent Samsonite.

Reisgedrag

Het reisgedrag van de Nederlander verandert. Niet alleen korte zakentrips maar ook korte gezinsvakanties nemen toe. Bij autovakanties wordt gekozen voor een zachte koffer. Bij het pakken laat die zich letterlijk beter in een hoekje duwen zonder dat de inhoud kreukt.

Voor al dan niet zakelijke vliegtuips is er een noviteit, de kledinghoes. De razende populariteit van de 'cabin-case' vliegt over naar Europa. Voorzien van kleerhanger, schoenvak en vakje voor de vuile was kan deze bij aankomst worden uitgerist en opgehangen.

„In Amerika zijn de vliegtuigen uitgerust met een speciaal vak voor kledinghoes. De stewardess neemt de hoes over en hangt hem gedurende de reis aan de kleerhanger weg.”

Gemak is het wachtwoord voor

De tijd op muur, plafond of boekenkast

Projectieklok vooral geliefd bij mannen

DOOR XANDRA FEJIE

De klok is een geliefd object voor ontwerpers. Ook de Engelse architect Savage kon hem niet met rust laten; hij ontwierp de projectieklok. Een klok die wordt geprojecteerd op de muur of het plafond. Het ontwerp bestaat uit een glazen klok met een wijzerplaat waar een lamp doorheen schijnt. Met behulp van een lensje wordt de klok vervolgens op iets anders geprojecteerd. Dat kan bijvoorbeeld ook de boekenkast zijn, alhoewel het beeld dan iets minder duidelijk is dan op de muur.

De projectieklok van Savage wordt in Nederland en België geïmporteerd door Hans Barnhoorn van Time Beam in Amsterdam. De klok is niet goedkoop: voor 1295 gulden is hij in een aantal zaken in Nederland te koop. De hoge prijs heeft volgens Barnhoorn te maken met 'een paar slimmigheidjes' die in de klok verwerkt zijn, en daar zit patent op. „Het is nog nooit iemand gelukt om de opstelling na te maken,” zegt hij voldaan.

Barnhoorn verzorgt naast de import ook de promotionele activi-

teiten van het artikel. „Als men de klok zien, roepen veelvuldig 'aah'. Maar als ze prijzen horen, wordt het vervelend een teleurgesteld 'oohh'. De importeur heeft de indruk dat de projectieklok vooral bij kocht wordt aan ontwerpers, architecten en vooral mannen die gebiologeerd zijn door techniek en op dat gebied per se de laatste snufjes in huis moeten hebben. Het is hem opgevallen dat hij de klok tot nu toe alleen aan mannen heeft verkocht.”

Inmiddels is er ook een projectieklok op de markt verschenen waarbij een logo, bijvoorbeeld van een bedrijf, in de klok geprojecteerd wordt. Een aantal bedrijven heeft zo'n klok beneden bij de receptie hangen, waar Barnhoorn.

In september hoopt de importeur de geprojecteerde wekkers op de markt te brengen. Die vijfhonderd gulden gaan kosten. De Sprong-eigenaar Jongeling die ook interieurs tekent, heeft eens voor een klant een systeem ontworpen waarbij op de slaapkamer, wanneer het licht gaat, de projectieklok op het plafond verschijnt. „Handig, kun zien hoe laat het is.”

Thuisplanner

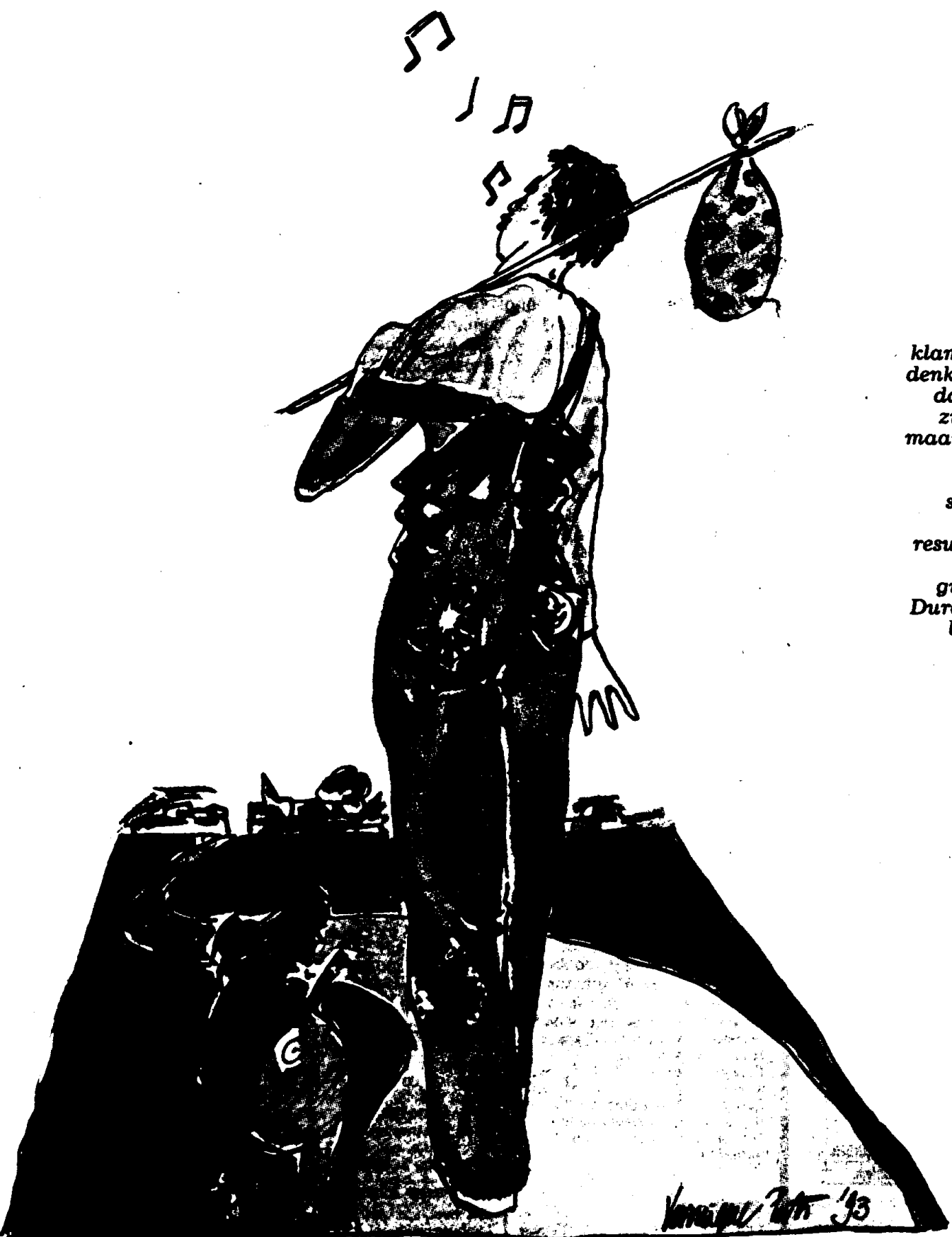
Drukkerij-uitgeverij Dekker en Huisman in Wildervank beveelt de Thuisplanner aan: de agenda voor gezinnen die niet meer dan vier leden tellen. Die gezinsleden kunnen op de maandkalender per dag invullen of ze een vrije dag hebben, welke afspraken ze

hebben, of de auto naar de garage moet, enzovoort. Iedereen weet dus waar de anderen zijn en wat ze (hebben) te doen.

De Thuisplanner heeft de grootte van een A-viertje, kan worden opgehangen en kost f 8,90. Verkrijgbaar in boek- en kantoorboekhandel.

● De kledinghoes past helemaal in de toegestane men vraag naar compacte bagage.

Foto: GPF

Ajah); Babangida, Hofstede en Hui-
berts.

VVV: Roox; Smits, Hanssen, Spee en Janfada; Wolter, Driessen, Van Leenders (82. Braem) en Derix; Hasselbaink (87. Torken) en Laros.

Jos Staatsen rekent op Johan Cruijff

BARCELONA ZEIST - Jos Staatsen veroverde „heel spoedig“ tot overeenstemming te komen met Johan Cruijff. „Ik ben zeer positief gestemd“, aldus de voorzitter van het sectiebestuur betaald voetbal. Staatsen zette zich vrijdag in Barcelona voor het eerst aan tafel met de beoogde Oranje-coach voor de eindronde van het wereldkampioenschap in de Verenigde Staten. Het urenlange onderhoud kreeg de volgende ochtend nog een kort vervolg.

Over de inhoud van de gesprekken wil de oud-burgemeester van Groningen zich niet uitlaten. „Wij hebben afgesproken daar geen mededelingen over te doen.“ Staatsen benadrukt echter dat het goede gesprekken zijn geweest. „Het ziet er heel goed uit. Wij moeten nu allebei ons huiswerk doen. Overleggen met onze achterban. Want als ik niet alles in mijn eentje kan beslissen, moet Cruijff ook met het bestuur van Barcelona overleggen. Daarna treffen we elkaar weer.“

Staatsen verwacht dat er voor de WK-loting, op 19 december in Las Vegas, duidelijkheid zal zijn. Staatsen denkt dat in de volgende gespreksronde met Cruijff knopen zullen worden doorgehaakt. „De volgende keer is het ja of nee“.

Cruijff heeft inmiddels laten doorschemeren Tonnie Bruins Slot, zijn assistent bij Barcelona. En Pim van Dord, de fysiotherapeut van Ajax, in zijn begeleidingsteam te willen opnemen. „Cruijff had hele redelijke verlangens. Ik neem aan dat wij zijn verlangens kunnen realiseren”.

Johan Cruijff liet weten in ieder geval niet met 'te veel mensen op pad te willen'. „Want dan heb je ook met heel veel meningen te maken en dat wil ik voorkomen”.

● *Gene Hanssen
ruimt op voordat
Eric van
der Luer gevaarlijk
kan worden.*

Foto: DRIES LINSSEN

Geen hindernis bij JIM te hoog voor ex-Fries

Sloothaak grootverdiener

DOOR WIEL VERHEESEN

JIM

JUMPING INDOOR

MAASTRICHT

MAASTRICHT – Nooit eerder in Jumping Indoor Maastricht eiste een springruiter zó nadrukkelijk de hoofdrol op als Franke Sloothaak tijdens de voorbije dagen. De bijna 36-jarige ex-Fries, die al geruime tijd de Duitse nationaliteit bezit, deklasseerde als het ware zijn tegenstanders. Met zijn paard Weihiawei zetste hij gistermiddag in de EC Trophy de kroon op het werk. Het succes in het afsluitende onderdeel van vier dagen topsport was de zesde zege van Sloothaak in ... zeven internationale rubrieken. Hij hield er meer dan honderdduizend gulden prijzengeld aan over!

Van dit bedrag verdiende hij zestig mille in contanten. De resterende veertigduizend werden „in natura” uitbetaald, namelijk een Volvo, die als extra prijs voor de winnaar van de EC Trophy was bestemd.

Zijn vergoeding voor deelname aan

het spectaculaire paardewisselnummer, de zogenaamde Top Four op zaterdagavond, werd bij dit alles niet eens meegerekend. Zowel Franke Sloothaak alsook Eric Navet, Piet Raymakers en John Whitaker toucheerden voor laatstgenoemd nummer echter ieder vijf

mille. Een ereprijs, beschikbaar gesteld door een bank voor de beste prestatie over drie springnummers, kwam - uiteraard - ook bij de grootverdiener terecht. Hij had reden om in opperbeeste stemming huiswaarts te keren.

„Ik heb, aldus Sloothaak, „wel eens vaker toernooien gehad waar ik drie of vier rubrieken op mijn naam bracht, maar zes zoals hier in Maastricht is een record. Het bewijst de goede vorm waarin mijn paarden verkeren.“ Met deze woorden bedoelde hij ondermeer zijn optreden een week geleden in de wereldbekerwedstrijd, die in Berlijn plaatsvond en waaruit hij eveneens zegevierend tevoorschijn kwam. Overigens, de eerste plaats in genoemde wereldbekerstrijd leverde hem, behalve vijfduizend guldens, ook een behoorlijk bedrag aan

ken rust. In Genève wordt het paard weer ingezet."

De overwinning van Sloothaak in de EC Trophy van Maastricht kwam tot stand in een barrage waarvoor vijftien van de veertig deelnemende combinaties zich geplaatst hadden. Zes combinaties gingen foutloos over de hindernissen. Met een achterstand, die slechts enkele tienden van een seconde bedroeg, was de Brit Nick Skelton op de rug van Everest Dollar Girl de nummer twee. Regerend wereldkampioen Eric Navet uit Frankrijk - met het paard Waitti Roxane de Gruchy - werd derde. Roelof Bri leide de Bollen-vorm's Let's Go naar de vijfde plaats en was daarmee de bestgeklasseerde Nederlander.

Zie verder pagina 16

● 'Sponsor laat mij kiezen'

Dittrich biedt excuses aan

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT - MVV-voorzitter Karl Dittrich sprak gisteren door de microfoon van Omroep Limburg de supporters van MVV toe. Hij had dat willen doen tijdens de wedstrijd MVV - FC Groningen, die voor zaterdag was gepland, maar dat duel werd afgelast.

Dittrich ging in zijn toespraak niet in op de zaak zelf. Hij bood wel zijn excuses aan voor de problemen die ontstaan zijn. Dittrich zei de ernst van de beschuldigingen aan het adres van MVV, die justitie onderzoekt, niet te kunnen inschatten. Hij zei dat de uitslag van het onderzoek dient afgewacht te worden vooraleer geoordeeld kan worden. „Wij hebben de bestuurlijke verantwoordelijkheid en zullen die ook nemen als er iets uit het onderzoek voort zou komen”, verklaarde hij.

Dittrich vertelde voorts dat niemand van het bestuur zich persoonlijk heeft verrijkt ten koste van MVV. Hij verklaarde dat

MVV een moeilijke periode doormaakt en dat de steun van de supporters goed gebruikt kan worden. De voorzitter memoreerde ook het positieve nieuws: het aantrekken van een nieuwe shirtsponsor en de contractverlenging van trainer Sef Vergoosen. Dittrich weigerde gisteravond commentaar.

De supporters kalkten overigens dit weekeinde steunbetuigingen op het plein voor het stadion De Geusselt. Ook werd een spandoek opgehangen bij de hoofdingang: 'zwarte piet zou de ex-administrateur Wim K. moeten meenemen'.

Justitie heeft de ingesloten
 MVV-directeur Ron Weijzen in-
 middels overgebracht van zijn
 cel in het politiebureau naar het
 huis van bewaring in Maastricht.
 Weijzen is ingesloten sinds
 maandag 15 november.

Nadat de wedstrijd zaterdagochtend reeds werd afgelast, heeft trainer Sef Vergoossen de selectie in het weekeinde vrijgegeven. De trainingen worden vanmiddag hervat.

Franke Sloothaak
*6x winnaar met
vele pk's uit*
Hartog Lucerne

● *In de strijd om de EC Trophy zette Franke Sloothaak met Weihaiwej de kroon op het werk.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

scorebord

eredivisie

topscorers

Willem II-Heerenveen	1-1
Ajax-GA Eagles	4-0
FC Utrecht-FC Twente	0-0
PSV-Feyenoord	1-3
Vitesse-NAC	afg.
Sparta-Volendam	afg.
Cambuur-RKC	afg.
MVV-FC Groningen	afg.

Vrijdag 19.30 uur:

Heerenveen-Ajax

NAC-PSV

Zaterdag 19.30 uur:

Willem II-RKC

VVV-Gambuur

Zondag 14.30 uur:

FC Groningen-Sparta

FC Volendam-Vitesse

Feyenoord-FC Utrecht

FC Twente-Roda JC

Eerste divisie: 1. Litmanen (Ajax) 16; 2. Lammer (NAC) 12; 3. Hofstede (Roda JC), Gillhaus (Vitesse) 10; 4. Van Hooijdonk (NAC), Graef (VVV) 8; 7. Kammeron (Eagles), Van Loen (Feyenoord), Roelofsen (MVV) 7; 10. Lampter (PSV) 6; 11. Rijkard (Ajax), Rorie (Eagles), Keur (Heerenveen), Visser (MVV), Polley (FC Twente), Van Arum (Willem II), Van Galen (Roda JC), Reiziger (Groningen), Witschge (Feyenoord), Overmars (Ajax), Blinker (Feyenoord) 5.

Eerste divisie: 1. Van der Laan (ADO Den Haag) 15; 2. Hoop (Telstar) 14; 3. Breetveld (Dordrecht) 11; 4. Van Roon (AZ), Velten (Heracles) 10; 6. Kooyman (Heracles) 8; 7. De Jonge (Emmen), Buskermolen (AZ), Jansen (Den Bosch), Lok (NEC), Boere (FC Zwolle) 7; 12. Wouden (Dordrecht), Drent (Emmen), Van Eekeres (Haarlem), Mutsaers (RBC), Oostrom (Telstar) 6.
--

knvb-beker

3e ronde:

Dinsdag 19.30 uur:

Dordrecht '90-Emmen

buitenland

BELGIË

AA Gent-Lommel

Antwerp-Standard Luik

FC Luik-Germinal Ekeren

Racing Genk-Beveren

RWDM-KV Mechelen

Serango-Club Brugge

Cercle Brugge-Lierse

Waregem-Charleroi

Oostende-Anderlecht

Stand: Anderlecht 15-28; Club Brugge 15-22; Seraing 15-19; Charleroi 15-18; Antwerp 15-18; Lommel 15-17; Germinal Ekeren 15-16; Mechelen 15-16; Oostende 15-16; Gent 15-16; Beveren 15-15; Standard 15-14; FC Luik 15-12; RWDM 15-10; Cercle Brugge 15-10; Waregem 15-9; Lierse 15-9; Racing Genk 15-7.

DUITSLAND

Eintr. Frankfurt-Bor. M'gladbach

SC Freiburg-Bayern München

Karlsruher SC-Borussia Dortmund

FC Nürnberg-Hamburger SV

Bayer Leverkusen-MSV Duisburg

VfB Stuttgart-Werder Bremen

FC Kaiserslautern-F. Köln

Schalke 04-Watzenbach

Dynamo Dresden-VfB Leipzig

Stand: Eintracht Frankfurt 18-24; FC Kaiserslautern 18-23; Bayer Leverkusen 18-23; Bayern München 18-22; Hamburger SV 18-22; MSV Duisburg 18-22; Werder Bremen 18-20; Borussia Dortmund 18-19; FC Köln 18-19; Dynamo Dresden 18-18; Karlsruher SC 18-17; Bor. Monchengladbach 18-17; SC Freiburg 18-17; VfB Stuttgart 18-15; FC Nürnberg 18-13; Watzenbach 18-11; Schalke 18-11; VfB Leipzig 18-11.

ENGLAND

Arsenal-Newcastle United

Coventry-Manchester United

Ipswich-Blackburn Rovers

Leeds United-Swindon Town

Manchester City-Sheffield

Oldham Athletic-Norwich City

QPR-Rangers-Tottenham Hotspur

Sheffield United-Chelsea

Wimbledon-Everton

Liverpool-Aston Villa

Maaopang: Southampton-West Ham

Stand: Manchester United 17-44; Leeds 17-30; Arsenal 17-30; Aston Villa 17-29; Blackburn 17-29; Newcastle 17-28; Norwich 17-27; Queens Park Rangers 17-26; Tottenham 17-22; Wimbledon 17-22; Everton 17-21; Ipswich 17-21; West Ham 16-20; Sheffield Wed. 17-20; Coventry 17-20; Manchester City 17-16; Sheffield United 17-15; Southampton 16-14; Chelsea 17-14; Oldham 17-14; Swindon 17-9.

FRANKRIJK

Paris SG-St. Etienne

Lens-Bordeaux

Metz-Monaco

Auxerre-Lille

Sochaux-Montpellier

Lyon-Strasbourg

Le Havre-Nantes

Cannes-Toulouse

Angers-Caen

Martigues-Marseille

Stand: Paris St. Germain 19-29; Bordeaux 19-25; Marseille 18-23; Monaco 19-23; Auxerre 19-22; Nantes 19-21; Cannes 19-21; Montpellier 19-21; Strasbourg 19-20; Sochaux 19-19; Lyon 19-18; St. Etienne 19-17; Metz 19-17; Lens 19-17; Martigues 19-16; Lille 19-15; Le Havre 19-15; Caen 19-15; Toulouse 19-13; Angers 19-12.

ITALIË

Cagliari-AS Roma

Lazio Roma-Genoa

Napoli-Reggina

Parma-AC Milan

Piacenza-FC Barcelona

Sampdoria-Cremonese

Torino-Lecce

Udinese-Atalanta

Inter-Juventus

Stand: Parma 13-19; Sampdoria 13-19; AC Milan 13-19; Juventus 13-17; Torino 13-16; Lazio 13-15; Inter 13-15; Napoli 13-14; Cagliari 13-14; Cremonese 13-13; AS Roma 13-13; Piacenza 13-12; Foggia 13-10; Genoa 13-10; Udinese 13-8; Atalanta 13-8; Reggina 13-8; Lecce 13-4.

SPANJE

Celta de Vigo-Sevilla

Valencia-Real Sociedad

Logrones-Albacete

Vallecano-FC Barcelona

Lleida-Real Zaragoza

Santander-Valladolid

Athletic Bilbao-Oviedo

Atletico Madrid-La Coruna

Tenerife-Osasuna Pamplona

Sporting Gijon-Real Madrid

Stand: La Coruna 13-18; Barcelona 13-18; Athletic Bilbao 13-17; Valencia 13-17; Real Madrid 13-16; Sevilla 13-16; Sporting Gijon 13-16; Racing Santander 13-15; Real Sociedad 13-14; Tenerife 13-14; Atletico Madrid 13-13; Albacete 13-12; Celta de Vigo 13-12; Zaragoza 13-11; Rayo Vallecano 13-10; Oviedo 13-10; Logrones 13-9; Valladolid 13-8; Osasuna 13-8; Lleida 13-6.

sportprijsvragen

Lotto: 6-11-15-19-28-39. Reservegetal: 12.

Cijferspel: 801774.

Toto 47: 2-1-3-2-3-1-1-1-1-3-3-1.

Lucky Ten van zaterdag:

4-5-8-16-19-21-25-32-33-38-48-49-51-53-54-61-66-71-76-78.

Belgische Lotto: 7-9-16-28-32-34. Reservegetal: 10.

Jokergetal: 3349273.

Duitse Lotto: 2-5-6-8-22-24. Reservegetal: 3.

Spel 77: 3053597.

Super 6: 303261.

(onder voorbehoud)

Van Velde en Thomas melden zich aan schaatsfront

Strijd om wereldbeker een 'lollig onderonsje'

BERLIJN - Schaatsers met oog voor een televisieverslaggever vermoed als kerstman en met oor voor de valse noten van de Berlijnse politiekapel. Al te serieus werden de eerste wereldbekerwedstrijden in een lange winter nog niet genomen. Niet het baanrecord van Rintje Ritsma op de 5000 meter, maar de prestaties van Gerard van Velde en Annamari Thomas waren afgelopen weekende het meest markant. Zij meldden zich zaterdag aan bij het Nederlands Olympisch Comité.

Van Velde werd gedeeld vierde op de 1000 meter, Thomas eindigde op de 1.500 meter net binnen de eerste acht. Hij ziet de Winterspelen als een wedstrijd als vele anderen, zij verheugt zich nu al op Hamar in februari 1994. Van Velde: "Wij sprinters zijn echt afhankelijk van de vorm van de dag, soms beslissen honderdsten van seconden." Thomas: "Op de 1500 meter kun je een mispoeze nog wel eens herstellen."

Het duo hoeft naar de letter van het NOC nu nog "slechts" vormbehoud te tonen. Zowel Van Velde als Thomas redde in Berlijn het humeur van de respectievelijke coaches, Wopke de Vegt en Henk Gemser. De Vegt tobt mee met Christine Aaftink en Nico van der Vlies. Gemser neuriede nog mee met Carla Zijlstra, maar hoorde de klaagzang van Barbara de Loo, Ingrid van der Voort en Colette Zee. Het trio was ziek, zwak en misselijk.

Collega Ab Krook zag zijn toppers Falko Zandstra en Rintje Ritsma taktisch, technisch en statistisch "lekker rijden". Veldkamp lag zondag meters van de start van de vijf kilometer bijna met de neus op het ijs en smet na afloop weer eens met schaatsen. Schreuder ontwikkelde zich met zijn derde plek op de 1500 meter tot kandidaat voor een Olympische medaille. Straathof heeft nog tijd nodig, Bos reed zondag dramatisch slecht.

Thomas reed zaterdag de 1500 meter in 2.09,51, drie seconden boven de NOC-limiet. Daarna zat ze 22 ritten in onzekerheid over haar eindklassering. Er was opluchting na de achtste plaats. "Na het bekend worden van die limieten heb ik even

● Troostende woorden voor een Olympisch kampioen. Bart Veldkamp reed in Berlijn de 5000 meter in een teleurstellende tijd. Wopke de Vegt, coach van de sprinters, voelt met hem mee.

Foto: ANP

Voortbestaan Flame Guards in gevaar

Meetpoint Eaters zonder tegenstand

Van onze correspondent THEO KEYDENER

DORDRECHT - Meetpoint Eaters won zaterdagavond in Dordrecht met 14-2 (6-0; 3-2; 5-0). Door het verrassende verlies van Flame Guards (Nijmegen) in Assen, bouwden de Eaters hun voorsprong op de achtervolgers Nijmegen en Tilburg verder uitbreiden, straks zitten we toch weer in heel andere situaties." De coach ziet Zandstra (6.54,49) met de week beter worden.

tegen Tilburg, is hij er ook niet bij.

Dordrecht Lions kreeg geen tijd om dwars te liggen. Binnen negen seconden knalde Eatersverdediger Leon van de Thillart de puck achter de Lions-doelman. Het was het sein voor een offensief, dat resulteerde in een 4-0 voorsprong na vijf minuten. Meetpoint Eaters voerde via Hartogs (4), Vanderhorst, Arabiski, Van de Thillart, Pellegrijs, Versteeg, Houben, Elmers en Janssen de score op tot 14-2.

Afgelast

Het geplande duel in Glanerbrook - tegen Pro Badge (Utrecht) is reeds zaterdag afgelast. De Utrechtse ploeg wordt geplaagd door een griepvirus. Volgens Eatersmanager Harry Loos konden de Utrechtse hokers maar vijf spelers leveren. Loos: "Vrijdagavond tegen Tilburg hebben ze wel nog gespeeld. Utrecht kon in de laatste periode nog maar vijf spelers op het ijs brengen. De overige zeven waren ziek in de kleedkamer. De wedstrijd is nu in principe op dinsdag 7 december." Honderden toeschouwers maakten zondag vergeefs de gang naar Glanerbrook. Zij arriveerden voor gesloten deuren. Niemand van het bestuur was aanwezig om hen over de afgelasting in te lichten.

Afgond

De verrassende nederlaag van titelverdediger Nijmegen tegen Assen (5-6 (2-1; 1-2; 2-3)) heeft volgens Nijmegen doelman Guido Walenciak te maken met de financiële perikelen van de titelverdediger. De Limburger in Gelderse dienst: "Wij weten op het moment niet hoe het er met de club voorstaat. Wij hebben al enige tijd geen salaris ontvangen. Eind deze week moeten honderdduizend gulden op tafel komen. Als dat niet gebeurt kunnen we het ijshockey in Nijmegen vergeten." Walenciak stopt zal dan stoppen met ijshockey.

Jos Bongers in de fout

GORSSEL - Jos Bongers heeft zijn nationale titel in het bandstoten verspeeld. Op dramatische wijze. De Nijmegenaar stond zondag in Gorsel in de finale tegenover Jean-Paul de Bruijn, leek op weg naar de beslissende 125e carambole. Nummer 123 was volgens Bongers raak, volgens de arbiter mis. De Bruijn maakte daarna de partij uit. De titelverdediger kreeg nog een kans in de nastoot, maar was zo aangeslagen dat hij miste.

Bongers maakte in Gorsel op weg naar de eindstrijd de meeste indruk. In de groepswedstrijden bleef hij ongeslagen, rekende in de kwartfinales af met Volleberg uit Venlo en bereikte de finale na een overwinning op Van Silfhout. De Bruijn leed in zijn groep ook geen nederlaag, maar ondervond op weg naar de eindstrijd meer tegenstand. In de halve finale bleef hij Tillemann (Venlo) met moeite de baas. In de finale hield hij Bongers bij, tot de voor de Nijmegenaar ongelukkige beslissing in de eindfase.

Zilveren oogst voor boksteam

KOPENHAGEN - Zonder maar met drie zilveren en bronzen medailles is de uitgaande Nederlandse boksploeg dag uit Denemarken vertrokken. Op de finaledag van het jaar se toernooi om de Copenhagen Cup liepen Arthur San Hans Janssen en Don Poeder tegen een nederlaag. Eerder al was midden Eric van den Heuvel in de eindstrijd uitgeschakeld. Vlooi gewicht Miguel Dias en sfeit meldden zich op het laatste ment af voor de reis naar ha marken.

Van der Velde en Muntz op dreef

MELBOURNE - Twee Nederlandse golfprofessionals besteden niet-alledaagse resultaten. De 29-jarige Chris van der Velde eindigde in Melbourne als 2e in het Australian Open. De 24-jarige Rolf Muntz haalde in de 26e plaats in het Zimbabwe Open.

Piet Lamberiks KNBB-voorzitter

AMERSFOORT - Piet Lamberiks is, zoals verwacht, zaterdag gekozen tot voorzitter van de Koninklijke Nederlandse Bond (KNBB). Lamberiks was na een interne machtsstrijd enkele maanden de opvolger van Maarten Hendriks. Lamberiks als kandidaat van het hoofdstuur 19.694 stemmen. Leo Deuren kreeg 14.349 stemmen.

Nederlaag voor Hobru

HOENSBROEK - Het driekendement Hobru uit Hoensbroek verloor van Team Mulder 6-2. Alleen Hein de Kleine, die een gemiddelde van 1,06, wist de partij te winnen. Ondanks de nederlaag behoudt het team de aansluiting met koploper Zame Mercedes uit Doetinchem. De koploper is vrijdag tegenstand van Hobru.

Van Kempen klasse apart

DEN HAAG - Zelfs als de onmiddellijk intreedt, kan de chard van Kempen er dit jaar slagen zijn aantal overwinningen tot vijftig op te voeren. Door de eerste plaats in Den Haag, de teller op 48. De rietdekker Nieuwveen boekte zijn derde ge in een week.

Overwinning Ceulemans

TOKIO - Raymond Ceulemans heeft de vierde wedstrijd om de wereldbeker driebanden gewonnen. In Tokio versloeg de Nobauki Kobayashi met 3-1. Derde werd Blomdahl, die van Lee. Blomdahl en Ceulemans voeren samen de ranglijst aan.

William Krijnen slaat zijn slag

TILBURG - Profbokser William Krijnen is zondag twee titels geworden in één partij. De 24-jarige Tilburger won de partij om de Benelux-titel in het supermiddengewicht tegen Michiel Kopzog ruim op punten. De Nederlandse Boks Bond gaf hem de bonus door hem de nationale titel toe te kennen. Kopzog is een 32-jarige Duitser, bokser op een Luxemburgse licentie, was geen partij voor zijn tegenstander.

Sterke start voor Oostenrijkse skiërs

PARK CITY - Günther Mader heeft zijn eerste wereldbeker reuzenslalom sinds vier jaar gewonnen. De veteraan deed dat ten koste van Olympisch kampioen Alberto Tomba en wereldkampioen Andre Amott. Ruim twee maanden voor de opening van de Olympische Winterspelen zijn de Oostenrijkse skiërs al topvorm. Ulrike Maier won Santa Caterina de reuzenslalom bij de vrouwen voor Anita Wachter en een dag later moest Zwitserse Vreni Schneider talenten aanspreken om Wachter van de hoogste trede weg te houden.

Gymnastiekbond zonder bestuur

BEEKBERGEN - Het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Bond is afgetreden. De aanvankelijk door penningmeester Van den Hout opgestelde begroting viel bij een groot aantal kringen van de bond verkeerd, waarna een nieuwe begroting verscheen. De vergadering was het daar niet mee eens en wilde veranderingen. Het bestuur wenste echter alleen stemming over een ongewijzigde tweede versie. De voorgestelde contributieverhoging van 10 gulden per lid, haalde het in de inmiddels ontstane sfeer wantrouwen niet. Met 120 tegen 117 stemmen werd de verhoging afgewezen, waarop het bestuur de consequentie trok en aftrad.

Winters avontuur

Taylor de wanhoop nabij

LONDEN - Zijn vrouw werd bespuwd, hijzelf voelde zich verkocht en verraden. Toen Graham Taylor de afgelopen week terugtrad als bondscoach van het Engelse voetbalelftal, was hij „de wanhoop nabij.“

Zo althans omschreef de weggehoorde coach dit weekinde zijn gevoelens. De druk waaronder hij moest werken, was zo verschrikkelijk zwaar, dat hij zich eens tegen zijn vrouw Rita liet ontvallen: „Zonder jou en de

kinderen zou zelfmoord een leuk alternatief zijn geweest.“ Tegenover News of the World zei Taylor: „Men heeft mij emotioneel totaal uitgewrongen. Ik voel me verraden; verraden door mensen in mijn beroep en zelfs door enkele van mijn vrienden. Als ik wist, wat ik nu weet, zou ik niet aan de job zijn begonnen. Ik zou het mezelf en mijn gezin niet hebben aangedaan.“

Het allergerste, zo vertelde hij, was onlangs gebeurd. Een „fan“ van Leeds United sprong boven op zijn auto en spuugde in de richting van zijn vrouw. Taylor: „Rita zei geen woord. Dat hoefde ook niet. De uitdrukking op haar gezicht zei alles.“

Feyenoord te sterk voor PSV

EINDHOVEN - In de topper van de arbeid, van het geschop en het gedraai heeft Feyenoord in Eindhoven PSV verslagen, 3-1. Waarschijnlijk was dat maar het beste ook. Feyenoord beheerste het duel lang op veel fronten. In een bepaalde fase echter leek de ploeg zichzelf voor een belangrijk deel uit het ritme te halen. Onnodig tegendoelpunt, irritant gedrag van Van Loen en De Wolf deden de ontmoeting op het randje van een schoppertij belanden. De redding kwam door een toevalstreffer van Blinker kort voor tijd. Taument deed daarna de rest.

Waarom Feyenoord het op duw- en trekwerk liet aankomen was onduidelijk. De kampioen had niet de minste moeite de vier aanvallers van PSV. Van het offensieve spel van de Rotterdamers ging veel meer dreiging uit.

Voor al op de flanken was Feyenoord beter. De backs Van Mol en De Jong kregen geen vat op Taument en Blinker. Hooguit in het centrum wist PSV zich te handhaven. Van der Gaag, die nog steeds de voorkeur krijgt boven de vrijwel herstelde routinier Van Tiggelein, deed het zeer behoorlijk. Voor Kooman achter hem gold hetzelfde.

Toch was het openingsdoelpunt van Feyenoord na achttien minuten niet meer dan logisch. Na een pass van Fraser liet Van Mol de snelle Taument binnendoor komen. Voor de zoveelste keer dit seizoen stond PSV op eigen veld binnen de korste keren achter.

Het was De Goey persoonlijk die PSV terughield in de wedstrijd. In de 24e minuut liep de doelman van Feyenoord onder een onnozel balletje van Numan door. Waarschijnlijk timede de man van Oranje verkeerd, omdat de bal op het bevroren veld vreemd stuitte. Lamprey, wegens zwakke prestaties al vrij omstreken in Eindhoven, kon simpel gelijkmaken.

Ondanks een paar incidentjes had Feyenoord na de hervatting wat meer rust in het spel gekregen. De dreiging van de derde nederlaag van het teruggevalven PSV bleef daardoor aanwezig. Enkele minuten voor tijd voltrok Blinker het vonnis. Het was een onnodig doelpunt. De Jong en Kalusha kregen de bal niet weg, Witschge kreeg er een voet tussen, Blinker deed de rest.

Met Van Ankeren en Popescu toch nog binnen de lijnen zette PSV aan tot een wanhoopsoffensief. Het gaf

Feyenoord alle ruimte, waardoor Taument op de valreep met een fraai stiftballetje voor 3-1 zorgde. De zege van Feyenoord was geen toeval. Sinds 9 mei 1993 (Ajax uit) heeft de formatie van Van Hanegem en Meijer al niet meer verloren. Van de laatste 49 duels gingen er slechts drie verloren. Twee keer Ajax, één keer MVV.

AZ pakt periodetitel

DORDRECHT - AZ had gisteren aan een gelijkspel bij koploper Dordrecht '90 (1-1) voldoende om de titel van de tweede periode in de eerste divisie binnen te halen. Daardoor kwamen de Alkmaarders op dertien punten uit zeven wedstrijden, drie meer dan Telstar.

sport kort

● **JIU JITSU** - De Nederlandse afvaardiging bij de wereldtitelstrijd is met een grote lading medailles uit Kopenhagen vertrokken. Remco Poel veroverde bij het fighting jiu jitsu goud boven 82 kilogram. Zilver was er voor Maurice Roumimper in de klasse tot 72 kg. Bij de duogames verlieten Angelique Poort en Jacqueline Hopman de Deense hoofdstad met goud. Bij de mannen behaalden Roumimper en Barry van Bommel zilver.

● **PAARDESPOORT** - De Fin Jorma Kontio heeft op de baan van Hilversum op verrassende wijze met het paard Plant the Seed de 23e editie van de Prijs der Giganten gewonnen.

● **WIELRENNEN** - Johan Museeuw is door de Belgische sportjournalisten gekozen tot Wielrenner van het Jaar. De winnaar van de Ronde van Vlaanderen en Parijs-Tours werd beloond met de Kristallen Fiets.

oefenvoetbal

VKC-Amsterdam	9-1
Meerssen-Limburgia	2-1
Miranda-Vaersrade	5-1
Ejzen-SVN	0-2
EHC-Haslou	6-2
RKTSV-Waubach	0-4
Lindenheuvel-Minor	1-2
Kolonia-Schuttersveld	2-6
Heerlen Sport RKONS	2-3
Heerlen-Voerendaal	2-0
Groene Ster-Sittard	1-0
Eikenderveld-SCKR	1-1

Derde nederlaag Frankfurt op rij

HAMBURG - Sinds Eintracht Frankfurt zich liet kronen tot herfstkampioen, is de club aan het knoeien geslagen. Frankfurt verloor thuis met 3-0 van Borussia Mönchengladbach, de derde competitienederlaag op rij. Bayern München had de koppositie kunnen overnemen, maar ging met 3-1 onderuit bij SC Freiburg.

Frankfurt had enige weken geleden vijf punten voorsprong. De marge is teruggebracht tot een punt op Kaiserslautern, dat vrijdag FC Köln versloeg met 3-0 en Leverkusen, dat zaterdag de topper tegen Duisburg met 2-1 won. Sinds het behalen van de herfsttitel verloor Frankfurt drie keer met 3-0: van HSV, Köln en Mönchengladbach. Tussendoor werd alleen gewonnen van La Coruña, in de Europa Cup. Voor de Borussia scoorde Dahlin, de belangrijkste Zweed in de kwalificatiereeks voor het WK, twee keer. De laatste treffer was van Max. Trainer Toppmöller benadrukte dat de club spits Yeobah en verdere Weber moeilijk kan missen.

Gullit

Sampdoria heeft optimaal geprofiteerd van het voorspelbare, doelpuntloze gelijkspel tussen de Italiaanse koplopers Parma en AC Milan. Sampdoria versloeg Cremonese, door onder meer twee doelpunten Ruud Gullit, met 3-1 en nestelde zich met Parma en Milan aan de kop van de Serie A. Brian Roy was voor Foggia ook twee keer succesvol, alleen verloor zijn ploeg met 4-5 van Piacenza. De drie koplopers worden op twee punten gevolgd

Barcelona had bij Rayo Vallecano, de derde Madrileense ploeg, Romario noch zijn beste voetbal nodig, 4-2. Cruyff koos Koeman, Laudrup en Stoitsjkov voor zijn buitenlandse trio. Amor scoorde twee keer. Koeman, eerst uit een strafschop, na rust uit een vrije trap. Hugo Sanchez maakte beide doelpunten van Rayo Vallecano, de Mexicaan mocht twee keer van elf meter mikken en staat nu derde op de lijst van topscorers met negen doelpunten. Romario (12) leidt voor Suker van Sevilla met tien.

Spelers eensgezind: 'We hebben tenminste één puntje'

Tevredenheid op Kaalheide

Van onze correspondent
HENK HAFMANS

RKRADE - Exact zestig seconden blessuretijd plakte ploeg Luinge aan de tweede helft van Roda JC tegen VVV. Teite veel te weinig want er waren nog wel een handvol punten geweest waarop het arbitrale uitspraak zijn activiteiten hadden moeten staken. Zo vergden de schoenperikelen van Wald Waterreus en enkele blessurebehandelingen meer ophoud dan dat ene extra minuutje. Niemand die erom treurt. VVV was blij met het puntje, dat als maximaal haalbaar is ingeschat. Ook Roda JC bleek niet ontevreden met de winst. Iedereen stemde in met het laatste fluitsignaal van een wedstrijd die het predikaat 'eredivisievoetbal' in de beste verte niet benaderde.

De hieraan waren niet de inzet van de 22 acteurs maar de in de tactische omstandigheden in de letterlijk en figuurlijk de spelbreker. Eric van der Luer omschuldigde zich tegenover de publiek: „Voor de toeschouwers is het verdomd jammer dat we datgene hebben kunnen brengen wat we graag gewild hadden. Je bent op het middenveld gewoon

Roda leeft met MVV

RKRADE - Nu het Limburgse voetbal weer eens is getroffen door fraudezaak, leeft de ene club nóg tochtelijker mee met de andere. Roda's trainer Huub Stevens belde samen met collega Vergoossen. Alleen directeur Kuijter liet, nadat de bestuur van MVV was vrijgelaten na enige dagen hechtenis, een briefje en een bloemstuk bezorgen uit teken van sympathie.

Kuijter: „Belangrijk is dat we in deze tijd met MVV meevoluen. Mijn persoonlijke inschatting van de integriteit van MVV's bestuursleden en alomte zwaarder Weijzen is zeer laag. Tot het tegendeel is bewezen, wij onvoorwaardelijk achter

Kuijter heeft kritiek op de aanpak van de justitie, die volgens hem de heffing te gemakkelijk op straat heeft. „Het is de taak van justitie de groots mogelijke bevestiging te bieden in de publieke opinie. Dat is duidelijk niet gelukt. Natuurlijk is het moeilijk in het geval van politici of sportploegen de zaak te schermen, je staat dan direct in de schijnwerpers. Ik zou ook niet weten hoe dat anders moet, maar ik mag daar toch eens over nadenken.“

Weldschiet Nij Hendriks, wiens ploeg bij Roda ligt maar die ook de Limburgse clubs wel eens bezoekt: „Er zal best wat gebeurd zijn, maar bestuursleden die ik nog acht zitten dagenlang gevangen. Bestuursleden die in hun vrije tijd naar Groningen rijden, zonder dat ze daar een cent voor krijgen. De aandacht zou terecht zijn als ze niet verniet hadden, maar dat geef ik niet.“

Tweede plaats zaalvoetbalteam

HARDERWIJK - Nederland is in het traditionele vierlandentoernooi met België, Italië en Spanje als tweede geëindigd. Na de winst op aartsrivaal België (1-0) in Lelystad en tegen Italië (4-3) in Utrecht kwam Nederland in het laatste duel uit tegen Spanje, dat ook twee duels winnend had afgesloten. Spanje bleek in de finale in Harderwijk over het beste team te beschikken. Nederland verloor duidelijk met 2-5 waarmee de Spanjaarden de toernooiwinst paktten.

Beleidsplan valt slecht

ZEIST - Het nieuwe beleidsplan betaald voetbal, dat de profsectie van de KNVB vandaag bespreekt, is in de amateursectie, de basis van de bond, niet goed gevallen. Amateuorvoorzitter Ad Lansink maakte dat duidelijk in zijn openingswoord van de nationale vergadering, die zich over het algemeen loyaal opstelde achter het door zijn bestuur gevestigde beleid. Lansink haalde aan dat in de twaalf jaar overleg tussen de beide secties, beledend het knelpuntenoverleg genoemd, te weinig is gebeurd.

Alemannia weer in de race

AKEN - Alemannia Aken is weer terug in de titelrace van de Oberliga. Het uitduel tegen Bad Honnef leverde een kostbare 1-0 zege op dankzij een treffer van Frank Schulz in de 37e minuut. Alemannia staat nu op de derde plaats met twee punten achterstand op koploper Fortuna Düsseldorf.

trainerscarrousel

MEERKELBEEK - Emiel Eleveld heeft zijn contract bij vierdeklasser RKDVC verlengd tot juni 1995.

hadden we verloren. Je zag het in de eerste twintig minuten van de tweede helft. We gooiden er toen een schepje bovenop maar het bleek veel te link. VVV brak toen een paar keer gevaarlijk uit en voor je het weet sta je op achterstand. Sorry voor het publiek. Je kunt wel meer verwachten, maar we hebben tenminste één puntje. Het echte voetbal komt later wel terug als de grasmat beter bespeelbaar is.“

Ex-mister Roda JC, Gène Hanssen, toverde een brede smile op zijn gezicht. Kusjes hier en handjes daar baande hij zich een weg naar het spelershome. „Dit puntje is voor VVV heel belangrijk. Op Kaalheide heeft Roda heel wat in zijn mars. Slechts één ploeg wist hier een puntje te pakken. Weet je, ik ben dit seizoen met Frans Körver wel een stuk of vijf keer naar Roda gaan kijken. En wij kenden hun sterke en zwake punten. Roda JC neemt graag vanaf het begin het initiatief en drukt dan haar stempel op het verdere wedstrijdverloop. Nu waren wij het die het duel controleerden. En wees eerlijk, VVV heeft ook nog de beste kansen op de winnende treffer gehad.“

Nadeel

Geen reden tot lachen had Babangida. In de Iranier Janfada trof hij een oude bekende, die de balkunsten van de Nigeriaan nog maar al te goed kende van de diverse trainingspartijtjes uit diens Venlose periode. „Dit veld was in ons nadeel. De bal springt alle kanten op“, vond Baba die met verlangen uitkijkt naar de winterstop. „Dan ga ik twee weken naar Nigeria. Gelukkig is het daar in politiek opzicht weer rustig.“

Ook in het Middenlimburgse Thorn zal men blij zijn, maar dan om financiële redenen. De 20-jarige Erwin Wolter - pas zaterdag opgeroepen als vervanger voor Juno Verberne - maakte immers zijn debuut in de hoofdmacht van VVV en dat betekent voor de penningmeester van Thorn, de voormalige club van Wolter, een financieel douceurtje van 8 mille.

VVV-manager Frans Nijssen: „Die verplichte vergoedingssom was ingecalculeerd. Wolter heeft de hele jeugdopleiding bij VVV gevolgd. Hij stond als wisselspeeler allang op de nominatie om in actie te komen.“

Aanvaller Fortuna temt erkende 'schaver' van ADO Den Haag

Losada legt Lems lam

● **Strijd in het Zuiderpark.** Hagenaar Dick Heesen zet Fortunes Randy Samuel (rechts) onder druk.

Foto: COR VOS

Losada doelde daarmee op de 80ste minuut, toen hij te ver ging en geel kreeg. Dat betekent de derde kaart voor Losada en een automatische schorsing voor het duel met Dordrecht '90 komend weekinde. Dat kom Losada gisteren niet dertien. Wat hem wel dwars zat, was het feit dat de counterkansen die Fortuna nog kreeg. Eerst Jos Mordang en later, in de 70ste minuut, Losada zelf. In plaats van een schot produceerde de Limburger met de Spaanse naam een passie op Marc van Bommel die er op het harde veld niet aan kwam. „Die had ik moeten afmaken“, verzuchtte Losada. Een gedachte die ook bij Dick Heesen en Marcel Koning opgekomen zal zijn. Zij strandden in de slotfase namens ADO op Ruud Hesp.

Ajax volgt Feyenoord

HEERLEN - Ajax bleef in het spoor van de aartsrivaal en koploper Feyenoord dank zij een ruime zege van 4-0 op Go Ahead Eagles. Vier van de negen wedstrijden tijdens de vijftiende speelronde werden afgelast door de slechte conditie van het veld.

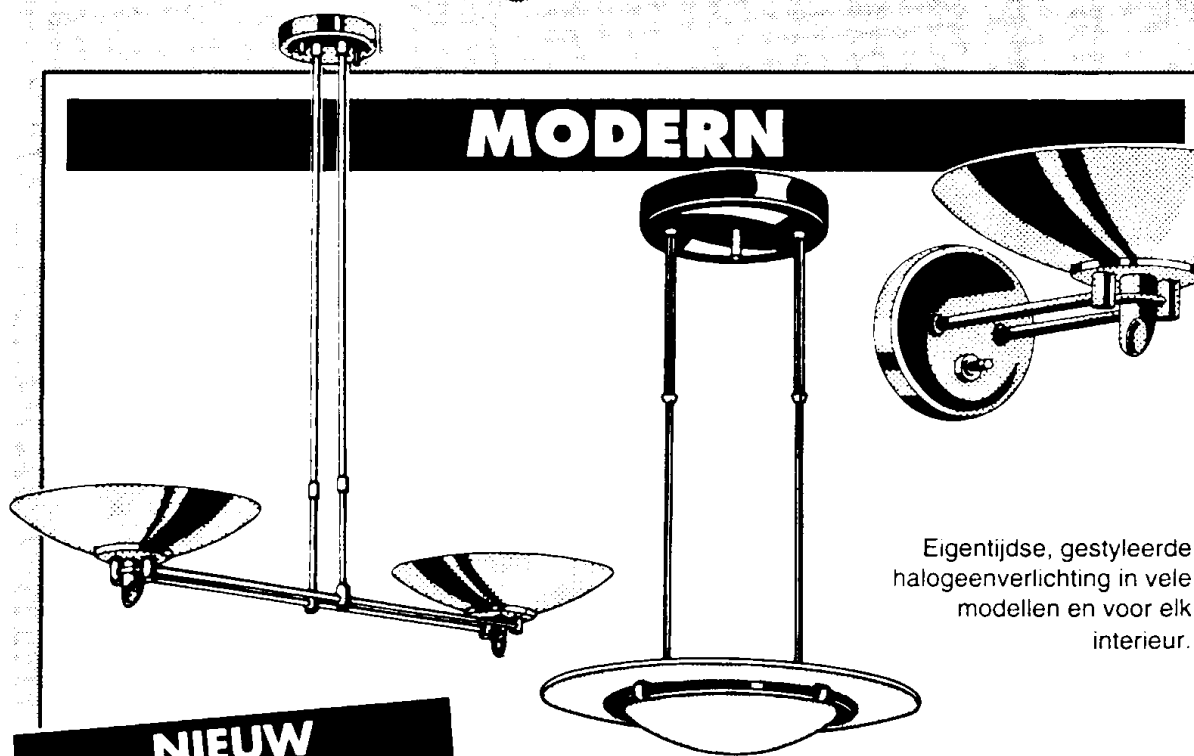
Ajax kwam tegen Go Ahead Eagles, dat uit de laatste zes wedstrijden elf punten haalde, pas na de rust aan scoren toe. In de eerste helft had de nationale bekerhouder het missen van kansen weer eens ouderwets tot kunst verheven. Kort na de pauze brak Litmanen de ban. Overmars, Ronald de Boer en opnieuw Litmanen bezorgden Ajax alsnog de vijfde, royale competitiezege op rij.

FC Utrecht boekte een nuttige zege op FC Twente: 1-0. De ploeg van trainer Leo van Veen kreeg met de vijfde competitiezege weer aansluiting met de middenmoot. Het wisselvallige FC Twente verloor door de zesde nederlaag de subtop uit het oog. Een vroege treffer van De Kock gaf in de matige wedstrijd de doorslag.

ZELFS ONZE PRIJZEN ZIJN EEN VERLICHTING MAAK NU UW KEUS UIT ONZE NIEUWE, GROTE NAJAARS- EN WINTERKOLLEKTIE

Nergens anders is het assortiment zó groot en de prijs zó klein als bij Hardy-verlichting in Geleen;
al meer dan 35 jaar uw vertrouwd adres!

MODERN

Eigentijdse, gestyleerde halogeenverlichting in vele modellen en voor elk interieur.

Nu enorme keuze!

Onze ervaren adviseurs geven u gratis deskundige informatie over uw eigen verlichtingswensen

KLASSIEK

Hardy
voordeelprijs
29,95

Kadotip!
Devotielampje,
incl. kruislamp.
Bruto incl.
btw 29,95

Hardy
voordeelprijs
399,95

'Old American Style':
bronskleur met opaline
glas; met schakelaar
voor apart licht
naar beneden
Bruto incl.
btw 399,95

Hardy
voordeelprijs
199,95

Eetkamerlamp met
trekpendel.
Bronzen armatuur
met opalineglas,
ø40 cm
Bruto incl.
btw 199,95

TIJDLOOS

Hardy
voordeelprijs
29,95

Plafonier in wit of zwart, ø 30 cm.
Bruto incl. btw 29,95

Hardy
voordeelprijs
24,95

Bijpassende wandlamp in wit of zwart.
Bruto incl. btw 24,95

Hardy
voordeelprijs
79,95

Leuk wandarmatuur antraciet, koper,
brons. Kompleet met diverse kleuren
kappen. Bruto incl. btw 79,95

Hardy verlichting

GELEEN - RIJKSWEG-ZUID 118 - TEL 046-743222

OPENINGSTIJDEN
maandag 13.00 - 18.00 uur.
dinsdag 9.00 - 18.00 uur.
woensdag 9.00 - 18.00 uur.
donderdag 9.00 - 21.00 uur.
vrijdag 9.00 - 18.00 uur.
zaterdag 9.00 - 17.00 uur.

KOOPAVONDEN ST. NIKOLAAS
woensdag 2 dec. tot 21.00 uur
donderdag 3 dec. tot 21.00 uur
vrijdag 4 dec. tot 21.00 uur
KOOPZONDAG 19 DECEMBER
van 12.00 tot 17.00 uur

OVERTUIG U ZELF
Onze prijzen zijn nog
lager met uw inkoop
Vraag informatie!

GEMEENTE GELEEN

De burgemeester van Geleen maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend, dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 9 november 1993 heeft besloten te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor:

- een perceel aan de Swentiboldweg, nabij de picknickplaats van het aan de Rijksweg A2 gevestigde tankstation;

en een ander zoals nader in grijskleur is aangeduid op de bij dit besluit behorende situatietekening. Voorts heeft de gemeenteraad besloten, dat voornoemd besluit in werking treedt op dinsdag 30 november 1993.

Met ingang van dinsdag 30 november 1993 ligt voornoemd besluit ter goedkeuring van de gemeenteraad, kamer 235.

Geleen, 29 november 1993.

De burgemeester van Geleen, namens deze, het hoofd van de afdeling Stadsontwikkeling, J.H.M.G. Beckers.

Autoverzekering
Waarom betaalt u nog te veel

Wij zijn er zeker van u een autoverzekering aan te kunnen bieden met zeer gunstige voorwaarden, voor een premie die meestal lager ligt dan u nu betaalt. Neem vrijblijvend de proef op de som en bel vandaag nog.

GEURTS ASSURANTIËN
Nieuwstraat 22-24
tel. 045-211668-221090
HOENSBROEK

Rolliken Rolhekken Zonnenschermen Terrasoverkappingen Boutique-markiezen
Vraag vrijblijvend offerte
LAUMEN SIMPELVELD
ROLLIJKEN ZONWERING
Betal 110a
6422 PB HEERLEN
(045) 42 38 48

WIST U DAT...
WIJNEN NAAIMACHINES ALLE MERKEN NAAIMACHINES VERKOOPT: PFAFF, HUSQVARNA, BROTHER, RICCAR, TOYOTA ENZ...

...EN DAT DE REPARATIES AAN ALLE MERKEN NAAIMACHINES BINNEN 24 UUR KLAAR ZIJN MET VOORAF EEN PRIJSOPGAVE.

GELEEN, Rijksweg Zuid 112, tel. 046-746807
MAASTRICHT, Schanerweg 86, tel. 043-638822
SITTARD, Rijksweg Noord 3, tel. 046-523336
HEERLEN, J. v. Vondelstraat 4 hoek Kerkdreef, tel. 045-412420
NEER, Engelmanstraat 50 b, tel. 04759-4940

WIE WIL ER GELD LENEN?

DOORLOPENDE KREDIETEN MET EEN AFLOSSING VAN 1,5%

Krediet- limiet	Te betalen per maand	Effectieve rente op jaarbasis	Rente per maand	Theoretische looptijd
		min. max.	min. max.	min. max.
f 20.000,-	f 300,-	10,3% 13,9%	0,824% 1,090%	97 mnd 119 mnd
f 30.000,-	f 450,-	10,3% 13,5%	0,824% 1,060%	97 mnd 116 mnd
f 40.000,-	f 600,-	10,3% 13,5%	0,824% 1,060%	97 mnd 116 mnd
f 50.000,-	f 750,-	10,3% 13,5%	0,824% 1,060%	97 mnd 116 mnd
f 100.000,-	f 1.500,-	10,3% 13,5%	0,824% 1,060%	97 mnd 116 mnd

PERSOONLIJKE LENINGEN

Krediet- limiet	Te betalen per maand	Effectieve rente op jaarbasis	Rente per maand	Theoretische looptijd
		min. max.	min. max.	min. max.
f 5.000,-	48 mnd	f 126,-	f 139,-	10,3% 16,3%
f 12.500,-	72 mnd	f 230,-	f 251,-	10,3% 13,9%
f 20.000,-	84 mnd	f 330,-	f 348,-	10,3% 12,2%
f 25.000,-	96 mnd	f 377,-	f 400,-	10,3% 12,2%
f 35.000,-	96 mnd	f 529,-	f 551,-	10,3% 11,7%
f 50.000,-	120 mnd	f 657,-	f 691,-	10,3% 11,7%

Wij regelen alles en bezorgen het geld ook kosteloos bij u thuis. Vraag vrijblijvend advies. Hierboven vindt u enkele voorbeelden van min. en max. tarieven voor persoonsleningen en doorlopende kredieten. Andere bedragen en looptijden (12 mnd - 120 mnd) zijn ook mogelijk. Leningen vanaf f 1.000,- tot f 200.000,- zijn mogelijk ZONDER onderpand of borg. Desgewenst met lange looptijd, DUS LAGE LASTEN. Bij overlijden meestal kwijtschelding. Gevolmachtigd intermediair Toetsing en registratie bij BKR in Tiel.

2e HYPOTHEKEN

Nu tot 130% van de verkoopwaarde!

Bedrag in handen	Minimale effectieve rente	180 mnd terug te betalen	240 mnd terug te betalen
f 50.001,-	10,3%	f 533,-	f 478,-
f 60.000,-	10,3%	f 640,-	f 574,-
f 65.000,-	10,3%	f 694,-	f 622,-
f 70.000,-	10,3%	f 747,-	f 670,-
f 75.000,-	10,3%	f 800,-	f 718,-
f 90.000,-	10,3%	f 960,-	f 861,-
f 120.000,-	10,3%	f 1.281,-	f 1.149,-
f 150.000,-	10,3%	f 1.601,-	f 1.436,-

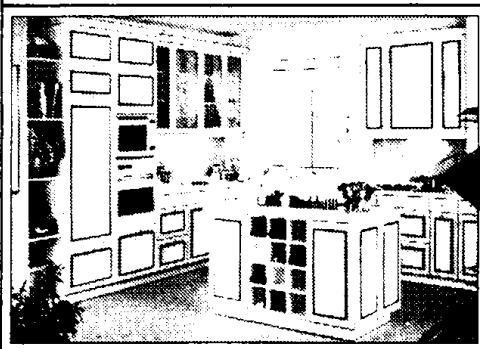
043-636200 *

Geopend van ma. t/m vrij.

van 8.30-21.00 uur, za. van 9.00-16.00 uur

MOONEN
Scharnerweg 108
6224 JJ Maastricht

Een nieuwe keuken is niet de enige oplossing!

Maak kennis met de PORTAS-techniek voor keukens

Uw keuken is zeker nog functioneel, maar ze bevat u niet meer. PORTAS maakt er weer een nieuwe keuken van, met nieuwe frontdelen. Een grote keus, alle comfort, en bovendien voordeliger dan een nieuwe keuken.

Bel ons of breng een bezoek onze showroom!

Exclusief voor: Maastricht, Meerssen, Landgraaf, Heerlen, Kerkrade, Brunssum
PORTAS-vakbedrijf van Wel bv
Hoekerweg 4 - 6241 NG Bunde
☎043-647833

PORTAS - uw renovatiespecialist Nr. 1 - 500 x in Europa

Huw./Kennism.

Sportieve mod. 42-jarige man, zkt. contact met een Indonesische - VROUW tot 40 jr. voor een mooie vriendschap. Br m. foto o.e.o.n.r. B-04895, Limb. Dagbl. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Rolliken Jaloerieën Zonnenschermen
Vrijblijvende prijsopgave

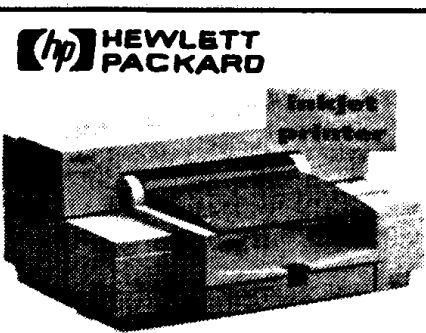
Mica Zonwering
Showroom
Sittarderweg 116,
Heerlen
Tel.: 045-721658

PRAAT MAAR

LACH MAAR
vraag maar...

DE KINDERTELEFOON
BEL 06-0432

Computers

Hewlett Packard 510 printer

300 dpi, 256 verschillende grijswaarden, 3 pagina's per minuut, 6 lettertypen met 84 fontkeuzen, 13 scalable fonts onder Windows

nu f 595,-
Matrixprinters vanaf f 339,50
Inkjetprinters en laserprinters

Leufkens-Dubois
Sittarderweg 58a, Heerlen, 045-726444. Prijzen excl. BTW

Diversen

Donderdag 2 en vrijdag 3 december
Koopavonden tot 21.00 uur
In Makado-Beek

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nwe gebit prothese en reparaties. Akkerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

YOGA. Bel nu: 045-716332. Sportfit, Nobelsstraat 25, Heerlen.

MEDITATIE. Bel nu: 045-716332. Sportfit, Nobelsstraat 25, Heerlen.

SPORTMASSAGE. Bel nu: 045-716332. Sportfit, Nobelsstraat 25, Heerlen.

Te k. AANHANGWAGEN; betonmolen; bouw-electro-kast, samen f 1.200,-. Tel. 045-455757 b.g.g. 428988.

TV/Video
KLEUREN TV grote sortering vanaf f 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV's grote sort. met gar. v.a. f 95,-. Reeds 25 jaar TV-Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Bel de Vakman
SCHILDERS kunnen diverse behang- en schilderwerk aannemen. 045-210020.

NEW LOOK BV Schoonheidsverzorging, uitkajven, voegen, steigerverhuur. 045-312154 of 045-312709.

Ervaren vakman biedt aan voor straatwerk o.a. ritten, sierbestrating voor uw gehele tuin. Gratis offerte: 045-323178.

Kachels/Verwarming
KACHELSPECIALAALZAK. Reker. Kluus 28, Tel. 046-740785.

KACHELS/MID. Walmet. Klimmen. Tel. 04459-1818.

De beste en goedkoopste Gas- HOUTKACHELS met ketels. Keus uit 200 soorten. Köhnen. 046-513000, 514862. Rijksweg Nrd Sittard.

Opleidingsinstituut voor lichaamsverzorgende beroepen

DAG- EN AVONDCURSUSSEN:

- + schoonheidsspecialiste
- + pedicure-chiropractie
- + manicure
- + nagelstyliste
- + visagiste
- + make-up cursussen

Beauty Centre
Dr. Jaegersstraat 37
6417 CJ Heerlen
Telefoon 045 - 710956 of 752370

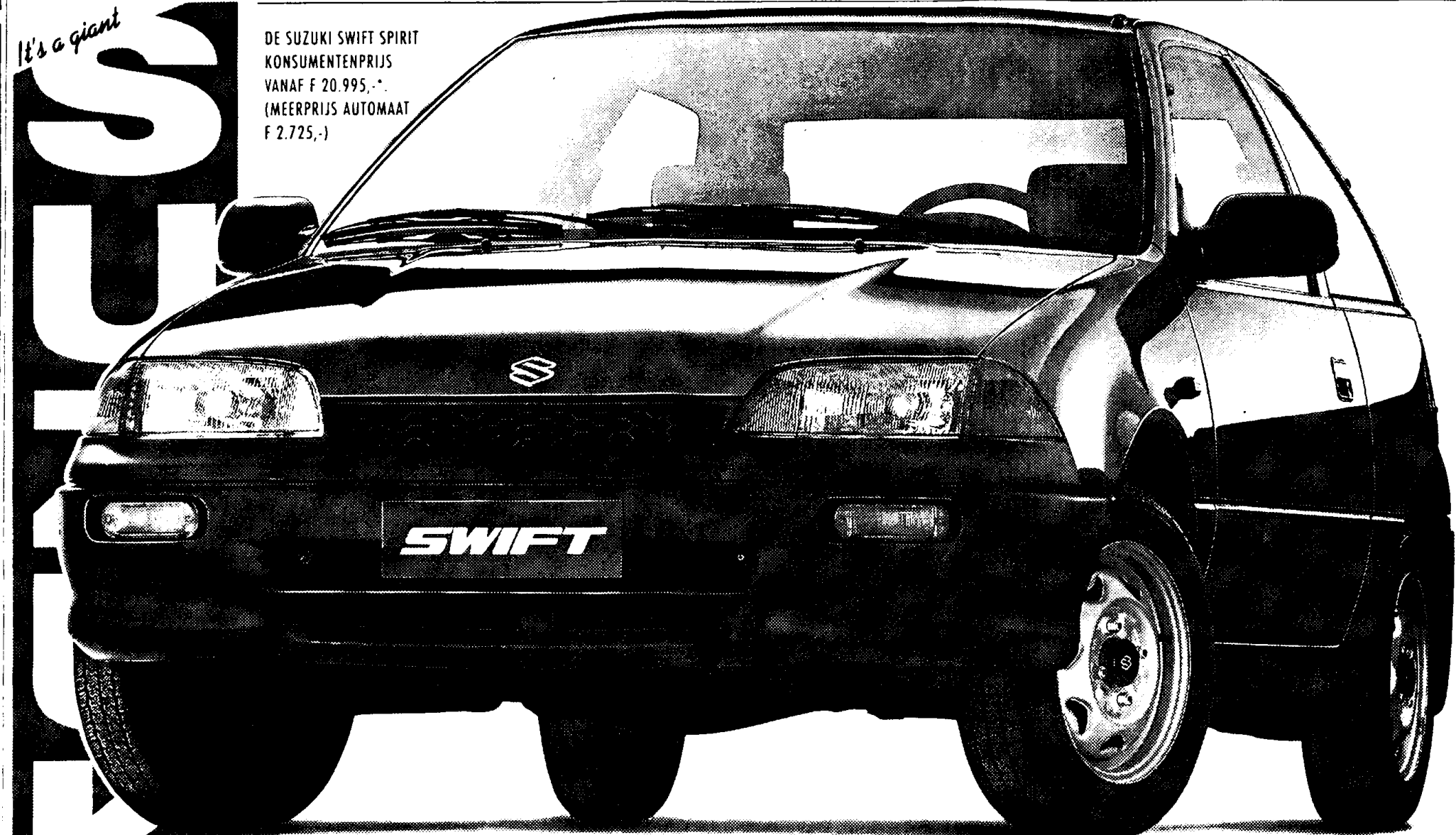
Uit onderzoek van het Amerikaanse Environmental Protection Agency kwam onlangs naar voren dat de Suzuki Swift Spirit uitgerust is met de zuinigste benzinemotor ter wereld. En daar zijn we trots op, want de Swift Spirit heeft economische voordelen zonder de daarbij

Swift Spirit, de zuinigste auto ter wereld.

behorende nadelen. Er is op niets bespaard. De Swift Spirit wordt aangedreven door een krachtige 1-liter motor die weinig benzine gebruikt maar wel degelijk sportieve prestaties levert. Hij trekt snel op en heeft een flinke top. En het ultrastijfheidsniveau is ronduit voortreffelijk. Vijfversnellingsbak, dagteller, hoedenplank, sigarette-aansteker, een in delen (60/40) neerklapbare achterbank, intervalruitwissers, achtruitverwarming, een gelaagde voorruit, een rechterbuitenspiegel, halogeen koplampen, mistlampen achter, hoofdsteunen vóór, een lichtwaarschuwingssysteem, opbergvakken in de portieren, een antiverblindingspiegel en nog veel meer, is allemaal standaard. En dat betekent dat de Swift Spirit niet alleen zuinig is maar ook super compleet en zeer scherp geprijsd. Dus kom hem snel bij ons bekijken. Hij staat voor u klaar. Handgeschakeld of als automaat.

DE SUZUKI SWIFT SPIRIT
KONSUMENTENPRIJS
VANAF f 20.995,-
(MEERPRIJS AUTOMAAT
f 2.725,-)

*PRIJS IS EXCLUSIEF KOSTEN RIJKLAAR MAKEN. UW SUZUKI-DEALER KAN EEN GUNSTIGE FINANCIERING VOOR U REGELEN.

BRUNSSUM: Alcars, Haefland 15, 045-25 97 97 / 25 22 44. HEERLEN: Autobedrijf Bos Heerlen B.V., Grasbroekerweg 9, 045-72 45 45. SITTARD: H.L.M. Sittard B.V., Rijksweg Zuid 212a, 046-52 12 15. ST. JOOST-ECHT: Autobedrijf Vosseveld, Hingerderstraat 28, 04754-8 19 17 / 8 27 54.

Landskampioen VGZ/Sittardia nog steeds zonder puntverlies

V&L rukt langzaam op

Van onze correspondent
MICHEL JANSSEN

GELEEN – Met behoorlijke overwinningen hebben de handballers van VGZ/Sittardia en Hirschmann/V&L het weekend bruikt om hun bedoelingen kracht bij te zetten. De Sittarders wonnen bij Tachos (14-18) en verdedigden met succes in koppositie, terwijl V&L, even ruim als verdiend, van Olympia won (29-15) en op weg is naar de belangrijke zesde plaats in de eredivisie. Een optimistisch Revival/Blauw Wit of het Haagse Hermes in zeer goede doen en verloor kansloos met 30-19, waarmee de Hagenaars hun eerste punten pak-

ten. De ploeg van coach Pim Rietbroek bleef slechts incidenteel moeite met de tegenstander Olympia. Dat waren, de eerste helft, de momenten dat aandacht verslapte en de gasten ontmoeting even het karakter van een wedstrijd konden geven. Twintig minuten spelen was de rust van zo'n moment. V&L was aan het knoeien en Olympia zowaar de gelijkmaker (7-7) produceren. Maar het was wel met het laatste wapenfeit van de geleiders die binnen zes minuten een 13-8 achterstand werden geleverd en in feite hun verzet staakten. Na rust kwam met 14-9 en terwijl veldspelers van de Geleense ploeg een plaatsje op het scorebord veroverden kwam het alleszeggende 29-15 resultaat tot stand.

Handers

Voor de rust was Rutger Sanders zo ongelukkig met zijn kin op het parket gekwakt dat de ontstane wond eerst door pa Wim Sanders (links), fysiotherapeut Jan de Olde (midden) en V&L clubarts Wim Sanders.

Midweeks programma handballers

HEERLEN – De handballers in de eredivisie moeten morgen alweer aan de slag. Landskampioen VGZ/Sittardia speelt om 20.30 uur in Arnhem tegen ES-CA. Een dag later, woensdag, speelt Blauw Wit thuis in De Haaren om 20.45 uur tegen Halmseer en moet V&L om 20.00 uur in Waalwijk tegen Tachos aantreden.

Bekerhandbal

De handballers van Caesar uit Beek spelen morgenavond in de vierde ronde om de NHV-beker tegen PSV uit Eindhoven. Aanvang: 20.45 uur, sporthal de Haaren, Beek.

Buchtenaren onderuit in finale om herfst-titel

Druk te hoog voor Bartok

Van onze correspondent
MARCEL WERRY

BUCHTEN – De finale van de play-offs om het herfstkampioenschap in de heren eredivisie tafeltennis is voor Bartok/Van Sloun Interieur op een enorme desillusie uitgelopen. Tegen het Groningse VSB werden de Buchtenaren op eigen bodem met 6-1 teruggewezen. Chen Sung, Richard Aarts en Jos Verhulst konden de hoge verwachtingen in het land de nok gevuld van Banhoes na het gelijkspel verleden week niet waarmaken.

Het verrassend sterke spel van VSB-topspeler Gert Kobes heeft Bartok de das omgedaan. Zowel Jos Verhulst (21-19, 12-21, 14-21) als Chen Sung (19-21, 21-14, 17-21) waren niet opgewassen tegen het tactische en technische geweld van het Groningse kanon. VSB, eveneens gesteund door een behoorlijke supporterschare, speelde geconcentreerder en had minder last van de waarschijnlijk Nederlands sterkste tafeltennisploeg op de vloer staan. Op de cruciale momenten blijkt het bij de mannen van coach John Leenders tussen de oren vaak niet te kloppen.

Een heuse sportpsycholoog kwam er zelfs aan het begin van dit seizoen aan te pas om Sung en de zijnen mentaal eens goed de oren te wassen. Het technische begeleidingsteam weet dat in deze competitie als nooit te voren de kans ligt om de Nederlandse titel te grijpen. Door de uittocht van Nederlandse topspelers naar buitenlandse competities, werd Bartok zonder zich te versterken door de buitenwacht, in een klap gebombarderd tot de belangrijkste favoriet in de eredivisie van de armoele, zoals de tafeltennistrijd op het hoogste platform tegenwoordig wel eens geksteld wordt.

bij een 28-14 stand de oprukkende Wil Jacobs zo ongelukkig voor de voeten dat die begon te struikelen. Jacobs kon zich echter lopend houden en zich vervolgens, met alle aanwezigen, verbazen over de rode kaart voor Korkmaz waarmee Brussel/Van Dongen het voorval honoreerden.

Voor V&L scoorden: Van Dijk (9/3), Kikken (5), Huveneers, Sanders, Smits, Jacobs, Beretti, Penders, Schmetz (allen 2) en Smit (1).

Mastenbroek

Sittardia was met bange voorvoelens naar Tachos in Waalwijk gereisd en speelde, mede daardoor, vooral in verdedigend opzicht een puike partij. Doelman Dick Mastenbroek was opnieuw de grote uitblinker en had een behoorlijk aandeel in de 0-3 stand die na acht minuten spelen was gerealiseerd. Bij 2-5 na een kwartier spelen stopte hij een strafworp, waarna zijn aanvallers de voorsprong tot 3-8 konden uitbouwen.

Na de hervatting zag het er even naar uit dat Tachos zich zou herstellen. Het verschil liep terug tot twee doelpunten (6-8), maar toen de wisselruiter Johan de Bevere (veel niet bestraft aanvallersfouten) een opgelegde kans zag gekerd door Mastenbroek kon Sittardia opnieuw de wedstrijd onder controle krijgen. Het verschil werd nooit kleiner dan drie punten, ondanks nogal wat treftraffen aan Sittardse zijde. Guido Consten (6) en Patrick Van Olphen (4/2) waren de belangrijkste schutters aan Sittardia-zijde. Bij Tachos waren Pierre Janssen en Bram van Mierlo, met elk vier treffers de topscorers, waarbij moet worden aangetekend dat laatstgenoemde, neo-international, pas in de slotfase zijn doelpunten kon produceren.

Revival/Blauw Wit kwam in Den Haag lelijk op de koffie. De ploeg van Paul Coenen voelde zich in goede doen en verkeek zich lelijk op de nul punten die Hermes tot zaterdagavond op de laatste plaats hielden. Na tien minuten leidde Hermes al met 6-2 en bij de rust was het verschil opgelopen tot 18-8. Van een wedstrijd was toen natuurlijk allang geen sprake meer. Terwijl bij Blauw Wit alles fout ging wat fout kon gaan speelden de gastheren als in een roes alle frustraties van de laatste weken van zich af. Marcel Eurelings was, samen met Raymond Steyvers topscorer van de Beker club. Opvallend was dat hij zijn treffers met name in de laatste tien minuten scoorde: liefst vijf maal op rij.

Alleen 'Angstgegner' VSB uit Groningen leek dit jaar nog roet in het eten te kunnen gooien. Die vrees werd wat het herfstkampioenschap betreft, de afgelopen acht dagen op pijnlijke wijze bewaarheid. Een lelijke streep door de rekening was dat bij een 2-1 achterstand zaterdagavond, ook het dubbel verloren ging. Chen Sung en Jos Verhulst werden met 21-12, 17-21 en 17-21 door het koppel Tamminga/Kobes van de tafel geslagen. Toen even later ook nog Sung van Kobes verloor en Jos Verhulst het tegen Martin Lamstra (20-22, 19-21) niet kon bolwerken werd de Bartok-aanhang even aanmerkelijk stiller.

Slechts een hopeloos lijkende inhaalrace zou de 5-1 achterstand nog kunnen gelijkrekken. Toen Tamminga benjamin Richard Aarts met 21-15 en 21-7 gedeceideerd terugwees, was het pleit voor de Limburgse eredivisionist definitief beslecht.

sport op tv

VANDAAG
13.07-15.30 Ned 1: Studio sport: herhaling van gisteren.
17.00-17.15 DId 2: Sport heute.
18.41-18.51 Ned 2: Sportjournaal
18.45-19.10 RTL Television: Sport.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
20.15-21.00 DId 3: Querspar: magazine.
21.30-22.05 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.

sport kort

● **BASKETBAL** – De ledenvergadering van de Nederlandse Basketball Bond heeft met 146 tegen 119 stemmen de contributieverhoging geaccepteerd. Dat betekent dat de senioren jaarlijks vier gulden meer betalen, de contributie voor de junioren gaat met twee gulden omhoog. De extra inkomsten worden door de NBB gebruikt voor het stimuleren van het Jeugdplan.

Van onze correspondent
MARCEL JOOSTEN

WEERT – De eerste helft van de basketbalontmoeting Lanéche/BSW contra Red Giants Meppel leverde weinig fraais op. De acteurs deden hun best, maar de prestatie binnen de lijnen waren bij vlagen dermate slecht dat zelfs de reclameborden van elende omvielen. De Weertaren wonnen uiteindelijk met slechts gemak (81-67), voornamelijk na een sterke tweede 'act'.

In het eerste bedrijf was er wel veel te doen over de arbiters. Lanéche/BSW-manager Henk Konings stak zijn mening over de 'onpartijdigen' niet onder sto-

BSW maar één helft op peil

len of banken. „Die mannen staan gewoon voor zichzelf te fluiten. Dat is fataal voor het basketbal en het publiek wordt er de dupe van.”

Of Konings gelijk heeft even daargelaten, zowel bij spelers als scheidsrechters ontstaan spanningen die het spel niet ten goe-

de komen. In de tweede helft was de Weertse suprematie echter dermate groot dat er weinig te reclameren over bleef. Meppel verstopte zich, net als aan het eind van de eerste helft, in een zone-verdediging die na enkele minuten spelen volledig tot een 'gatenkaas' werd gereduceerd. Lanéche/BSW speelde in die fase

subliem, met de Amerikaan Jef Malham op de spelverdelerspositie (Duyvelshof is nog weken uitgeschakeld) en Richard van Poelgeest in een perfecte scorende rol.

In de slotseconden overheerste echter toch weer de hilariteit over een scheidsrechtelijke dwaling. Korthout lanceerde Amerikaan Johnson voor een spetterende 'dunk' die vriend en vijand van de banken kreeg. „Neen,” zei de scheids; „de doelpoging telt niet.” Verklaring: „Een bal boven ring-niveau mag niet meer worden aangeraakt.” Een beslissing beneden niveau, die aan alle amusement voorbij gaat.

● Diana Mouton van Swift geeft de dekking van SEW het nakijken.

Foto: JAN PAUL KUIT

Roermondsen nemen afscheid van Ildiko Toth Swift en V&L wisselvallig

Van onze correspondent
FRITS FEULER

GELEEN – De handbalsters in de eredivisie hebben met een dubbel programma de competitiedraad weer opgenomen. Swift had het vrijdagavond bij OSC met name in de slotfase nog even benauwd, maar kon toch met 22-19 winst richting zuiden afreizen. Tegen het onderaan bengelende SEW bleef keeper Ildiko Toth - zij speelde voor de laatste maal in het Swift-tenu - zo lang mogelijk in het doel. Haar teamgenoten toverden aardige acties uit de goocheldoos, maar het

rendement van al deze manoeuvres was niet al te hoog.

Binnen het kwartier leidde Swift soeverein (7-0) om vervolgens vier strafworpjes onbenut te laten. Na de wissel was het aanvallend allerminst hoogstaand wat de landskampioen de ruim driehonderd toeschouwers liet zien. Veel acties stierven in overdreven schoonheid.

Veertien technische fouten en twintig gemiste doelpunten bevestigden dit cijfermatig. „Het begint zo langzamerhand een mentaliteitskwesie voor de meeste speelsters te worden,” aldus trainer Gabriele Riet-

broek, „motivatie en concentratie zijn zeker niet de hele wedstrijd voldoende.” Diana Mouton (7) en Irina Pusic (4) namen de meeste treffers voor hun rekening.

Herstel

ADB/V&L verloor zaterdag bij PSV onverwacht met 19-18. „Met een slechte verdediging is het natuurlijk moeilijk om dit soort duels te winnen. Daarnaast leek de ploeg wat veel ontzag te hebben voor de bij PSV teruggekeerde Christa Thorsen,” aldus V&L-trainer Wiel Mayntz. Een dag later was zijn

ploeg zich terdege bewust dat tegen Hellas de volle winst gepakt moest worden. De Geleens herstelden zich vrij aardig van de achtien uur eerder gemaakte misser. Tot aan de rust hielden beide ploegen elkaar aardig in evenwicht (9-9), maar na de hervatting kon Hellas, na 9-10, ruim vijftien minuten niet meer scoren. In die tijd had V&L de marge op zes gebracht (16-10) voordat de gasten in de slotminuut nog tweemaal konden juichen: 16-12. Jacqueline de Gier, in beide duels sterk spelend scoorde tegen PSV vijfmaal en deed het tegen Hellas nog eens dunnetjes over met drie treffers.

Handballers

op de vuist

HEERLEN – Zes minuten voor het einde van de zaalhandbalwedstrijd tussen de heren van Plabos/Zwart Wit en de reserves van EMZ uit Eindhoven kwam het plotseling tot een vechtpartij op de speelvloer. Op dat moment in de wedstrijd (stand 17-10) maakte Zwart Wit-aanvoerder John Widdershoven na een valpartij een beweging richting Eindhovense wisselbank. Die lokte zoveel agressie uit bij de Eindhovense reserves dat die binnen enkele tellen richting 'boosdoener' snelden en enkele forse tikken uitdeelden. Ook de toegestormde Zwart Wit-spelers lieten zich niet onbetuigd. De scheidsrechters (Berendsen/Van Loo) bestraften Widdershoven en zijn directe tegenstander met een twee-minuten-tijdsraf.

Raymond Scheffer

maatje te groot

HEERLEN – Raymond Scheffer heeft het Cadac Open squashtoernooi op zijn naam weten te zetten. De 28-jarige squasher was oppermachtig tijdens de tiende editie van het evenement in het Heerlense Sporthotel. Ook de uiteindelijke nummer twee in de A-klasse, Milos Pokorny, was niet opgewassen tegen het uitgekende spel van de latere winnaar en verloor in drie sets met 7-9, 1-9 en 1-9.

Zelissen pakt

brons bij WK

HEERLEN – Tijdens het WK-karate voor alle categorieën in het Zuidafrikaanse Johannesburg, is de Sittardse Lisette Zelissen als derde geëindigd bij de dames. In de halve finales moest ze, ondanks een duidelijk overwicht, de zege aan een Zuidafrikaanse deelneemster laten. De jurering bij het WK was duidelijk ondermaats omdat er te vaak door de Japanse/Zuidafrikaanse gekleurde bril gekeken werd. In de strijd om de derde plaats versloeg Zelissen de Engelse deelneemster Wordell. Bij de heren behaalde de Geleendenaar Roger Alken een meer dan verdienstelijke vierde plaats.

Derde plaats

judoka Bitsch

DEN BOSCH – Nicolle Bitsch, van judovereniging 'Tsukuri uit Maastricht, is tijdens de Nederlandse judokampioenschappen voor dames in Den Bosch, als enige Limburgse deelneemster in de prijzen gevallen. Bitsch behaalde in de klasse tot 48 kilo een derde plaats. Na voortreffelijke prestaties in de voorronde stuitte Nicolle Bitsch in de halve finale op de nieuwe Nederlandse kampioene, de 15-jarige Vermeer, waarvan zij op punten verloor.

World League

niet te duur

PAPENDAL – Deelnemen aan de World League volleybal is een financieel risico, maar is volgens de NeVoBo wel aanvaardbaar. Bij goede prestaties moet het Nederlands mannenteam uit de kosten kunnen komen, hetgeen dit jaar overigens niet lukte. De bond twijfelde even of meedoen wel verstandig was, maar schreef voor 15 oktober toch in. De wereldbond FIVB eist namelijk inschrijfgeld van bijna een half miljoen gulden alsmede bijna twee ton afdracht aan tv-gelden. Tegenover de kosten staat het aantrekkelijke prijzengeld, in totaal zes miljoen dollar voor twaalf landen. Op 6 mei volgend jaar begint de nieuwe editie van het toernooi.

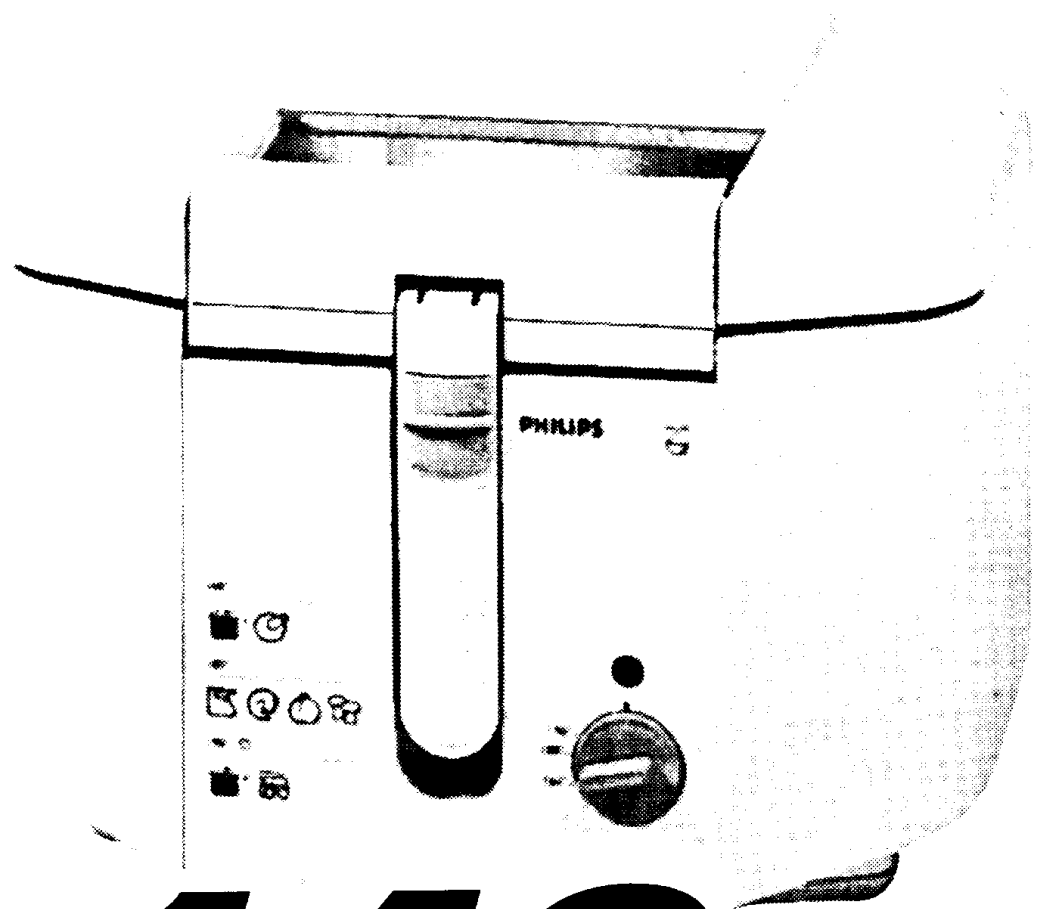
Victoria krijgt

alsnog rekening

gepresenteerd

OOSTERHOUT – De goede prestatie in eigen huis tegen nationaal kampioen Nueneen vorige week is de badmintonners van Carlton/Victoria ironisch genoeg duur komen te staan. BCO/Bali was gewaar-schuld door de nipte 5-6 nederlaag van de Hoensbroekse ploeg tegen de lijstaanvoerder in de eredivisie en klaarde het karwei tegen de Limburgers extra gemotiveerd (11-0). Een privé sponsor van de club uit Oosterhout was zelfs bereid Jeroen van Dijk een vliegticket vanuit Schotland te betalen. Zodoende kon de nummer één van Nederland eerder dan de rest van de nationale selectie terugkeren naar Nederland en toch drie partijen meespelen tijdens het competitieduel tegen Victoria.

Het team van trainer Franz-Josef Breuer was dan ook in eerste instantie lichtelijk aangeslagen toen ze de sporthal betraden. „Wij gingen ervan uit dat Jeroen van Dijk door zijn verplichtingen bij de nationale ploeg niet mee zou doen. Toen hij er toch stond, was dat een domper. Het was duidelijk dat ze gebrand waren een goede prestatie neer te zetten tegen ons. Daarbij kwam dat er helaas weer enkele mensen bij ons in hun schijfje niet in goede doen waren. En tegen zo'n op en top gemotiveerde ploeg kun je dat niet permitteren. Dan moet je er met z'n allen staan. Bali heeft ons gewoonweg overklast,” zei een teurgestelde Victoria-coach.

149.-

249.-

129.-

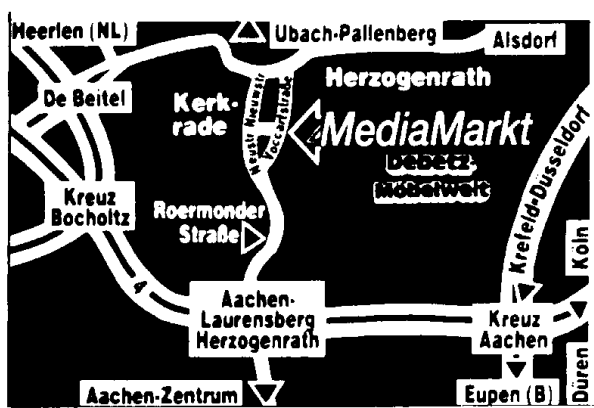
179.-

399.-

299.-

MediaMarkt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

Herzogenrath - Straß

Voccartstr. 66

☎ 0949-2406-9520

Franke Sloothaak krijgt vleugels na overstap naar San Patrignano

'Sponsor laat mij kiezen'

DOOR WIEL VERHEESEN

JIM MAASTRICHT – Zijn stal staat nog altijd in de Bondsrepubliek, waar Franke Sloothaak destijds neerstreek om eerst nog als Nederlander, daarna als Duitser tot de top van de mondiale springruitersport door te dringen. Toch ligt zijn basis niet meer bij Alwin en Paul Schockemöhle. Sinds één jaar verdedigt onze ex-landgenoot en veelvoudig winnaar van Jumping Indoor Maastricht immers de kleuren van het Italiaanse San Patrignano, een leefgemeenschap in de buurt van Rimini. Vroegere drugsverslaafden bereiden zich in deze stoeterij annex open dorp voor op een terugkeer in de maatschappij. Vincenzo Mucchioli zwaait de scepter over meer dan tweeduizend 'dorpelingen', die allemaal werkzaam zijn in de stallen en maneges. „Hij is mijn sponsor, die mij laat kiezen welke paarden ik wil hebben,” aldus Franke Sloothaak.

Het verschil met vroeger bij de familie Schockemöhle is daarmee onderstreept. „In Duitsland kreeg ik vanzelfsprekend ook goede paarden,” zegt hij, „maar ik was er allereerst om sommige beloftevolle dieren naar de top te brengen. Ze waren bestemd voor de handel.”

● Piet Raymakers, gewond bij val tijdens hoofnummer.

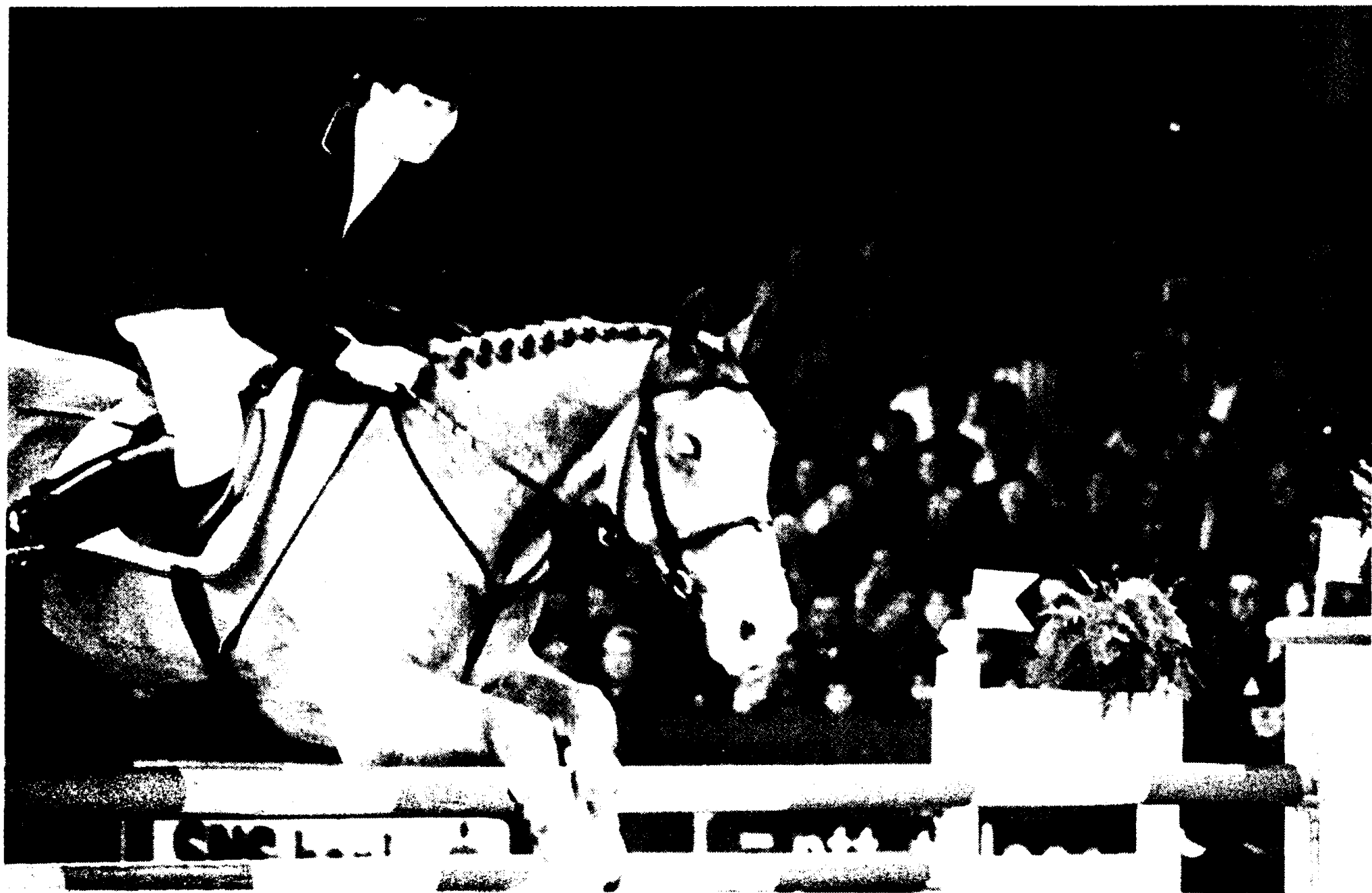
Met andere woorden: voor wedstrijden op het hoogste niveau had hij beuiddend minder mogelijkheden dan momenteel, nu hij telkens voor zijn toppers voldoende rust kan inbouwen.

De strijd om de EC Trophy maakte evenals eerdere belangrijke nummers duidelijk, dat het aantal combinaties voor de barrage groter was dan normaliter verwacht mocht worden. Kwestie van parcoursbouw. Anders zouden afgelopen vrijdag zeker geen twintig van de veertig combinaties zich voor de beslissende omloop in de GP De Lage Landen hebben geplaatst.

Een veld van vijftien kanshebbers (op een deelnemerstotaal van veertig) in de barrage van de EC Trophy onderstreepte een en ander. Parcoursbouwer Marinus Vos, die voor het eerst geheel zelfstandig het parcours uitstippelde, zei: „Je probeert vanzelfsprekend de mix te vinden wat goed is voor zowel ruiter en paard alsook publiek.” Commentaar van Sloothaak: „Er is aanvankelijk enige kritiek geweest, maar anderzijds moet je iemand uiteraard ook de kans geven om internationale ervaring op te doen.”

Bovendien, het aantal combinaties voor de barrage van het slotnummer was weliswaar groot, maar tot degenen die de eerste ronde niet overleefden behoorde wel een respectabel aantal ruiters of amazones met reputatie.

Meredith Michaels, de Amerikaanse winnares van vorig jaar, ging in de fout. Rob Ehrens en Emile Hendrix, de beide Limburgers eveneens. Enkele anderen? Jos Lansink, Ludo

Philippaerts, Otto Becker, de jeugdige Rodrigo Pessoa, die evenals de Belg Stefan Corten hoogstpersoonlijk dwars door een hindernis ging.

Zelfs Piet Raymakers met Visa Rinetou Z smakte tegen de grond. „Hoe het kwam?”, herhaalde hij de vraag. „Ik zou er geen zinnig antwoord op kunnen geven. Ineens lag ik mijn hoofd onder de hindernis. Moet je nagaan, dat het tot dan toe allemaal naar wens verliep, maar een ongeluk zit ook voor uiters in een klein hoekje.”

Raymakers raakte bij de tuimeling

licht gewond. In het Maastrichtse ziekenhuis constateerde men een gekneusde rechterpols. Daarnaast moest een scheurtje boven de wenkbrauw gehecht worden. „De polsblessure zal mij zeker tot een week rust dwingen”, stelde hij nuchter vast.

Overigens, de enige rubriek waarin Sloothaak tijdens vier dagen JIM niet zeventigde, was een prooi voor de Fransman Michel Robert, die ook wordt gesponsord door San Patrignano, de leefgemeenschap van Vincenzo Mucchioli. Van een kick gesproken.

'Publiek bij JIM fantastisch'

MAASTRICHT – De gelukkigste man in de zesde editie van Jumping Indoor Maastricht was vanzelfsprekend alleswinnar Franke Sloothaak, maar nog voordat hij het afsluitende springnummer om de EC Trophy aan zijn zegereeks toevoegde, hadden de organisatoren reeds in tevreden stemming de balans opgemaakt. „Wij hadden”, aldus bestuursadviseur Joep Bartels, „vier dagen een fantastisch publiek.” Het

aantal bezoekers bedroeg vijftienduizend. „Daarmee zitten wij exact op hetzelfde aantal als vorige keer.”

Drs. Bartels vond de evenaring van het aantal aanwezigen eigenlijk een vooruitgang. „Wij hadden immers hogere entreeprijzen. Wanneer je dan toch zoveel aantrekkingskracht blijft houden, zit je goed.”

Gistermiddag was het MECC met

ruim zesduizend toeschouwers verkocht. „Alleen de opening avond op donderdag bleef beneden de verwachtingen. Het verspreid werd op de laatste wedstrijddag compenseerd door de grote interesse voor de dressuurmatinee.”

Anky van Grunsven en Sjef Janssen verzorgden in deze matinee een leg en demonstratie. Voor introductie en pas de twee tekenden Tineke en Ineke Bartels.

DOOR HARRY MURÉ

THORN – Autorijden gaat geruisloos. Haarfijn stuurt hij door de rustieke poortjes van het Witte Stadjie. Kilometer-tje verder, in het uitbreidingsplan aan de Staten van Thornsingel, parkeert hij bij een vrije kavel tussen kloekke panden. Aardig lapje van vijfhonderd meter voor pakweg veertig mille. „Mooie ligging en niet te duur.” De tekening is klaar. Hij heeft wat gespaard, nooit gekke dingen gedaan en vriendin Vera heeft een vaste baan. Afgelopen zomer stortte zijn wereld in elkaar. Multiple sclerose. René Eijer, bekende persoonlijkheid uit de eredivisie, vernam het bijtende vonnis van neuroloog Van Gool in het Roermondse ziekenhuis. Op vrijdag de dertiende augustus. Dertig jaar, glanzende carrière fini. Vitesse, de velden van de Europacup en 'ooit nog eens keer in Oranje', het is verleden tijd. Nu, drie maanden later, heeft de voetballer weer een doel voor ogen. Op het maagdelijke bouwterrein in de zalige rust van Thorn.

Tiptop voelt hij zich. Geen pijn. Alle functies doen het. Hij scout voor Vitesse, houdt vier keer per week een oogje in het zeil op de jeugdtraining en maakt in het weekeinde wedstrijdanalyses. Vaste klant in De Geusselt. De tegenstander van MVV speelt altijd veertien dagen later tegen Vitesse. 's Maandags rapporteert hij heet van de naald aan trainer Herbert Neumann. Bezighedstherapie, het mes snijdt van twee kanten.

Vitesse heeft hem 'prima opgevangen'. Voorzitter Karel Aalbers belde nog dezelfde avond toen hem de jobstijding bereikte. „Een hele opluchting. Je hoeft je maatschappelijk geen zorgen te maken,” zei hij. De club steunt me in alle opzichten. Maar goed dat hij 'noot een opschepper is geweest', altijd optimaal zijn werk heeft gedaan als prof. „Daar pluk ik nu de vruchten van. Ik heb er een hoop vrienden aan overgehouden.”

René Eijer, sierlijke, linksbenige middenvelder. Het land schrok zich verrot. MS, hoe is het in godsnaam mogelijk? „Honderden brieven gehad, goh, wat vreselijk, totdat je je realiseert: ik ben het zelf.”

In het begin was het verdraaid lastig. „Urenlang de telefoon in de hand. Huilende mensen, ze hadden het erger te pakken dan ik. Hans van Breukelen aan de lijn: 'We hoorden het in de spelsersbus. Het was doodstil'. Opbeurende reacties. Ik heb de eerste weken nauwelijks gelegenheid gehad om een beetje tot mezelf te komen.”

De woning in Thorn - aan dezelfde singel waar straks het eigen, nieuwe huis verrijst - was één grote bloemenkast. Feyenoord,

NAC, Twente, PSV, Roda, MVV. De menselijke kant van het voetbal. Kaartje van Henk Duut. Die kan er van meepraten.

Welgemeende belangstelling en soms vermakelijke nieuwsgierigheid. Met René Eijer heeft Thorn er een toeristische bezienswaardigheid bijgekregen. „Er zijn mensen die speciaal bij mijn huis stoppen. Gluren ze stiekem naar binnen of ze iets aan me kunnen zien. Een paar weken geleden staat iemand voor de deur moeilijk te doen met zijn auto. Ik ga kijken wat er is. Rijdt hij - omdat hij zich betrapte voelde - pardoes achteruit tegen een amsterdammertje.”

Hij noemt het de 'leuke tafereeltjes' van alledag. Hij is geboortig uit een Fries nest. „Vrij rustig type.” Als topsporter heeft hij geleerd tegenslagen te verwerken. Door de grijze lamellen tuurt hij naar de overkant van de straat. Daar schijnt de zon.

Het begon met tintelingen in de pink. Dove druk op de buik, strakke 'band' rond knieën en borst. „Ik voelde mijn stoelgang niet meer lopen. Raar. Je hebt een glas in de hand en ineens ligt het op de grond. Verhip, waar is mijn glas nou?” Of hij pakt een velletje papier en grijpt er tien centimeter naast.

Na de eerste optater verbeterde de situatie snel. „De neuroloog heeft me duidelijk verteld wat er aan de hand was. Ik heb vier jaar gymnasium gehad voordat ik voetballer werd. Dus ik snapte het wel. Bij dertig procent van de patiënten verergert het, bij zeventig procent nemen de klachten weer af.” Hij kan alles, maar sluit de ogen niet voor de realiteit.

Op het tafeltje naast de bank staat een glazen voetballer, rugnummer acht, met links aan de

René Eijer

● René Eijer. In Thorn schijnt de zon.

Foto: JEROEN KUIT

bal, vloeiende beweging. Cadeautje van een vriend. Transparant beeld. „Ik heb de meest gunstige symptomen. Dat wil zeggen dat ik niet in de rolstoel kom. Het trekt weg” - 'het' zegt hij steeds - „maar het kan ook ineens opvlammen.” Zoals afgelopen week, „toen ik hoorde dat de vrouw van Louis van Gaal heel erg ziek is.” Grijpt hem meteen aan, krijgt hij weer een opdoffer van de stress, staat hij op de w.c. te klooiën met de broeksknoppen. „Was vroeger zo gebeurd, deur half open. Nu moet de knip erop.” Vooral die kleine, profane dingetjes bezorgen hem handen vol werk.

Het koffiezetapparaat, knopje in drukken. Kopje op schoteltje,

wolkje melk, pak speculaas openrijzen. No problem, maar schrijven is een crime. De correspondentie doet hij op de elektrische tikmachine. Hij heeft 'alleen gevoelsstoornissen'.

Waarom hij en niet een ander? „Heb ik me geen moment afgevraagd,” want 'het' zit in de familie zit. Zus Hilda heeft de ernstige vorm, is aan de stoel gekluisterd. „Onbewust heb ik altijd gedacht: zou ik het ook krijgen, net als mijn zus?”

Niet echt een complex, maar toch. „Dick Advocaat heeft me nog gevolgd. Hij wilde me naar Haarlem halen. René, klootzak, doe 'ns wat beter je best,” zei hij. „Je bent de beste linksvoet van Nederland.” Toen Dick bij SVV was, ging de hele wedstrijdbespreking over mij. 'Die Eijer van

Vitesse mag je geen meter ruimte geven'. Heeft Jos Luhukay me verteld.” Luhukay en Eijer kennen elkaar uit hun VVV-tijd.

Zelf neemt hij jus d'orange. Noten kraakt hij. De vitamines luisteren heel precies. In Banholt zoekt hij heil bij mevrouw Van de Ende - Le Mair, gespecialiseerd in orthomoleculaire geneeswijze, de invloed van voedingsstoffen op ziekte en gezondheid. „Er is meer tussen hemel en aarde. Met positief denken kom je een heel eind.”

Hij praat er heel gemakkelijk over, heeft 'het' zien aankomen als een dreigend onweer in augustus. Misschien drijft het over, al weet je anders goed dat de bliksem inslaat. „Ik heb geen tranen gelaten. De dokter zei: 'Je kunt er honderd mee worden'.

Dat scheelt. Vera heeft het er moeilijker mee gehad dan ik.”

Vera Laliou is analiste in de verpleegkliniek te Heerlen. Zij weet alles van MS. Vinger aan de pols. De twee hebben nu ook meer tijd voor elkaar. De publiekelijke belangstelling verflauwt, het kringetje is wat kleiner geworden. „Logisch, het grote nieuws is eraf.”

Nooit meer voetbal. De tweede competitiehelft van vorig seizoen was de beste uit zijn hele loopbaan. „Tegen Real Madrid was ik gepasseerd. Ik dacht: dat gebeurt me geen tweede keer. Ben keihard gaan trainen.” Vitesse-PSV (1-0) werd zijn laatste wedstrijd. Vijf minuten voor tijd viel hij uit met een liesblessure.

Een paar dagen voor de ope-

Sluipend

René Eijer is de derde topvoetballer die wegvalt uit de eredivisie om andere redenen dan ernstige blessures. Ajacied Robbie de Wit en Fortu-nees Henk Duut werden getroffen door hersenbloedingen. René Eijer heeft multiple sclerose (afgekort MS). Er lijkt een verband te zijn tussen het leveren van langdurige, overmatige inspanningen en het manifest worden van de verschijnselen. Bij René Eijer is de ziekte doorgebroken toen hij tegen de limieten aan werkte tijdens de voorbereiding op het huidige seizoen. 'Het' zit in het beestje en komt er onverhoeds uit.

MS is een sluipende aantasting van het zenuwstelsel met wisselende mobiliteits- en verlamingsklachten. Het verloop is moeilijk voorspelbaar. In de meeste gevallen wordt het telkens een beetje erger. De medische behandeling is gericht op afremming van het proces. De patiënt moet zorgdragen voor een goede algemene lichamelijke en mentale toestand.

René Eijer voetbalde zeven jaar bij Sparta en twee competitie bij VVV. In Arnhem maakte hij de grote opbouwperiode van Vitesse onder Bert Jacobs mee. Vier seizoenen Monnikenhuize. Hij speelde in totaal vierentwintig Europacupwedstrijden, gelijk verdeeld over Sparta en Vitesse. Frappant.

ningswedstrijd van dit seizoen tegen de Eagles kreeg hij de uit-slag. „Jammer, ik was superfit.” Hij had zich voorgenomen nog één keer te pieken. Rob Witschge viel uit het Nederlands elftal, Erwin Koeman kwam erin. „De hele zomer Oranje in mijn hoofd gehad, want de concurrentie met Erwin durfde ik best aan.”

Het is allemaal over. De solo op links is een eenzame strijd geworden. Volgend jaar in de w.o. 'die geen vetpot meer is'. Binnenkort gaat hij praten met Rob Janssen van de vereniging van contractspelers. Om te bekijken wat de mogelijkheden zijn. „Een baantje in het voetbal. Ik heb er toch een beetje verstand van.”

Blik op de toekomst. „Er is gelukkig een hoop te doen aan mijn ziekte. Je hoort ook opti-mistische geluiden van mensen die het hebben.”

Aan de muur in de hal twee actiefoto's. De zebra's van Sporting Lissabon achtervolgen de nummer acht van Vitesse. René Eijer in de opbouw.